

Державна
регуляторна служба
України

Виклики та наслідки,
проблеми та рішення

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

2017 рік

ЗМІСТ

Державна регуляторна служба України (однією сторінкою).....	4
1. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності.....	5
1.1. Стан дотримання центральними та місцевими органами виконавчої влади вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».....	5
1.1.1. Стан дотримання органами виконавчої влади принципу передбачуваності регуляторної діяльності	6
1.1.2. Оцінювання рівня відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики	15
1.1.3. Моніторинг дотримання центральними органами виконавчої влади оновленої методології проведення аналізу впливу розроблених проектів регуляторних актів	30
1.1.3.1. Виконання процедурних вимог	31
1.1.3.2. Дотримання вимог Методики під час здійснення аналізу регуляторного впливу	39
1.1.3.3. Дотримання вимог Методики щодо підготовки М-Тесту.....	51
1.1.3.4. Проблеми, що потребують вирішення.....	59
1.1.4. Моніторинг прийняття регуляторних актів з дотриманням вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС	59
1.1.5. Здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів	66
1.1.6. Підсумковий рейтинг.....	73
1.2. Стан дотримання органами місцевого самоврядування вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».....	75
1.2.1. Загальний рівень дотримання органами місцевого самоврядування вимог Закону.....	77
1.2.2. Рівень дотримання органами місцевого самоврядування Методики в частині проведення М-Тесту як інструменту вимірювання впливу регулювання на малий та мікро-бізнес.....	89
1.2.3. Моніторинг набуття чинності регуляторних актів органів місцевого самоврядування.....	91
1.2.4. Висновки щодо виконання органами місцевого самоврядування вимог законодавства про державну регуляторну політику та завдання на 2018 рік.....	92
2. Оперативне дерегулювання.....	93
2.1. Координація виконання Плану заходів щодо дерегуляції Господарської діяльності.....	93
2.2. Деретуляційні ініціативи.....	101
2.3. Проведення експертизи діючих регуляторних актів.....	101

2.4. Участь громадськості у реалізації державної регуляторної політики.....	108
3. Ліцензування видів господарської діяльності.....	112
3.1. Реалізація Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності».....	112
3.2. Ліцензійні умови, затверджені постановами КМУ.....	114
3.3. Ліцензійні умови, затверджені постановами НКРЕКП	117
3.4. Діяльність експертно-апеляційної ради з питань ліцензування.....	120
4. Дозвільна система у сфері господарської діяльності.....	128
4.1. Реалізація Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».....	128
4.2. Запровадження оновленого Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, як єдиної електронної системи накопичення даних, що забезпечує прозорість та відкритість інформації про ліцензії та документи дозвільного характеру.....	133
5. Державна політика у сфері державного нагляду та контролю.....	135
5.1. Приведення органами державного нагляду та контролю нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».....	135
5.2. Створення та впровадження Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).....	137
5.3. Стан надання погоджень на проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав.....	138
5.4. Стан проведення ДРС перевірок дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю).....	139
6. Забезпечення правових основ діяльності ДРС, правова експертиза.....	142
7. Договірна та претензійно-позовна робота.....	144
8. Робота із зверненнями громадян та запитами на публічну інформацію.....	147
9. Міжнародне співробітництво.....	151
9.1. Участь у міжнародних заходах.....	153
9.2. Співробітництво в рамках міжнародної технічної допомоги.....	156
10. Інформаційна політика.....	159
11. Управління персоналом.....	161
12. Фінансове забезпечення.....	164
13. Документування.....	166
14. Пріоритети роботи ДРС на 2018 рік	167

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

МЕТА

Створення сприятливого середовища для ведення бізнесу

МІСІЯ

Руйнування бар'єрів для розвитку чесного бізнесу в Україні

ЗАКОНОДАВСТВО

- ❖ Конституція України
- ❖ Закони України:
- ❖ Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності
- ❖ Про ліцензування видів господарської діяльності
- ❖ Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності
- ❖ Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

ЗАВДАННЯ

- Забезпечення прогнозованої та ефективної регуляторної політики
- Здійснення моніторингу та координації дій органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства і підприємництва з питань дерегуляції господарської діяльності
- Забезпечення ефективності та прозорості роботи контролюючих органів, оптимізація заходів нагляду (контролю)
- Удосконалення системи ліцензування та спрощення дозвільних процедур у сфері господарської діяльності
- Захист прав суб'єктів господарювання шляхом досудового врегулювання спорів між органами ліцензування та ліцензіатами

ПРИНЦИПИ

державного регулювання господарських відносин

- доцільність
- адекватність
- ефективність
- збалансованість
- передбачуваність
- прозорість
- врахування громадської думки

1. ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА у сфері господарської діяльності

1.1. Стан дотримання органами виконавчої влади вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

Державною регуляторною службою України здійснено аналіз стану дотримання органами виконавчої влади вимог державної регуляторної політики протягом 2017 року.

Всього проаналізовано регуляторну діяльність **47-ми регуляторних органу центрального рівня** (міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, національних комісій) за критерієм активності у процесі регуляторної діяльності та органів виконавчої влади **25-ти регіонів України**.

ДРС проаналізовано виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади процедур підготовки, прийняття та відстеження результативності дії регуляторних актів, а також стан виконання органами виконавчої влади вимог та принципів державної регуляторної політики в частині:

1. Дотримання органами виконавчої влади принципу передбачуваності регуляторної діяльності.
2. Рівня відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики.
3. Дотримання центральними та місцевими органами виконавчої влади вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів.
4. Дотриманням вимоги щодо обов'язковості погодження проектів актів з ДРС.
5. Здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів.

Для цього, зокрема, проведено аналіз:

- ✓ інформації про здійснення державної регуляторної політики, розміщеної регуляторними органами на їх офіційних сайтах;
- ✓ результатів погодження проектів регуляторних актів, що були подані на погодження до ДРС;
- ✓ результатів проведеного ДРС моніторингу дотримання центральними та місцевими органами виконавчої влади вимог

оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів;

✓ інформації офіційного сайту Верховної Ради України щодо прийняття законодавчих та інших нормативно-правових актів, що відносяться до категорії регуляторних актів.

За результатами проведеного аналізу здійснено **рейтингування** рівня дотримання вимог та принципів державної регуляторної політики **37-ма найбільш активними центральними органами виконавчої влади та органами виконавчої влади 25-ти регіонів України.**

1.1.1. Стан дотримання органами виконавчої влади принципу передбачуваності регуляторної діяльності

Проаналізовано:

- ✓ своєчасність затвердження та оприлюднення планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік;
- ✓ рівень відповідності регуляторної діяльності органів виконавчої влади планам з підготовки проектів регуляторних актів на етапі подання їх на погодження до ДРС;
- ✓ своєчасність коригування планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів.

Результати аналізу:

Регуляторні органи центрального рівня

Центральний орган виконавчої влади	Кількість запланованих регуляторних актів (РА)		Проекти РА, які на момент подання на погодження до ДРС не включені до відповідних планів		Проекти РА, які не зважаючи на вимоги ДРС, не включені до відповідних планів	
	На початок року	На 31.12.2017	К-ть	%	К-ть	%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	56	106	23	53	16	46
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	Включено до плану Мінагрополітики		6	60	4	44
Державне агентство лісових ресурсів України	Включено до плану Мінагрополітики		2	100	0	0
Державне агентство рибного господарства України	Включено до плану Мінагрополітики		5	62	3	37
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	Включено до плану Мінагрополітики		1	25	1	33
Міністерство внутрішніх справ України	12	28	2	20	1	12
Національна поліція України	Включено до плану МВС		6	100	3	60

Центральний орган виконавчої влади	Кількість запланованих регуляторних актів (РА)		Проекти РА, які на момент подання на погодження до ДРС не включені до відповідних планів		Проекти РА, які не зважаючи на вимоги ДРС, не включені до відповідних планів	
	На початок року	На 31.12.2017	К-ть	%	К-ть	%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	10	22	7	47	4	29
Міністерство екології та природних ресурсів України	24	38	12	75	10	71
Державна служба геології та надр України	Включено до плану Мінприроди		5	83	2	33
Державне агентство водних ресурсів	Включено до плану Мінприроди		1	100	1	100
Державна екологічна інспекція України	Включено до плану Мінприроди		3	100	2	100
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	3	42	44	68	30	49
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	2	39	1	5	1	7
Міністерство інфраструктури України	22	79	2	7	0	0
Державна авіаційна служба України	18	21	3	27	2	22
Державна служба України з безпеки на транспорті	Включено до плану Мінінфраструктури		0	0	0	0
Державне агентство автомобільних доріг України	Планування не здійснювалось		2	100	2	100
Міністерство культури України	13	14	0	0	0	0
Міністерство молоді та спорту	0	3	0	0	0	0
Міністерство оборони України	3	14	3	37	3	43
Міністерство освіти і науки України	15	25	2	33	0	0
Державна інспекція навчальних закладів України	Включено до плану МОН		0	0	0	0
Міністерство охорони здоров'я	11	24	20	83	16	76
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	Включено до плану МОЗ		1	50	1	50
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	53	113	9	19	6	16
Державна архітектурно-будівельна інспекція	Включено до плану Мінрегіону		0	0	0	0
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	Включено до плану Мінрегіону		1	8	1	8
Міністерство соціальної політики	15	25	4	44	3	33
Державна служба України з питань праці	11	35	11	41	4	20
Пенсійний фонд України	0	3	0	0	0	0
Міністерство фінансів України	28	30	14	64	13	65
Державна служба фінансового моніторингу	Включено до плану Мінфіну		0	0	0	0
Державна аудиторська служба України	5	7	2	33	0	0
Державна фіскальна служба України	30	43	13	45	8	29
Міністерство юстиції України	2	3	3	100	2	67

Центральний орган виконавчої влади	Кількість запланованих регуляторних актів (РА)		Проекти РА, які на момент подання на погодження до ДРС не включені до відповідних планів		Проекти РА, які не зважаючи на вимоги ДРС, не включені до відповідних планів	
	На початок року	На 31.12.2017	К-ть	%	К-ть	%
Міністерство інформаційної політики України	0	1	0	0	0	0
Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України	Планування не здійснювалось		1	100	1	100
Антимонопольний комітет України	6	15	1	9	1	9
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	2	2	3	75	3	75
Фонд державного майна України	14	39	1	6	1	7
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	5	14	5	56	1	12
Державне космічне агентство України	Планування не здійснювалось		3	100	3	100
Державна інспекція ядерного регулювання України	8	9	1	50	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	Планування згідно вимог Закону не здійснено		17	100	17	100
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	13	18	9	69	6	50
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	13	16	1	8	1	9

• Переважна більшість регуляторних органів центрального рівня (30 з 47) затвердили *плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік з дотриманням вимог та термінів, визначених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»* (далі – Закон).

• Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, Укравтодор та НКАУ не затвердили плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік.

• Держкомтелебачення, Держатомрегулювання, МОЗ, Мінфін та Мінюст планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік здійснили з порушенням визначених Законом термінів.

• Мінмолодьспортом та Пенсійним фондом повідомлено, що розробку проектів регуляторних актів у 2017 році здійснювати не планується.

- План регуляторної діяльності **Нацкомфінпослуг** на 2017 рік, розміщений на сайті Нацкомфінпослуг, за своїм змістовним наповненням не відповідає вимогам статті 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

- **Як і минулого року підхід до планування регуляторної діяльності на 2017 рік носив безсистемний, формальний характер.**

Станом на 01.01.2018 **кількість проектів** регуляторних актів, **додатково включених до планів** діяльності з підготовки проектів регуляторних актів (після їх затвердження), **зросла більш ніж у два рази**, а по окремих регуляторних органах - **більш ніж у чотири рази**.

Зокрема, протягом року кількість проектів регуляторних актів, запланованих **Міненерговугілля** до розробки у 2017 році, зросла **більш ніж у 19 разів** (з **2 проектів** регуляторних актів (на момент затвердження плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів) до **39 проектів** регуляторних актів (станом на 31.12.2017 року)), у **Мінекономрозвитку** – у **14 разів** (з **3** до **42 проектів** регуляторних актів), у **Міноборони** – майже у **5 разів** (з **3** до **14 проектів** регуляторних актів). Слід зазначити, що для **Міненерговугілля та Мінекономрозвитку безсистемний, формальний підхід до планування є характерним** протягом 3-х років поспіль.

Неналежне дотримання регуляторними органами принципу передбачуваності – *послідовності регуляторної діяльності* не дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування своєї діяльності, тобто практично нівелює надане їм Законом право щодо участі у регуляторній діяльності органів виконавчої влади.

- у 2017 році рівень відповідності регуляторної діяльності центральних органів виконавчої влади затвердженим планам залишився незадовільним.

Зокрема, **розробку 42% проектів** регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, **не було передбачено** відповідними планами.

В той же час у порівнянні з 2016 роком відзначається певне покращення рівня **відповідності регуляторної діяльності затвердженим планам**.

Так, якщо у 2016 році **45% проектів** регуляторних актів на момент подачі на погодження до ДРС не були включені до планів регуляторної діяльності відповідних міністерств та відомств, то у 2017 році цей показник **знизився до 42%**.

У 2017 році зросла кількість **«злісних» порушників** - регуляторних органів центрального рівня, у яких більше половини проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, не були включені до відповідних планів. Так, у 2017 році їх кількість зросла

майже вдвічі - до 21 (проти 12-ти регуляторних органів у 2016 році) .

Крім того, з 3-х до 9-ти зросла кількість регуляторних органів центрального рівня, у яких жоден з проектів, що подавалися на погодження до ДРС, не був запланований до розробки у встановленому Законом порядку. Відповідне порушення було виявлено, зокрема, у регуляторній діяльності Держлісагентства, Укравтодору, Нацполіції, Держводагентства, Держекоінспекції, Мін'юсту, ДКАУ, Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України та Нацкомфінпослуг.

Рейтинг дотримання регуляторними органами центрального рівня принципу передбачуваності при здійсненні регуляторної діяльності (№1)*

Центральний орган виконавчої влади	Оцінка за рівнем дотримання показників			Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	дотримано терміни затвердження та оприлюднення планів	Заплановано на момент подання на погодження до ДРС	заплановано на момент прийняття рішення ДРС		
1	2	3	4	5	6
Державна архітектурно-будівельна інспекція	1	100	100	201	1
Міністерство інфраструктури України	1	93	100	194	2
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	1	95	93	189	3
Фонд державного майна України	1	94	93	188	4
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	1	92	92	185	5
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	1	92	91	184	6
Антимонопольний комітет України	1	91	91	183	7
Міністерство внутрішніх справ України	1	80	88	169	8
Державна аудиторська служба України	1	67	100	168	9
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	1	81	84	166	10
Державна авіаційна служба України	1	73	78	152	11
Державна служба України з питань праці	1	59	80	140	12

Центральний орган виконавчої влади	Оцінка за рівнем дотримання показників			Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	дотримано терміни затвердження та оприлюднення планів	Заплановано на момент подання на погодження до ДРС	заплановано на момент прийняття рішення ДРС		
1	2	3	4	5	6
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	1	44	88	133	13
Державна фіскальна служба України	1	55	71	127	14
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	1	53	71	125	15
Міністерство соціальної політики України	1	56	67	124	16
Міністерство оборони України	1	63	57	121	17
Міністерство аграрної політики та продовольства України	1	47	54	102	18
Державне агентство рибного господарства України	1	38	63	102	
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	1	40	56	97	19
Державна служба геології та надр України	1	17	67	85	20
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	1	32	51	84	21
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	1	31	50	82	22
Міністерство фінансів України	0	36	35	71	23
Міністерство екології та природних ресурсів України	1	25	29	55	24
Національна поліція України	1	0	40	41	25
Міністерство охорони здоров'я України	0	17	24	41	
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг**	0	0	0	0	26

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня принципу передбачуваності під час здійснення регуляторної діяльності використовувалися такі підходи:**

- у разі дотримання регуляторним органом вимог та термінів щодо затвердження планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів регуляторний орган отримував 1 бал, у разі порушення вимог або термінів – 0 балів;

- бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які відповідали принципу передбачуваності на момент подання до ДРС, тобто своєчасно були включені до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних

актів на 2016 рік (100 балів означає, що всі подані на погодження до ДРС проекти регуляторних актів включені до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів не був включеним до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів);

- бал, визначений у графі 4, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які відповідали принципу передбачуваності на момент подання до ДРС, але вже після доопрацювання на вимогу ДРС (100 балів означає, що всі подані на погодження до ДРС проекти регуляторних актів включені до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів не був включеним до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів).

** - Планування згідно з вимогами Закону не здійснено.

Місцеві органи виконавчої влади

Область	Кількість запланованих регуляторних актів		Проекти регуляторних актів, які на момент подання на погодження до ДРС не включені до відповідних планів		Проекти регуляторних актів, які не зважаючи на вимоги ДРС не включені до відповідних планів	
	на початок року	на 31.12.2017	Кількість	%	Кількість	%
Вінницька	30	30	0	0	0	0
Волинська	1	1	-	-	-	-
Дніпропетровська	1	1	0	0	0	0
Донецька	5	7	1	25	0	0
Житомирська	0	1	0	0	0	0
Закарпатська	1	3	0	0	0	0
Запорізька	1	1	0	0	0	0
Івано-Франківська	1	2	0	0	0	0
Київська	10	11	1	20	0	0
Кіровоградська	2	2	0	0	0	0
Луганська	2	28	0	0	0	0
Львівська	2	2	-	-	-	-
Миколаївська	8	10	0	0	0	0
Одеська	2	13	0	0	0	0
Полтавська	8	32	2	9	1	5
Рівненська	2	2	1	20	1	20
Сумська	3	3	0	0	0	0
Тернопільська	8	9	0	0	0	0
Харківська	1	3	2	29	2	29
Херсонська	2	2	1	100	1	100
Хмельницька	12	12	0	0	0	0
Черкаська	33	33	3	43	3	43
Чернівецька	1	1	-	-	-	-
Чернігівська	19	31	0	0	0	0
Київська МДА	8	20	0	0	0	0

- **Переважна більшість облдержадміністрацій (22 з 24) та КМДА, як і минулого року, плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік затвердили з дотриманням вимог та термінів, визначених Законом.**

З порушенням вимог Закону планування здійснено лише Львівською облдержадміністрацією, а Житомирською облдержадміністрацією затверджено план діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік, до якого не включено жодного проекту регуляторного акта.

- **Планування регуляторної діяльності на 2017 рік проведене місцевими органами виконавчої влади носило більш системним характер ніж у попередні роки. Так, протягом 2017 року органи виконавчої влади лише 10-ти регіонів вносили зміни до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, в той час як у 2016 році змін зазнали плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів органів виконавчої влади 20-ти регіонів. При цьому, загальна кількість проектів регуляторних актів, включених до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів у 2017 році, зросла лише у 1,5 рази проти 4 разів у 2016 році.**

В той же час, у окремих регіонах збереглась практика суттєвого збільшення кількості проектів регуляторних актів, запланованих до розробки протягом року. Зокрема, як і минулого року суттєво зросла кількість регуляторних актів, включених до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік в **Луганській області - з 2 до 28, в Одеській - з 2 до 13, в Полтавській – з 8 до 32.**

- **У 2017 році у порівнянні з минулим роком покращився рівень відповідності регуляторної діяльності затвердженим планам.**

Так, якщо у 2016 році розробку **27,5% проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, не було передбачено відповідними планами, то у 2017 році цей показник знизився до 9%.**

Крім того, **майже вдвічі (з 8-ми регіонів у 2016 році до 15 -ти регіонів у 2017 році) зросла кількість регіонів, у яких розробка проектів регуляторних актів провадилась виключно відповідно до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів. Так, виключно відповідно до планів регуляторну діяльність здійснювали місцеві органи виконавчої влади Вінницької, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Одеської, Сумської, Тернопільської, Хмельницької, Чернігівської областей та міста Києва.**

Рейтинг дотримання місцевими органами виконавчої влади принципу передбачуваності при здійсненні регуляторної діяльності (№1)*

Область	Оцінка за рівнем дотримання показників			Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	дотримано терміни затвердження та оприлюднення планів	заплановано на момент подання на погодження до ДРС	заплановано на момент прийняття рішення ДРС		
1	2	3	4	5	6
Вінницька	1	100	100	201	
Дніпропетровська	1	100	100	201	
Житомирська	1	100	100	201	
Закарпатська	1	100	100	201	
Запорізька	1	100	100	201	
Івано-Франківська	1	100	100	201	
Кіровоградська	1	100	100	201	
Луганська	1	100	100	201	
Миколаївська	1	100	100	201	
Одеська	1	100	100	201	
Сумська	1	100	100	201	
Тернопільська	1	100	100	201	
Хмельницька	1	100	100	201	
Чернігівська	1	100	100	201	
Київська МДА	1	100	100	201	1
Полтавська	1	91	95	187	2
Київська	1	80	100	181	3
Донецька	1	75	100	176	4
Рівненська	1	80	80	161	5
Харківська	1	71	71	143	6
Черкаська	1	57	57	115	7
Херсонська	1	0	0	1	8
Волинська**	1	-	-	-	-
Львівська**	1	-	-	-	-
Чернівецька**	1	-	-	-	-

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня принципу передбачуваності при здійсненні регуляторної діяльності використовувалися такі підходи:**

- у разі дотримання регуляторним органом вимог та термінів щодо затвердження планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів регуляторний орган отримував 1 бал, у разі порушення вимог або термінів – 0 балів;

- бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які відповідали принципу передбачуваності на момент подання до ДРС, тобто своєчасно були включені до планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2016 рік (100 балів означає, що всі подані на погодження до ДРС проекти регуляторних актів включені до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом

проектів не був включений до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів) ;

- бал, визначений у графі 4, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які відповідали принципу передбачуваності на момент подання до ДРС, але вже після доопрацювання на вимогу ДРС (100 балів означає, що всі подані на погодження до ДРС проекти регуляторних актів включені до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів не був включений до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів);

** - рейтинг цих областей не визначено, оскільки протягом 2017 року розробка та погодження проектів регуляторних актів не провадилась.

1.1.2. Оцінювання рівня відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики

Проаналізовано:

- ✓ рівень відповідності проектів регуляторних актів принципам державної регуляторної політики, а саме - доцільності, адекватності та ефективності запровадження державного регулювання;
- ✓ дотримання органами виконавчої влади принципу прозорості та врахування громадської думки при підготовці проектів регуляторних актів;
- ✓ результати моніторингу дотримання центральними органами виконавчої влади вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів

Результати аналізу:

Протягом 2017 року органами виконавчої влади розроблено та **подано на погодження до ДРС 673 проекти** регуляторних актів (з них розробниками **556** проектів виступали регуляторні органи **центрального рівня, 117 – місцеві органи виконавчої влади**).

Динаміка розробки проектів регуляторних актів у 2017 році засвідчила про збереження тенденції до **зниження регуляторної активності** органів виконавчої влади, яке спостерігалось у 2015-2016 роках. Зокрема, **у порівнянні з 2016 роком у 2017 році кількість проектів регуляторних актів, розроблених та поданих на погодження до ДРС центральними та місцевими органами виконавчої влади, скоротилась майже на 20%** (з 834 проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС у 2016 році, до 673 проектів регуляторних актів - у 2017 році).

У 2017 році зберігся минулорічний **рівень дотримання процедури підготовки аналізу регуляторного впливу при підготовці проектів регуляторних актів**. А саме, **майже 98% проектів регуляторних актів, наданих на погодження до ДРС, супроводжувались аналізом регуляторного впливу**. В свою чергу,

дещо підвищився **рівень** дотримання процедур з **оприлюднення проектів** регуляторних актів. Так, якщо у **2016 році** показник дотримання процедур з **оприлюднення проектів** регуляторних актів становив **95%**, то у **2017 році** відповідний показник становив **більше 96%**.

У 2017 році відзначається і певне **покращення загального рівня відповідності проектів** регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, **вимогам та принципам державної регуляторної політики**. Про це свідчить той факт, що у порівнянні з минулим роком у **2017 році знизилась питома вага проектів** регуляторних актів, **щодо яких** уповноваженим органом **приймалось рішення про відмову** в погодженні. Так, якщо у **2016 році 36%** проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, не відповідали вимогам та принципам державної регуляторної політики, то у **2017 році** цей показник становив **32%**.

У **2017 році ДРС** продовжено практику надання консультацій представникам центральних органів виконавчої влади з питань **підготовки АРВ за оновленою методологією**. Зокрема, протягом 2017 року ДРС проведено **290 консультацій** (у **2016 році – 180 консультацій**). При цьому, якщо у **2016 році переважна більшість консультацій** з підготовки АРВ були **затребувані розробниками після отримання відмови ДРС** в погодженні проекту регуляторного акта, то у **2017 році більше половини консультацій** були **затребувані розробниками на етапі розробки проекту регуляторного акта, що цілком відповідає ідеології державної регуляторної політики – спочатку аналіз існуючої проблеми і лише потім пошук оптимального механізму її розв'язання**.

Зміна підходу розробників до підготовки АРВ забезпечила **покращення рівня відповідності АРВ вимогам** оновленої Методики майже наполовину. Зокрема, у **2017 році 51% АРВ на момент подання** їх до ДРС **відповідали вимогам** оновленої Методики, в той час як у **2016 році** цей показник становив **лише 26%**.

Крім того, моніторинг виконання органами виконавчої влади вимог оновленої методології у 2017 році засвідчив про зростання основних показників якості підготовки АРВ. А саме,

- до **76,4%** зросла **питома вага АРВ, що містили економічні розрахунки витрат**, яких зазнають суб'єкти господарювання внаслідок дії регулювань (проти **68% у 2016 році**);

- до **73,7%** зросла **питома вага АРВ, що містили оцінку бюджетних витрат** на впровадження запропонованих регулювань у дію, що в умовах економічної кризи також має ключове значення (проти **68% у 2016 році**);

- до **67%** зросла питома вага АРВ, щодо яких розробниками проведено **М-тест**, з тих що потребували вимірювання впливу на суб'єктів малого підприємництва (проти **54% у 2016 році**).

Базовий напрямок роботи ДРС є забезпечення зменшення втручання державних органів у діяльність суб'єктів господарювання, усунення бар'єрів, в тому числі адміністративних, для ведення бізнесу.

За результатами аналізу проектів регуляторних актів, щодо яких ДРС було прийнято рішення про погодження, **кожен сьомий проект був спрямований на дерегуляцію господарської діяльності та лібералізацію бізнес-клімату**.

Проведений розробниками кількісний **аналіз вигод та витрат від запровадження цих проектів дав змогу спрогнозувати орієнтовну загальну вигоду від запровадження у розмірі понад 11,4 млрд. грн.**

Сумарна прогнозна вигода в частині спрощення адміністративних процедур у разі реалізації зазначених проектів була оцінена розробниками у майже 194 млн. грн.

З метою спрощення умов ведення бізнесу ДРС, зокрема, було надано допомогу розробникам при підготовці АРВ та доопрацюванні таких проектів регуляторних актів:

❖ Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»

Головний розробник – Мінекономрозвитку.

Проект Закону розроблений з метою лібералізації регулювання зовнішньоекономічної діяльності та передбачає:

- скасування окремих видів обмежень щодо зовнішньоекономічної діяльності;
- попередження суб'єкта господарювання перед застосуванням санкцій з можливістю надати матеріли, які дали б підстави їх не застосовувати;
- зобов'язання ініціатора застосування санкцій подавати подання на їх скасування одразу після отримання даних про усунення порушень;
- зменшення строків розгляду клопотань на скасування санкцій тощо.

Прийняття законопроекту дозволить зменшити кількість застосувань спеціальних санкцій та відповідно збільшити обсяги експортних та імпорتنих операцій. Економічний ефект від запровадження проекту, розрахований відповідно до вимог Методики, передбачається на рівні 2,4 млрд. грн.

❖ Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні»

Головний розробник – Мінекономрозвитку.

Проект Закону розроблений з метою спрощення умов ведення бізнесу та зменшення регуляторного тиску на бізнес, зокрема:

- у сфері правосуддя (впровадження можливості застосування електронних систем комунікацій у господарському судочинстві, зменшення суб'єктивності під час оцінки доказів та спрощення процедур витребовування доказів);

- у сфері забезпечення виконання договірних зобов'язань (запровадження правом довірчої власності);

- у сфері альтернативного вирішення спорів (розширення кола осіб, які можуть захистити свої права за допомогою третейського судочинства);

- у сфері будівництва (спрощення обтяжливих процедур у сфері будівництва; підвищення вимог до осіб, які розробляють містобудівну документацію, здійснюють архітектурне та інженерно-будівельне проектування, технічний нагляд тощо);

- у сфері взаємовідносин держави та суб'єктів господарювання (усунення практики вимагання відбитку печатки на документі державними органами);

- у сфері відновлення платоспроможності та банкрутства (зменшення тривалості провадження у справі про банкрутство);

- у сфері правочинів з нерухомістю (зменшення витрат коштів та часу під час укладення договорів щодо відчуження земельних ділянок між юридичними особами);

Здійснені відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта розрахунки дозволили встановити, що загальна економія суб'єктів господарювання у сфері будівництва складе прогнозно 95 млн. грн., а у сфері правочинів з нерухомістю – ще 37 млн. грн. Крім того серед вірогідних вигод від впровадження проекту слід відзначити можливе зниження собівартості 1 м² у житлових новобудовах на суму до 271 грн.

❖ Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про внесення змін до деяких наказів»

Головний розробник – Мінагрополітики.

Проектом наказу передбачається внести зміни до Класифікації видів цільового призначення земель, запровадивши нову категорію земельних ділянок – для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури.

На сьогоднішній день такі земельні ділянки проходять нормативну грошову оцінку як об'єкти змішаного використання земельної ділянки, що призводить до збільшення фіскального навантаження.

Запровадження нового виду цільового призначення для зазначених об'єктів призведе до зменшення земельного податку з таких ділянок приблизно на 40%.

За оцінкою розробника, у разі проведення власниками земельних ділянок нормативної грошової оцінки з урахуванням нового виду цільового призначення, сумарна економія за рахунок зменшення фіскального навантаження на суб'єктів господарювання складе понад 15,5 млн. грн.

❖ Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні»

Головний розробник – Мінекономрозвитку.

Проекту Закону передбачає спрощення умов ведення бізнесу шляхом:

- впровадження процедури обрання спрощеної системи оподаткування або реєстрації платником ПДВ шляхом проставлення відмітки у заяві про державну реєстрацію створення юридичної особи або державну реєстрацію фізичної особи підприємцем;

- перенесення перевірки можливості реєстрації платником ПДВ або обрання спрощеної системи оподаткування на етап державної реєстрації створення юридичної особи або державної реєстрації фізичної особи підприємцем;

- виключення права органу ДФС України відмовити новоствореному суб'єкту в добровільній реєстрації платником ПДВ;

- скорочення строків реєстрації платника ПДВ або обрання спрощеної системи оподаткування.

Прийняття проекту Закону забезпечить суттєве зменшення адміністративного навантаження суб'єктів господарювання при оформленні статусу платника ПДВ або при обранні ним спрощеної системи оподаткування.

Проведення розрахунків за Методикою проведення аналізу регуляторного впливу засвідчило, що прийняття цього проекту дозволить в подальшому заощадити 2,5 млн. грн. за рахунок усунення зайвих адміністративних бар'єрів.

**Результати аналізу рівня відповідності проектів регуляторних актів
вимогам та принципам державної регуляторної політики**

Регуляторні органи центрального рівня

Центральний орган виконавчої влади	К-ть проектів, опрацьованих щодо погодження	Погоджено ДРС		Не погоджено ДРС		Залишено без розгляду через не оприлюднення проекту	
		К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	35	24	69	11	31	5	12
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	9	6	67	3	33	3	30
Державне агентство лісових ресурсів України	1	0	0	1	100	0	0
Державне агентство рибного господарства України	8	3	38	5	62	0	0
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	3	2	67	1	33	0	0
Міністерство внутрішніх справ України	8	2	25	6	75	1	10
Національна поліція України	5	2	40	3	60	2	33
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	14	10	71	4	29	2	13
Міністерство екології та природних ресурсів України	14	7	50	7	50	2	12
Державна служба геології та надр України	6	0	0	6	100	0	0
Державне агентство водних ресурсів України	1	1	100	0	0	0	0
Державна екологічна інспекція	2	0	0	2	100	0	0
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	61	44	72	17	28	7	11
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	14	8	57	6	43	2	10
Міністерство інфраструктури України	27	16	59	11	41	0	0
Державна авіаційна служба України	9	7	78	2	22	0	0
Державна служба України з безпеки на транспорті	1	0	0	1	100	0	0
Державне агентство автомобільних доріг України	2	1	50	1	50	1	50
Міністерство культури України	1	1	100	0	0	0	0
Міністерство молоді та спорту України	2	1	50	1	50	0	0
Міністерство оборони України	7	6	86	1	14	2	25
Міністерство освіти і науки України	4	2	50	2	50	1	17
Державна інспекція навчальних закладів України	2	2	100	0	0	0	0
Міністерство охорони здоров'я України	21	12	57	9	43	4	17

Центральний орган виконавчої влади	К-ть проектів, опрацьованих щодо погодження	Погоджено ДРС		Не погоджено ДРС		Залишено без розгляду через не оприлюднення проекту	
		К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	2	0	0	2	100	0	0
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	37	31	84	6	16	1	2
Державна архітектурно-будівельна інспекція	5	5	100	0	0	0	0
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	12	12	100	0	0	0	0
Міністерство соціальної політики України	9	5	56	4	44	2	11
Державна служба України з питань праці	20	10	50	10	50	0	0
Пенсійний фонд України	2	2	100	0	0	0	0
Міністерство фінансів України	20	15	75	5	25	2	9
Державна служба фінансового моніторингу	2	1	50	1	50	0	0
Державна аудиторська служба України	5	3	60	2	40	0	0
Державна фіскальна служба України	28	20	71	8	29	3	10
Міністерство юстиції України	3	3	100	0	0	1	33
Міністерство інформаційної політики України	1	1	100	0	0	0	0
Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України	1	0	0	1	100	1	100
Антимонопольний комітет	11	11	100	0	0	0	0
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	4	4	100	0	0	0	0
Фонд державного майна України	15	7	47	8	53	2	12
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	8	6	75	2	25	2	22
Державне космічне агентство України	3	0	0	3	100	2	67
Державна інспекція ядерного регулювання України	2	2	100	0	0	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	17	11	65	6	35	0	0
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	12	10	83	2	17	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	11	9	82	2	18	0	0

- **Регуляторними органами центрального рівня у 2017 році збережено тенденцію до зменшення обсягів розробки проектів регуляторних актів. Зокрема, за підсумками 2017 року обсяги розробки проектів регуляторних актів у порівнянні з 2016 роком скоротились на 12%. Суттєвий вплив на скорочення обсягів розробки проектів регуляторних актів регуляторними органами центрального рівня мало виведення з січня 2017 року з під дії Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» регуляторних актів, розробниками яких є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.**

- **Зросла кількість проектів регуляторних актів, щодо яких ДРС приймалось рішення про відмову в погодженні - на 5% (з 28,3% від загальної кількості розроблених у 2016 році до 33,3% - у 2017 році).**

- **У 2017 році зросла не лише кількість проектів регуляторних актів, залишених ДРС без розгляду через порушення їх розробниками принципу прозорості та врахування громадської думки, але й зросла кількість регуляторних органів центрального рівня, у регуляторній діяльності яких виявлено відповідне порушення.**

Так, протягом 2017 року ДРС залишено без розгляду 48 проектів регуляторних актів через порушення принципу прозорості та врахування громадської думки (у 2016 році - 31 проект регуляторного акта), що на 54% більше ніж у 2016 році. Зокрема, відповідні порушення вимог Закону були виявлені у регуляторній діяльності 20-ти центральних органів виконавчої влади (у 2016 році — 17-ти центральних органів виконавчої влади) — Мінагрополітики, Держпродспоживслужби, МВС, ДСНЗ, Нацполіції, Мінприроди, Мінекономрозвитку, Міненерговугілля, Укравтодору, Міноборони, Міносвіти, МОЗ, Мінрегіонбуду, Мінсоцполітики, Мінфіну, ДФС, Мінюсту, Фонду держмайна, НКАУ, Держспецзв'язку.

Рейтинг рівня дотримання регуляторними органами центрального рівня відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної (№2)*

Центральний орган виконавчої влади	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	загального рівня відповідності проектів вимогам та принципам ДРП	рівня дотримання принципу прозорості регуляторної діяльності		
1	2	3	4	5
Державна архітектурно-будівельна інспекція	100	100	200	1
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	100	100	200	
Антимонопольний комітет	100	100	200	
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	83	100	183	2
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	82	100	182	3
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	84	98	182	
Державна авіаційна служба України	78	100	178	4
Міністерство фінансів України	75	91	166	5
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	65	100	165	6
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	72	89	161	7
Міністерство оборони України	86	75	161	
Державна фіскальна служба України	71	90	161	
Державна аудиторська служба України	60	100	160	8
Міністерство інфраструктури України	59	100	159	9
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	71	87	158	10
Міністерство аграрної політики та продовольства України	69	88	157	11
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	75	78	153	12
Державна служба України з питань праці	50	100	150	13
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	57	90	147	14
Міністерство соціальної політики України	56	89	145	15
Міністерство охорони здоров'я України	57	83	140	16
Міністерство екології та природних ресурсів України	50	88	138	17

Центральний орган виконавчої влади	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	загального рівня відповідності проектів вимогам та принципам ДРП	рівня дотримання принципу прозорості регуляторної діяльності		
1	2	3	4	5
Державне агентство рибного господарства України	38	100	138	
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	67	70	137	18
Фонд державного майна України	47	88	135	19
Міністерство внутрішніх справ України	25	90	115	20
Національна поліція України	40	67	107	21
Державна служба геології та надр України	0	100	100	22

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня відповідності проектів регуляторних актів поданих на погодження до ДРС, вимогам та принципам державної регуляторної використовувалися наступні підходи:**

- бал визначений у графі 2 відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які за результатами аналізу визнані такими, що відповідають вимогам та принципам державної регуляторної політики (100 балів означають, що всі проекти регуляторних актів, подані на погодження регуляторним органом, за результатами опрацювання ДРС були визнані такими, що відповідають вимогам та принципам державної регуляторної політики, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів регуляторних актів не відповідає вимогам та принципам державної регуляторної політики);

- бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які на момент подання на погодження до ДРС пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (100 балів означають, що всі проекти регуляторних актів, подані на погодження до ДРС, пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів регуляторних актів не пройшов процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону).

Місцеві органи виконавчої влади

Область	Кількість проектів, опрацьованих щодо погодження (станом на 20.12.2017)	Погоджено ДРС		Не погоджено ДРС		Залишено без розгляду через не оприлюднення проекту	
		К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
Вінницька	2	1	50	1	50	0	0
Волинська	0	0	0	0	0	0	0
Дніпропетровська	2	1	50	1	50	0	0
Донецька	4	2	50	2	50	0	0
Житомирська	3	2	67	1	33	0	0

Область	Кількість проектів, опрацьованих щодо погодження (станом на 20.12.2017)	Погоджено ДРС		Не погоджено ДРС		Залишено без розгляду через не оприлюднення проекту	
		К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
Закарпатська	1	1	100	0	0	0	0
Запорізька	5	2	40	3	60	0	0
Івано-Франківська	1	1	100	0	0	0	0
Київська	5	3	60	2	40	0	0
Кіровоградська	1	1	100	0	0	0	0
Луганська	14	14	100	0	0	3	21
Львівська	0	0	0	0	0	0	0
Миколаївська	6	2	33	4	67	1	17
Одеська	1	1	100	0	0	0	0
Полтавська	22	21	95	1	5	1	5
Рівненська	5	2	40	3	60	0	0
Сумська	1	1	100	0	0	0	0
Тернопільська	1	1	100	0	0	0	0
Харківська	7	4	57	3	43	1	14
Херсонська	1	0	0	1	100	1	100
Хмельницька	1	0	0	1	100	1	100
Черкаська	7	1	14	6	86	0	0
Чернівецька	0	0	0	0	0	0	0
Чернігівська	9	9	100	0	0	0	0
Київська МДА	15	15	100	0	0	0	0

- **Місцевими органами виконавчої влади розроблено та подано на погодження до ДРС на 55% менше проектів регуляторних актів, ніж у 2016 році.**

За виключенням органів виконавчої влади 6-ти регіонів - Дніпропетровської, Івано-Франківської, Миколаївської, Луганської, Тернопільської та Чернівецької областей практично всі місцеві органи виконавчої влади зменшили обсяги розробки проектів регуляторних актів у 2017 році.

Місцевими органами виконавчої влади 3-х регіонів – Волинської, Львівської та Чернівецької областей протягом 2017 року на погодження до ДРС не надано жодного проекту регуляторного акту.

- **У 2017 року суттєво зріс рівень відповідності проектів регуляторних актів, розроблених місцевими органами виконавчої влади, вимогам та принципам державної регуляторної політики.**

Так, за результатами опрацювання лише **25%** проектів регуляторних актів, **розроблених місцевими органами виконавчої влади було визнано такими, що не відповідають принципам**

державної регуляторної політики. Це на 36% менше, ніж у 2016 році.

Всі подані на погодження проекти регуляторних актів місцевих органів виконавчої влади **Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Луганської, Одеської, Сумської, Тернопільської, Чернігівської областей**, а також **КМДА** відповідали принципам державної регуляторної політики.

- **Рівень дотримання принципу прозорості та врахування громадської думки при підготовці проектів регуляторних актів покращився у порівнянні з минулим роком.**

У два рази (з 12 у 2016 році до 6 у 2017 році) скоротилась кількість регіонів, у яких місцевими органами виконавчої влади порушувалась вимога Закону щодо обов'язковості оприлюднення проектів регуляторних актів з метою одержання зауважень та пропозицій від громадських організацій та суб'єктів господарювання.

Виявлено лише **8 випадків (20 випадків у 2016 році)** порушення принципу прозорості та врахування громадської думки місцевими органами виконавчої влади – **Луганської, Миколаївської, Полтавської, Харківської, Херсонської та Хмельницької областей**.

Рейтинг рівня дотримання місцевими органами виконавчої влади відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики (№2)*

Область	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	рівня відповідності проектів вимог та принципам ДРП	рівня дотримання принципу прозорості регуляторної діяльності		
1	2	3	4	5
Закарпатська	100	100	200	1
Івано-Франківська	100	100	200	1
Кіровоградська	100	100	200	1
Одеська	100	100	200	1
Сумська	100	100	200	1
Тернопільська	100	100	200	1
Чернігівська	100	100	200	1
Київська МДА	100	100	200	1
Полтавська	95	95	190	2
Луганська	100	79	179	3
Житомирська	67	100	167	4
Київська	60	100	160	5
Вінницька	50	100	150	6
Дніпропетровська	50	100	150	6

Область	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	рівня відповідності проектів вимог та принципам ДРП	рівня дотримання принципу прозорості регуляторної діяльності		
1	2	3	4	5
Донецька	50	100	150	6
Харківська	57	86	143	7
Запорізька	40	100	140	8
Рівненська	40	100	140	8
Миколаївська	33	83	116	9
Черкаська	14	100	114	10
Херсонська	0	0	0	11
Хмельницька	0	0	0	11
Волинська**	-	-	-	-
Львівська**	-	-	-	-
Чернівецька**	-	-	-	-

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня відповідності проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, вимогам та принципам державної регуляторної політики використовувалися такі підходи:**

- Бал, визначений у графі 2, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які за результатами аналізу визнані такими, що відповідають вимогам та принципам державної регуляторної політики (100 балів означають, що всі проекти регуляторних актів, подані на погодження, за результатами опрацювання ДРС були визнані такими, що відповідають вимогам та принципам державної регуляторної політики, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження проектів регуляторних актів не відповідає вимогам та принципам державної регуляторної політики);

- Бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі проектів регуляторних актів, які на момент подання на погодження до ДРС пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (100 балів означають, що всі проекти регуляторних актів, подані на погодження до ДРС, пройшли процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону, 0 балів означає, що жоден з поданих на погодження регуляторним органом проектів регуляторних актів не пройшов процедуру оприлюднення у відповідності з вимогами Закону).

** - рейтингування по областях не провадилось, оскільки місцевими органами виконавчої влади відповідного регіону на погодження до ДРС не було надано жодного проекту регуляторного акта.

З метою недопущення запровадження регулювань, прийняття яких могло погіршити умови провадження господарської діяльності, негативно вплинути на бізнес середовище, обмежити права вітчизняних виробників та створити передумови для зловживань в окремих сферах господарської діяльності ДРС було відмовлено в погодженні низки

проектів регуляторних актів, розроблених регуляторними органами центрального рівня, наприклад:

❖ Проект наказу Міністерства інфраструктури України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства транспорту та зв'язку»

Головний розробник - Мінінфраструктури.

Проектом наказу пропонувалося здійснити з лютого 2017 року індексацію тарифів на перевезення вантажів у межах України на 25%.

Результати проведених ДРС громадських консультації засвідчили, що проект наказу може створити суттєві ризики для економіки України, зокрема, промислових галузей та агропромислового комплексу, знизити їх конкурентоспроможність на міжнародних ринках та негативно вплинути на потенціал відновлення економічного зростання України.

Так, підвищення тарифів призведе до додаткового навантаження на суб'єктів господарювання. Витрати лише агровиробників прогнозно зростуть на 30-50 млн. долл., що призведе до зниження рентабельності агровиробництва, необхідності оптимізації витрат на логістику та переходу на автомобільний транспорт, що означатиме подальше руйнування автомобільної інфраструктури. Аналогічна ситуація спостерігається і у інших сферах виробництва.

Отже, наслідки відповідного тарифного рішення при позитивних показниках для Укрзалізниці будуть мати негативні економічні та соціальні наслідки для всього ринкового середовища України.

❖ Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розмірів плати за проходження суден шлюзами Дніпровського каскаду»

Головний розробник – Мінінфраструктури.

Проектом постанови передбачалося збільшити розміри плати за проходження суден шлюзами Дніпровського каскаду, зокрема, для суден у каботажному плаванні в середньому у 4,5 рази.

Зазначений проект було розроблено всупереч Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 615-р, яким передбачається скасування плати за проходження суден шлюзами Дніпровського каскаду.

Натомість, розробником пропонувалося суттєве збільшення вартості такого проходження, при цьому не було проаналізовано вплив зазначеного рішення на ситуацію на ринку річкових перевезень.

Так, збільшення плати за шлюзування наближає річкові перевезення до вартості автомобільних перевезень, які набагато швидші, що може призвести до суттєвого скорочення обсягів річкових

перевезень, руйнування автомобільної транспортної інфраструктури, дорожчання певних видів продукції, зокрема, продукції рослинництва.

За приблизними оцінками за рахунок підвищення плати за шлюзування витрати суб'єктів господарювання зростуть на понад 13 млн. грн. щороку.

❖ Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації та забезпечення охорони від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів державними пожежно-рятувальними підрозділами (частинами) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту»

Головний розробник – ДСНС.

Проект Порядку розроблено з метою запобігання виникненню пожеж на підприємствах, що здійснюють діяльність у потенційно небезпечних галузях.

Водночас, проектом пропонується покласти на суб'єктів господарювання матеріальне забезпечення підрозділів пожежної охорони, зокрема, пожежно-рятувальною технікою, паливо-мастильними матеріалами, захисним одягом та спорядженням, аварійно-рятувальним обладнанням тощо.

За оцінкою розробника, сумарні витрати суб'єктів господарювання, на яких покладено обов'язок заключати договори з державними підрозділами пожежної охорони, складуть майже 339 млн. грн.

Проте в АРВ до проекту Порядку відсутнє обґрунтування щодо необхідності покладання на суб'єктів господарювання зазначених зобов'язань.

❖ Проект наказу Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Порядку включення та ведення реєстру технічних та інших засобів реабілітації, комплектуючих виробів до них для осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення відповідно до класифікаційних угруповань за функціональними ознаками»

Головний розробник – Мінсоцполітики.

Проект наказу передбачає створення та ведення Мінсоцполітики Реєстру технічних та інших засобів реабілітації та обов'язок виробників таких засобів подавати документи на включення до цього Реєстру.

Разом з тим, ця процедура фактично дублює порядок включення виробників засобів реабілітації до Реєстру осіб, відповідальних за введення медичних виробів в обіг, який веде Держлікслужба.

Додаткові вимоги до суб'єктів господарювання, а також можливість Мінсоцполітики відмовити у включенні до Реєстру створюють додаткові обмеження доступу на ринок нових виробників та постачальників засобів реабілітації та комплектуючих до них, а також несуть нові корупційні ризики й становлять загрозу вільним ринковим відносинам та конкуренції.

1.1.3. Моніторинг дотримання центральними органами виконавчої влади оновленої методології проведення аналізу впливу розроблених проектів регуляторних актів

Державною регуляторною службою України проведено моніторинг виконання центральними органами виконавчої влади вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, (далі – Методика) при підготовці аналізу регуляторного впливу до розроблених ними проектів регуляторних актів.

Досліджено регуляторну діяльність **47 регуляторних органів** центрального рівня (міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, національних комісій) та місцевих органів виконавчої влади **25 регіонів України** у 2017 році.

Рейтингування центральних органів виконавчої влади проведено лише з урахуванням тих регуляторних органів, які провадять активну розробку проектів регуляторних актів.

Основні результати моніторингу

Проаналізовано:

- ✓ діяльність регуляторних органів щодо розробки та подання на погодження до ДРС проектів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу (далі – АРВ) до них;
- ✓ якість підготовлених відповідними регуляторними органами АРВ до проектів регуляторних актів та їх відповідність вимогам Методик;
- ✓ участь центральних органів виконавчої влади у консультаціях з ДРС щодо застосування Методики.

1.1.3.1. Виконання процедурних вимог

Центральні органи виконавчої влади

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьо ваних проектів та АРВ	Загальна к-ть АРВ, що відповіда ли вимогам Методики при прийнятті і рішення	%	З них:			
				К-ть АРВ, що відповід али вимогам Методик и при поданні на погодже ння	%	К-ть АРВ, доопра цьован их в робочо му порядку	%
Міністерство аграрної політики та продовольства	35	24	69%	17	71%	7	29%
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	9	6	67%	3	50%	3	50%
Державне агентство лісових ресурсів України	1	0	0%	0	-	0	-
Державне агентство рибного господарства України	8	3	38%	1	33%	2	67%
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	3	2	67%	0	0%	2	100%
Міністерство внутрішніх справ України	8	2	25%	2	100%	0	0%
Національна поліція України	5	2	40%	1	50%	1	50%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	14	10	71%	5	50%	5	50%
Міністерство екології та природних ресурсів України	14	7	50%	4	57%	3	43%
Державна служба геології та надр України	6	0	0%	0	-	0	-
Державне агентство водних ресурсів України	1	1	100%	1	100%	0	0%
Державна екологічна інспекція України	2	0	0%	0	-	0	-
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	61	44	72%	22	50%	22	50%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	14	8	57%	7	88%	1	13%
Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України	1	0	0%	0	-	0	-
Міністерство інфраструктури України	27	16	59%	8	50%	8	50%
Державна авіаційна служба України	9	7	78%	4	57%	3	43%
Державна служба України з безпеки на транспорті	1	0	0%	0	-	0	-

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьо ваних проектів та АРВ	Загальна к-ть АРВ, що відповіда ли вимогам Методики при прийнятті і рішення	%	З них:			
				К-ть АРВ, що відповід али вимогам Методик и при поданні на погодже ння	%	К-ть АРВ, доопра цьован их в робочо му порядку	%
Державне агентство автомобільних доріг України	2	1	50%	0	0%	1	100%
Міністерство інформаційної політики України	1	1	100%	0	0%	1	100%
Міністерство культури України	1	1	100%	1	100%	0	0%
Міністерство молоді та спорту України	2	1	50%	1	100%	0	0%
Міністерство оборони України	7	6	86%	4	67%	2	33%
Міністерство освіти і науки України	4	2	50%	1	50%	1	50%
Державна інспекція навчальних закладів України	2	2	100%		0%	2	100%
Міністерство охорони здоров'я України	21	12	57%	6	50%	6	50%
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	2	0	0%	0	-	0	-
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	37	31	84%	11	35%	20	65%
Державна архітектурно-будівельна інспекція	5	5	100%	0	0%	5	100%
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження	12	12	100%	1	8%	11	92%
Міністерство соціальної політики України	9	5	56%	3	60%	2	40%
Державна служба України з питань праці	20	10	50%	4	40%	6	60%
Міністерство фінансів України	20	15	75%	7	47%	8	53%
Державна служба фінансового моніторингу	2	1	50%	0	0%	1	100%
Державна аудиторська служба України	5	3	60%	0	0%	3	100%
Державна фіскальна служба України	28	20	71%	7	35%	13	65%
Міністерство юстиції України	3	3	100%	3	100%	0	0%
Антимонопольний комітет України	11	11	100%	11	100%	0	0%

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	Загальна к-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при прийнятті рішення	%	З них:			
				К-ть АРВ, що відповідали вимогам Методик и при поданні на погодження	%	К-ть АРВ, доопрацьованих в робочому порядку	%
Державний комітет телебачення і радіомовлення	4	4	100%	4	100%	0	0%
Фонд державного майна України	15	7	47%	3	43%	4	57%
Пенсійний фонд України	2	2	100%	2	100%	0	0%
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	8	6	75%	3	50%	3	50%
Державне космічне агентство України	3	0	0%	0	-	0	-
Державна інспекція ядерного регулювання України	2	2	100%	1	50%	1	50%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	17	11	65%	6	55%	5	45%
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	12	10	83%	5	50%	5	50%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	11	9	82%	7	78%	2	22%
УСЬОГО:	487	325	67%	166	51%	159	49%

Загальні висновки:

- **Збереження тенденції до зменшення обсягів розробки проектів регуляторних актів.**

Після впровадження у 2016 році обов'язковості проведення розрахунків витрат бізнесу на виконання вимог регулювання кількість поданих до ДРС проектів регуляторних актів скоротилася майже на 50%, порівняно з попередніми роками.

У **2017 році на погодження до ДРС** центральними органами виконавчої влади **було подано 487 проектів регуляторних актів та АРВ до них, що на 33% менше, ніж у 2016 році.** Скорочення обсягів розробки проектів регуляторних актів сприяє стабільності та передбачуваності регуляторної політики та свідчить про запровадження поміркованого та зваженого підходу до регулювання господарської діяльності.

- **Активна участь центральних органів виконавчої влади у консультаціях щодо підготовки АРВ відповідно до вимог Методики.**

У 2017 році ДРС проведено понад 290 консультацій для розробників регуляторних актів щодо підготовки АРВ. У таких консультаціях приймали активну участь фахівці 30 центральних органів виконавчої влади з 47, які надсилали проекти регуляторних актів на погодження до ДРС.

За результатами опрацювання проектів регуляторних актів **ДРС було прийнято 325 рішень про погодження, що складає 67% від усіх опрацьованих проектів.** З них більше половини АРВ потребували доопрацювання та були приведені у відповідність до вимог Методики після консультацій з фахівцями ДРС.

Найбільш активними серед центральних органів виконавчої влади, що проявили **зацікавленість у проведенні консультацій, є Мінекономрозвитку, Мінагрополітики, Мінрегіон, Міненерговугілля, Мінінфраструктури, МОЗ, ДФС, НКРЗІ, НКЦПФР, Нацкомфінпослуг, ДСНС, Держенергоефективності, Держспецзв'язку, Державіаслужба, Держпродспоживслужба, Мінприроди та Міноборони.**

Методична та роз'яснювальна робота, що постійно проводиться ДРС, дає значний ефект та відображається у покращенні якості підготовки АРВ значною частиною розробників.

- **Понад 90% усіх поданих на погодження до ДРС проектів регуляторних актів були розроблені 28 з 47 проаналізованих регуляторних органів.**

Найбільш активними розробниками є **Мінекономрозвитку, Мінрегіон, Мінагрополітики, Мінінфраструктури, Мінфін, МОЗ, ДФС та Держенергоефективності.**

Серед активних розробників регуляторних актів найкращий рівень дотримання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Методики забезпечили:

Держенергоефективності, Держархбудінспекція, АМКУ – 100 %;
 Міноборони – 86%;
 Мінрегіон – 84%;
 НКЦПФР – 83%;
 НКРЗІ – 82%;
 Державіаслужба – 78%;
 Мінфін, Держспецзв'язку – 75%.

Слід також відмітити досить високий рівень дотримання процедурних вимог та вимог до АРВ у Мінекономрозвитку (72%), ДСНС та ДФС (71%).

Міноборони, НКЦПФР, НКРЗІ, АМКУ та Мінекономрозвитку за останні два роки стабільно забезпечують високу якість АРВ та неформальне ставлення до впровадження нових регулювань.

Низьку якість підготовлених АРВ та виконання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» серед активних розробників у 2017 році продемонстрували МВС (25%), Держрибагентство (38%) та Нацполіція (40%).

- **Держекоінспекція та Держгеонадра вже другий рік поспіль очолюють рейтинг розробників з найгіршою якістю підготовки АРВ.**

- **19 центральних органів виконавчої влади впродовж 2017 року розробили та подали на погодження від 1 до 4 проектів регуляторних актів.**

З них лише 6 регуляторних органів (Держекоінспекція, Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, Укртрансбезпека, Держлісагентство, Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками та Державне космічне агентство України) подали до ДРС проекти регуляторних актів з АРВ, що повністю не відповідали вимогам Методики.

Натомість, 8 центральних органів виконавчої влади виявили належну регуляторну дисципліну та підготували АРВ, що повністю відповідали вимогам методики. Серед них Держводагентство, Мінінформполітики, Мінкультури, ДІНЗ, Мін'юст, Держкомтелерадіо, Пенсійний фонд України та Держатомрегулювання.

Рейтинг загального рівня дотримання центральними органами виконавчої влади вимог регуляторного законодавства (Рейтинг 1)

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	К-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при прийнятті рішення	%	К-ть балів	Місце у рейтингу
Державна архітектурно-будівельна інспекція	5	5	100%	100	1
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження	12	12	100%	100	1

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	К-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при прийнятті рішення	%	К-ть балів	Місце у рейтингу
Антимонопольний комітет України	11	11	100%	100	1
Міністерство оборони України	7	6	86%	86	2
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово- комунального господарства України	37	31	84%	84	3
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	12	10	83%	83	4
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	11	9	82%	82	5
Державна авіаційна служба України	9	7	78%	78	6
Міністерство фінансів України	20	15	75%	75	7
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	8	6	75%	75	7
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	61	44	72%	72	8
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	14	10	71%	71	9
Державна фіскальна служба України	28	20	71%	71	9
Міністерство аграрної політики та продовольства	35	24	69%	69	10
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	9	6	67%	67	11
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	17	11	65%	65	12
Державна аудиторська служба України	5	3	60%	60	13
Міністерство інфраструктури України	27	16	59%	59	14
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	14	8	57%	57	15
Міністерство охорони здоров'я України	21	12	57%	57	15
Міністерство соціальної політики України	9	5	56%	56	16
Міністерство екології та природних ресурсів України	14	7	50%	50	17
Державна служба України з питань праці	20	10	50%	50	17
Фонд державного майна України	15	7	47%	47	18
Національна поліція України	5	2	40%	40	19
Державне агентство рибного господарства України	8	3	38%	38	20
Міністерство внутрішніх справ України	8	2	25%	25	21
Державна служба геології та надр України	6	0	0%	0	22

Місцеві органи виконавчої влади

Область	К-ть опрацю- ваних проектів та АРВ	Загальна к-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при прийнятті рішення	%	З них:			
				К-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при поданні на погодження	%	К-ть АРВ, доопрацю- ваних в робочому порядку	%
Вінницька	3	1	33%	0	0%	1	100%
Волинська	0	0	-	0	-	0	-
Дніпропетровська	2	1	50%	1	100%	0	0%
Донецька	4	2	50%	0	0%	2	100%
Житомирська	3	2	67%	1	50%	1	50%
Закарпатська	1	1	100%	0	0%	1	100%
Запорізька	5	2	40%	0	0%	2	100%
Івано-Франківська	1	1	100%	0	0%	1	100%
Київська область	5	3	60%	2	67%	1	33%
Кіровоградська	1	1	100%	1	100%	0	0%
Луганська	14	14	100%	11	79%	3	21%
Львівська	0	0	-	0	-	0	-
Миколаївська	6	2	33%	1	50%	1	50%
Одеська область	1	1	100%	0	0%	1	100%
Полтавська	21	21	100%	11	52%	10	48%
Рівненська	5	2	40%	1	50%	1	50%
Сумська	1	1	100%	0	0%	1	100%
Тернопільська	1	1	100%	0	0%	1	100%
Харківська	7	4	57%	1	25%	3	75%
Херсонська	1	0	0%	0	-	0	-
Хмельницька	1	0	0%	0	-	0	-
Черкаська	7	1	14%	0	0%	1	100%
Чернівецька	0	0	-	0	-	0	-
Чернігівська	9	9	100%	5	56%	4	44%
Київська МДА	15	15	100%	10	67%	5	33%
УСЬОГО:	114	85	75%	45	53%	40	47%

Загальні висновки:

- Рівень дотримання місцевими органами виконавчої влади вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Методики дещо вищий, ніж у центральних органів виконавчої влади.

Так, у 2017 році за результатами опрацювання проектів регуляторних актів, розроблених місцевими органами виконавчої влади ДРС було прийнято рішень про погодження відносно 75% проектів. В той же час, рівень відповідності проектів регуляторних актів центральних органів виконавчої влади законодавству про державну регуляторну політику складає лише 67%.

- Кількість розроблених місцевими органами виконавчої влади проектів регуляторних актів вдвічі менша за кількість

проектів, що розробляються органами виконавчої влади центрального рівня.

Незначна активність місцевих адміністрацій у розробці проектів регуляторних актів пояснюється досить вузькими повноваженнями у регулюванні господарської діяльності суб'єктів господарювання.

- **Питома вага АРВ, розроблених місцевими органами виконавчої влади, що були підготовлені у відповідності з вимогам Методики, значно зросла у 2017 році.**

У 2016 році лише кожний другий АРВ, підготовлений місцевими адміністраціями, повністю відповідав вимогам Методики. У 2017 році якість підготовки АРВ місцевими органами виконавчої влади значно зросла, і на кінець року **відповідало вимогам Методики 75% АРВ.**

- **Найбільш активними розробниками проектів регуляторних актів є місцеві адміністрації Полтавської, Луганської та Чернігівської областей, а також м. Києва. При цьому в цих регіонах забезпечується 100-відсотковий показник відповідності розроблюваних проектів регуляторних актів та АРВ вимогам Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Методики.**

Серед регіонів з низькою активністю місцевих органів виконавчої влади високу якість АРВ продемонстрували розробники Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Одеської, Сумської та Тернопільської областей.

Низькою якістю відрізняються АРВ, підготовлені місцевими органами виконавчої влади Черкаської, Херсонської та Хмельницької областей.

**Рейтинг загального рівня дотримання центральними органами виконавчої влади вимог регуляторного законодавства
(Рейтинг 1)**

Область	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	К-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при прийнятті рішення	%	К-ть балів	Місце у рейтингу
Полтавська	21	21	100%	100	1
Київська МДА	15	15	100%	100	1
Луганська	14	14	100%	100	1
Чернігівська	9	9	100%	100	1
Закарпатська	1	1	100%	100	1
Івано-Франківська	1	1	100%	100	1
Кіровоградська	1	1	100%	100	1

Область	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	К-ть АРВ, що відповідали вимогам Методики при прийнятті рішення	%	К-ть балів	Місце у рейтингу
Одеська	1	1	100%	100	1
Сумська	1	1	100%	100	1
Тернопільська	1	1	100%	100	1
Житомирська	3	2	67%	67	2
Київська	5	3	60%	60	3
Харківська	7	4	57%	57	4
Дніпропетровська	2	1	50%	50	5
Донецька	4	2	50%	50	5
Запорізька	5	2	40%	40	6
Рівненська	5	2	40%	40	6
Вінницька	3	1	33%	33	7
Миколаївська	6	2	33%	33	7
Черкаська	7	1	14%	14	8
Херсонська	1	0	0%	0	9
Хмельницька	1	0	0%	0	9
Волинська	0	0	-	-	-
Львівська	0	0	-	-	-
Чернівецька	0	0	-	-	-

1.1.3.2. Дотримання вимог Методики під час здійснення аналізу регуляторного впливу

Центральні органи виконавчої влади

✓ Проведено аналіз дотримання міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади вимог Методики при визначенні проблеми, яка потребує державного регулювання, цілей такого регулювання та показників, за допомогою яких в подальшому буде оцінюватися ефективність регуляторного акта в частині розв'язання проблеми та досягнення поставлених цілей.

Таблиця 1

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьо- ваних АРВ	З них відповідали вимогам Методики:					
		Проблема	%	Цілі	%	Показники результативності	%
Міністерство аграрної політики та продовольства	35	26	74%	30	86%	25	71%
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	9	8	89%	8	89%	9	100%
Державне агентство лісових ресурсів України	1	1	100%	1	100%	0	0%

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьо- ваних АРВ	З них відповідали вимогам Методики:					
		Проблема	%	Цілі	%	Показники результативності	%
Державне агентство рибного господарства України	8	3	38%	3	38%	3	38%
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	3	1	33%	1	33%	1	33%
Міністерство внутрішніх справ України	8	2	25%	3	38%	3	38%
Національна поліція України	5	2	40%	2	40%	2	40%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	14	10	71%	12	86%	11	79%
Міністерство екології та природних ресурсів України	14	7	50%	7	50%	7	50%
Державна служба геології та надр України	6	2	33%	4	67%	0	0%
Державне агентство водних ресурсів України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державна екологічна інспекція України	2	0	0%	0	0%	0	0%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	61	49	80%	49	80%	48	79%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	14	8	57%	9	64%	9	64%
Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Міністерство інфраструктури України	27	18	67%	18	67%	18	67%
Державна авіаційна служба України	9	7	78%	7	78%	7	78%
Державна служба України з безпеки на транспорті	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державне агентство автомобільних доріг України	2	1	50%	1	50%	1	50%
Міністерство інформаційної політики України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Міністерство культури України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Міністерство молоді та спорту України	2	1	50%	1	50%	2	100%
Міністерство оборони України	7	6	86%	6	86%	6	86%
Міністерство освіти і науки України	4	2	50%	2	50%	2	50%
Державна інспекція навчальних закладів України	2	2	100%	2	100%	2	100%

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьо- ваних АРВ	З них відповідали вимогам Методики:					
		Проблема	%	Цілі	%	Показники результата- тивності	%
Міністерство охорони здоров'я України	21	18	86%	15	71%	14	67%
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	2	0	0%	0	0%	0	0%
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	37	31	84%	33	89%	34	92%
Державна архітектурно-будівельна інспекція	5	5	100%	5	100%	5	100%
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження	12	12	100%	12	100%	12	100%
Міністерство соціальної політики України	9	8	89%	8	89%	7	78%
Державна служба України з питань праці	20	12	60%	15	75%	14	70%
Міністерство фінансів України	20	15	75%	17	85%	16	80%
Державна служба фінансового моніторингу	2	2	100%	2	100%	1	50%
Державна аудиторська служба України	5	4	80%	4	80%	3	60%
Державна фіскальна служба України	28	22	79%	22	79%	22	79%
Міністерство юстиції України	3	3	100%	3	100%	3	100%
Антимонопольний комітет України	11	11	100%	11	100%	11	100%
Державний комітет телебачення і радіомовлення	4	4	100%	4	100%	4	100%
Фонд державного майна України	15	13	87%	12	80%	11	73%
Пенсійний фонд України	2	2	100%	2	100%	2	100%
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	8	7	88%	7	88%	7	88%
Державне космічне агентство України	3	1	33%	1	33%	0	0%
Державна інспекція ядерного регулювання України	2	2	100%	2	100%	2	100%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	17	13	76%	13	76%	16	94%
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	12	10	83%	11	92%	11	92%

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьо- ваних АРВ	З них відповідали вимогам Методики:					
		Проблема	%	Цілі	%	Показники результативності	%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	11	10	91%	10	91%	9	82%
УСЬОГО:	487	365	75%	379	78%	364	75%

Результати аналізу:

• **Активна методична робота ДРС з розробниками проектів регуляторних актів, в тому числі консультації з питань підготовки АРВ дозволила підвищити загальний рівень виконання вимог Методики та якість АРВ, що здійснюються центральними органами виконавчої влади. А саме:**

- **Чітко та правильно визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити її масштаб регуляторним органам вдалося у 75% АРВ, що на 9% більше, ніж у 2016 році;**
- **Відповідність цілей державного регулювання проблемі, яку передбачається розв'язати, спостерігається у 78% АРВ. У 2016 році цей показник становив лише 69%;**
- **Показники результативності регуляторного акта також відповідали вирішуваній проблемі та цілям регулювання у 75% проаналізованих АРВ, що на 11% краще, ніж у 2016 році.**

• **Найкращими серед активних розробників проектів регуляторних актів при визначенні проблеми, цілей та показників результативності державного регулювання стали Держенергоефективності, Держархбудінспекція, АМКУ, НКРЗІ, Мінрегіон, Держпродспоживслужба, Адміністрація Держспецзв'язку, Міноборони та НКЦПФР.**

✓ Проаналізовано дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики в частині оцінки альтернативних способів вирішення проблеми, що потребує державного втручання, в тому числі проведення розрахунків витрат суб'єктів господарювання та держави на впровадження регулювання.

Таблиця 2

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьованих АРВ	З них відповідають вимогам Методики:					
		Оцінка альтернатив	%	Розрахунки витрат за альтернативами	%	Відсутні розрахунки витрат бюджету	%
Міністерство аграрної політики та продовольства	35	25	71%	25	71%	25	71%
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	9	8	89%	8	89%	7	78%
Державне агентство лісових ресурсів України	1	0	0%	0	0%	0	0%
Державне агентство рибного господарства України	8	5	63%	5	63%	5	63%
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	3	1	33%	1	33%	1	33%
Міністерство внутрішніх справ України	8	4	50%	5	63%	5	63%
Національна поліція України	5	2	40%	2	40%	2	40%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	14	12	86%	14	100%	12	86%
Міністерство екології та природних ресурсів України	14	7	50%	7	50%	7	50%
Державна служба геології та надр України	6	1	17%	0	0%	0	0%
Державне агентство водних ресурсів України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Державна екологічна інспекція України	2	0	0%	0	0%	0	0%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	61	45	74%	46	75%	46	75%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	14	8	57%	8	57%	8	57%
Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України	1	0	0%	0	0%	0	
Міністерство інфраструктури України	27	17	63%	17	63%	17	63%
Державна авіаційна служба України	9	7	78%	7	78%	7	78%
Державна служба України з безпеки на транспорті	1	1	100%	1	100%	0	0%
Державне агентство автомобільних доріг України	2	1	50%	1	50%	1	50%
Міністерство інформаційної політики України	1	1	100%	1	100%	1	100%

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьо- ваних АРВ	3 них відповідають вимогам Методики:					
		Оцінка альтерна- тив	%	Розра- хунки витрат за альтерна- тивами	%	Відсутні розра- хунки витрат бюджету	%
Міністерство культури України	1	1	100%	1	100%	1	100%
Міністерство молоді та спорту України	2	1	50%	2	100%	2	100%
Міністерство оборони України	7	6	86%	6	86%	6	86%
Міністерство освіти і науки України	4	2	50%	2	50%	2	50%
Державна інспекція навчальних закладів України	2	2	100%	2	100%	2	100%
Міністерство охорони здоров'я України	21	13	62%	13	62%	7	33%
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	2	0	0%	0	0%	0	0%
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	37	32	86%	34	92%	35	95%
Державна архітектурно-будівельна інспекція	5	5	100%	5	100%	5	100%
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження	12	12	100%	12	100%	12	100%
Міністерство соціальної політики України	9	7	78%	8	89%	7	78%
Державна служба України з питань праці	20	14	70%	18	90%	16	80%
Міністерство фінансів України	20	16	80%	17	85%	17	85%
Державна служба фінансового моніторингу	2	1	50%	1	50%	1	50%
Державна аудиторська служба України	5	3	60%	3	60%	3	60%
Державна фіскальна служба України	28	20	71%	21	75%	20	71%
Міністерство юстиції України	3	3	100%	3	100%	3	100%
Антимонопольний комітет України	11	11	100%	11	100%	11	100%
Державний комітет телебачення і радіомовлення	4	4	100%	4	100%	4	100%
Фонд державного майна України	15	11	73%	11	73%	10	67%
Пенсійний фонд України	2	2	100%	2	100%	2	100%
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	8	7	88%	7	88%	7	88%

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьо- ваних АРВ	З них відповідають вимогам Методики:					
		Оцінка альтерна- тив	%	Розра- хунки витрат за альтерна- тивами	%	Відсутні розра- хунки витрат бюджету	%
Державне космічне агентство України	3	0	0%	0	0%	0	0%
Державна інспекція ядерного регулювання України	2	2	100%	2	100%	2	100%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	17	14	82%	15	88%	14	82%
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	12	10	83%	10	83%	10	83%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	11	10	91%	11	100%	10	91%
УСЬОГО:	487	355	73%	370	76%	354	73%

• Слід відмітити поступове формування у розробників проектів регуляторних актів неформального ставлення до підготовки АРВ, зокрема, розуміння необхідності проведення кількісного аналізу вигод і витрат суб'єктів господарювання та держави на впровадження вимог регулювання. Зокрема:

- Розробники проектів регуляторного акта визначили всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінили вигоди і витрати від застосування кожної з них у **73% АРВ**. У 2016 році цей показник становив 67%;
- **Розрахунки витрат суб'єктів господарювання**, яких вони зазнають внаслідок впровадження проекту регуляторного акта та внаслідок застосування альтернатив, **були проведені центральними органами виконавчої влади у 76% АРВ**, що на 8% вище, ніж у 2016 році;
- На 5% порівняно із 2016 роком покращився й рівень виконання вимог Методики щодо необхідності **проведення розрахунку бюджетних витрат** на впровадження та виконання вимог регуляторного акта. **У 2017 році такими розрахунками супроводжувалися 73% АРВ**.

• Серед найбільш активних розробників проектів регуляторних актів найкраще оцінили альтернативні способи вирішення проблеми, що потребує врегулювання, Держенергоефективності, Держархбудінспекція, АМКУ, НКРЗІ, Мінрегіон, Держпродспоживслужба, Адміністрація Держспецзв'язку, Міноборони та НКЦПФР.

**Рейтинг дотримання вимог Методики щодо якості проведення
центрального органами виконавчої влади АРВ
(Рейтинг 2)**

Центральний орган виконавчої влади	Сума балів за Таб. 1	Сума балів за Таб. 2	Загальна сума балів	Місце у рейтингу
Державна архітектурно-будівельна інспекція	300	300	600	1
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження	300	300	600	1
Антимонопольний комітет України	300	300	600	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	264	282	546	2
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	265	273	538	3
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	278	256	534	4
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	264	264	528	5
Міністерство оборони України	258	258	516	6
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	267	249	516	6
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	236	272	508	7
Міністерство соціальної політики України	256	245	501	8
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	246	252	498	9
Міністерство фінансів України	240	250	490	10
Державна авіаційна служба України	234	234	468	11
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	239	224	463	12
Державна фіскальна служба України	237	217	454	13
Фонд державного майна України	240	213	453	14
Державна служба України з питань праці	205	240	445	15
Міністерство аграрної політики та продовольства	231	213	444	16
Державна аудиторська служба України	220	180	400	17
Міністерство інфраструктури України	201	189	390	18
Міністерство охорони здоров'я України	224	157	381	19
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	185	171	356	20
Державне агентство рибного господарства	114	189	303	21
Міністерство екології та природних ресурсів України	150	150	300	22
Міністерство внутрішніх справ України	101	176	277	23
Національна поліція України	120	120	240	24
Державна служба геології та надр України	100	17	117	25

Місцеві органи виконавчої влади

✓ Проаналізовано дотримання місцевими органами виконавчої влади вимог Методики в частині оцінки альтернативних способів вирішення проблеми, що потребує державного втручання, в тому числі проведення розрахунків витрат суб'єктів господарювання та держави на впровадження регулювання.

Таблиця 1

Область	К-ть опрацьо- ваних АРВ	З них відповідали вимогам Методики:					
		Проблема	%	Цілі	%	Показники результативності	%
Вінницька	3	1	33%	2	67%	2	67%
Волинська	0	0	-	0	-	0	-
Дніпропетровська	2	2	100%	2	100%	1	50%
Донецька	4	3	75%	2	50%	2	50%
Житомирська	3	3	100%	3	100%	3	100%
Закарпатська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Запорізька	5	2	40%	2	40%	4	80%
Івано-Франківська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Київська	5	3	60%	3	60%	3	60%
Кіровоградська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Луганська	14	14	100%	14	100%	14	100%
Львівська	0	0	-	0	-	0	-
Миколаївська	6	2	33%	3	50%	2	33%
Одеська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Полтавська	21	21	100%	21	100%	21	100%
Рівненська	5	3	60%	4	80%	3	60%
Сумська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Тернопільська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Харківська	7	4	57%	4	57%	5	71%
Херсонська	1	0	0%	0	0%	0	0%
Хмельницька	1	0	0%	1	100%	0	0%
Черкаська	7	2	29%	2	29%	2	29%
Чернівецька	0	0	-	0	-	0	-
Чернігівська	9	9	100%	9	100%	9	100%
Київська МДА	15	15	100%	15	100%	15	100%
УСЬОГО:	114	90	79%	93	82%	92	81%

Результати аналізу:

• Виконання вимог Методики та якість підготовки АРВ місцевими органами виконавчої влади знаходиться на майже тому ж рівні, що і центральними органами виконавчої влади:

- Питома вага АРВ, підготовлених місцевими органами виконавчої влади, в яких проблема, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, була оцінена відповідно до вимог Методики, становить 79%. На центральному рівні цей показник становить 75%;

- Цілі державного регулювання були сформульовані чітко та у відповідності до проблеми, яку передбачається врегулювати, у **82% АРВ**, що на 4% вище, ніж на центральному рівні;
- Відповідність показників результативності регуляторного акта вирішуваній проблемі та цілям регулювання була забезпечена **81% АРВ**. Для АРВ, підготовлених центральними органами виконавчої влади, цей показник склав лише 75%.

• Найкращими серед регіонів з високою активністю місцевих органів виконавчої влади при визначенні проблеми, цілей та показників результативності державного регулювання виявились Полтавська, Луганська та Чернігівська області, м. Київ.

✓ Проаналізовано дотримання місцевими органами виконавчої влади вимог Методики в частині оцінки альтернативних способів вирішення проблеми, що потребує державного втручання, в тому числі проведення розрахунків витрат суб'єктів господарювання та держави на впровадження регулювання.

Таблиця 2

Область	К-ть опрацьо- ваних АРВ	З них відповідають вимогам Методики:					
		Оцінка альтер- натив	%	Розрахунки витрат за альтерна- тивами	%	Відсутні розрахунк и витрат бюджету	%
Вінницька	3	1	33%	2	67%	2	67%
Волинська	0	0	-	0	-	0	-
Дніпропетровська	2	1	50%	1	50%	1	50%
Донецька	4	1	25%	1	25%	1	25%
Житомирська	3	2	67%	2	67%	2	67%
Закарпатська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Запорізька	5	2	40%	3	60%	3	60%
Івано-Франківська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Київська	5	3	60%	3	60%	3	60%
Кіровоградська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Луганська	14	14	100%	14	100%	14	100%
Львівська	0	0	-	0	-	0	-
Миколаївська	6	3	50%	3	50%	3	50%
Одеська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Полтавська	21	21	100%	21	100%	21	100%
Рівненська	5	3	60%	3	60%	3	60%
Сумська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Тернопільська	1	1	100%	1	100%	1	100%
Харківська	7	4	57%	4	57%	4	57%
Херсонська	1	0	0%	0	0%	0	0%
Хмельницька	1	0	0%	0	0%	0	0%
Черкаська	7	2	29%	2	29%	2	29%
Чернівецька	0	0	-	0	-	0	-
Чернігівська	9	9	100%	9	100%	9	100%
Київська МДА	15	15	100%	15	100%	15	100%
УСЬОГО:	114	87	76%	89	78%	89	78%

- На місцевому рівні також спостерігається поступовий перехід до зваженого підходу до прийняття регуляторних актів, що включає проведення кількісного аналізу вигод і витрат суб'єктів господарювання та держави на впровадження вимог регулювання. А саме:

- **Всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми були визначені та належним чином оцінені у 76% АРВ, що на 3% більше, ніж на центральному рівні;**
- **Якісна оцінка альтернативних способів з проведенням розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту регуляторного акта та його альтернатив, була здійснена місцевими органами виконавчої влади у 78% АРВ.** Для центральних органів цей показник становить 76%;
- На 5% порівняно із центральним рівнем вище рівень виконання місцевими органами виконавчої влади вимог Методики щодо необхідності **проведення розрахунку бюджетних витрат** на впровадження та виконання вимог регуляторного акта. **Такими розрахунками супроводжувалися 78% АРВ.**

- Серед найбільш активних регіонів найкраще оцінили альтернативні способи вирішення проблеми, що потребує врегулювання, місцеві адміністрації Полтавської, Луганської та Чернігівської областей, а також Київська міська державна адміністрація.

**Рейтинг дотримання вимог Методики щодо якості проведення місцевими
органами виконавчої влади АРВ
(Рейтинг 2)**

Область	Сума балів за Таб. 1	Сума балів за Таб. 2	Загальна сума балів	Місце у рейтингу
Полтавська	300	300	600	1
Київська МДА	300	300	600	1
Луганська	300	300	600	1
Чернігівська	300	300	600	1
Закарпатська область	300	300	600	1
Івано-Франківська область	300	300	600	1
Кіровоградська область	300	300	600	1
Одеська область	300	300	600	1
Сумська область	300	300	600	1
Тернопільська область	300	300	600	1
Житомирська область	300	201	501	2
Дніпропетровська область	250	150	400	3
Рівненська область	200	180	380	4
Київська область	180	180	360	5
Харківська область	185	171	356	6
Вінницька область	167	167	334	7
Запорізька область	160	160	320	8
Миколаївська область	116	150	266	9
Донецька область	175	75	250	10
Черкаська область	87	87	174	11
Хмельницька область	100	0	100	12
Херсонська область	0	0	0	13
Волинська область	-	-	-	-
Львівська область	-	-	-	-
Чернівецька область	-	-	-	-

1.1.3.3. Дотримання вимог Методики щодо підготовки М-Тесту

Здійснення М-Тесту потребують не всі проекти регуляторних актів. Він проводиться у випадках, коли питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10%.

Центральні органи виконавчої влади

✓ Проаналізовано рівень дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики в частині проведення М-Тесту. як інструменту вимірювання впливу регулювання на малий бізнес.

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	З них:		%
		Потребували М-тесту	Здійснено М-тест	
Міністерство аграрної політики та продовольства	35	15	5	33%
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	9	7	4	57%
Державне агентство лісових ресурсів України	1	1	0	0%
Державне агентство рибного господарства України	8	5	2	40%
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	3	2	1	50%
Міністерство внутрішніх справ України	8	6	5	83%
Національна поліція України	5	3	2	67%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	14	6	4	67%
Міністерство екології та природних ресурсів України	14	4	1	25%
Державна служба геології та надр України	6	3	0	0%
Державне агентство водних ресурсів України	1	0	0	-
Державна екологічна інспекція України	2	2	0	0%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	61	22	15	68%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	14	1	0	0%
Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України	1	0	0	-
Міністерство інфраструктури України	27	15	8	53%
Державна авіаційна служба України	9	1	1	100%
Державна служба України з безпеки на транспорті	1	1	1	100%
Державне агентство автомобільних доріг України	2	0	0	-

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	З них:		%
		Потребували М-тесту	Здійснено М-тест	
Міністерство інформаційної політики України	1	0	0	-
Міністерство культури України	1	0	0	-
Міністерство молоді та спорту України	2	0	0	-
Міністерство оборони України	7	1	1	100%
Міністерство освіти і науки України	4	2	2	100%
Державна інспекція навчальних закладів України	2	1	1	100%
Міністерство охорони здоров'я України	21	10	3	30%
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	2	0	0	-
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	37	17	16	94%
Державна архітектурно-будівельна інспекція	5	5	5	100%
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження	12	0	0	-
Міністерство соціальної політики України	9	4	3	75%
Державна служба України з питань праці	20	13	10	77%
Міністерство фінансів України	20	11	6	55%
Державна служба фінансового моніторингу	2	2	1	50%
Державна аудиторська служба України	5	1	0	0%
Державна фіскальна служба України	28	8	1	13%
Міністерство юстиції України	3	0	0	-
Антимонопольний комітет України	11	10	10	100%
Державний комітет телебачення і радіомовлення	4	4	4	100%
Фонд державного майна України	15	10	5	50%
Пенсійний фонд України	2	0	0	-
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	8	2	0	0%
Державне космічне агентство України	3	0	0	-
Державна інспекція ядерного регулювання України	2	0	0	-
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	17	10	8	80%
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	12	8	6	75%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	11	2	2	100%
УСЬОГО:	487	215	133	62%

- Із **487** проаналізованих проектів регуляторних актів потребували проведення М-Тесту **52%**.

При цьому, розробниками здійснено М-Тест при підготовці АРВ до **133** проектів регуляторних актів, що складає лише **62%** від кількості проектів, що потребували М-Тесту. Цей показник суттєво зріс порівняно з **2016 роком (47%)**, проте серед більшості розробників все ще на недостатньому рівні залишається усвідомлення важливості урахування інтересів малого бізнесу.

- Серед активних розробників проектів регуляторних актів лише **5** центральних органів виконавчої влади (Держархбудінспекція, НКРЗІ, АМКУ, Державіаслужба та Міноборони) з **28** здійснили М-Тест при підготовці АРВ до всіх проектів регуляторних актів, дія яких поширювалась на малий бізнес.

Крім того, розрахунком М-Тесту супроводжувались **94%** АРВ, підготовлених Мінрегіоном, **83%** – МВС, а також **80%** – Нацкомфінпослуг.

- Лише **4** міністерства та інших центральних органів виконавчої влади, що є активними розробниками проектів регуляторних актів, взагалі не провели М-Тест до проектів, які потребували його здійснення, а саме Міненерговугілля, Держгеонадра, Держаудитслужба та Держспецзв'язку.

Рейтинг дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики під час здійснення М-тесту

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	З них:		%	К-ть балів	Місце у рейтингу
		Потребували М-тесту	Здійснено М-тест			
Державна авіаційна служба України	9	1	1	100%	100	1
Міністерство оборони України	7	1	1	100%	100	1
Державна архітектурно-будівельна інспекція	5	5	5	100%	100	1
Антимонопольний комітет України	11	10	10	100%	100	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	11	2	2	100%	100	1
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	37	17	16	94%	94	2
Міністерство внутрішніх справ України	8	6	5	83%	83	3

Центральний орган виконавчої влади	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	З них:		%	К-ть балів	Місце у рейтингу
		Потребували М-тесту	Здійснено М-тест			
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	17	10	8	80%	80	4
Державна служба України з питань праці	20	13	10	77%	77	5
Міністерство соціальної політики України	9	4	3	75%	75	6
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	12	8	6	75%	75	6
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	61	22	15	68%	68	7
Національна поліція України	5	3	2	67%	67	8
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	14	6	4	67%	67	8
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	9	7	4	57%	57	9
Міністерство фінансів України	20	11	6	55%	55	10
Міністерство інфраструктури України	27	15	8	53%	53	11
Фонд державного майна України	15	10	5	50%	50	12
Державне агентство рибного господарства України	8	5	2	40%	40	13
Міністерство аграрної політики та продовольства	35	15	5	33%	33	14
Міністерство охорони здоров'я України	21	10	3	30%	30	15
Міністерство екології та природних ресурсів України	14	4	1	25%	25	16
Державна фіскальна служба України	28	8	1	13%	13	17
Державна служба геології та надр України	6	3	0	0%	0	18
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	14	1	0	0%	0	18
Державна аудиторська служба України	5	1	0	0%	0	18
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	8	2	0	0%	0	18
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження	12	0	0	-	-	-

Місцеві органи виконавчої влади

✓ Проаналізовано рівень дотримання місцевими органами виконавчої влади вимог Методики в частині проведення М-Тесту, як інструменту вимірювання впливу регулювання на малий бізнес.

Область	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	З них:		%
		Потребували М-тесту	Здійснено М-тест	
Вінницька	3	3	2	67%
Волинська	0	0	0	-
Дніпропетровська	2	2	1	50%
Донецька	4	4	1	25%
Житомирська	3	3	2	67%
Закарпатська	1	1	1	100%
Запорізька	5	5	3	60%
Івано-Франківська	1	1	1	100%
Київська	5	4	2	50%
Кіровоградська	1	1	1	100%
Луганська	14	14	14	100%
Львівська	0	0	0	-
Миколаївська	6	6	3	50%
Одеська	1	0	0	-
Полтавська	21	21	21	100%
Рівненська	5	5	3	60%
Сумська	1	0	0	-
Тернопільська	1	1	1	100%
Харківська	7	7	4	57%
Херсонська	1	1	0	0%
Хмельницька	1	1	0	0%
Черкаська	7	7	2	29%
Чернівецька	0	0	0	-
Чернігівська	9	9	9	100%
Київська МДА	15	11	11	100%
УСЬОГО:	114	107	82	77%

• Переважна більшість проектів регуляторних актів місцевого рівня, а саме 93% потребували проведення М-тесту.

Практика засвідчила, що проекти регуляторних актів, які уповноважені розробляти місцеві органи виконавчої влади, поширюються здебільшого на малий бізнес на відповідній території.

• Місцевими органами виконавчої влади здійснено М-Тест при підготовці АРВ до 77% проектів регуляторних актів, що потребували М-Тесту. На місцевому рівні цей показник суттєво більший, ніж для центральних органів виконавчої влади, якими було підготовлено М-Тест лише у 62% АРВ.

• Серед регіонів, що відзначилися найбільшою активністю в частині розробки проектів регуляторних актів, 100-відсотковий

показник виконання вимог Методики щодо підготовки М-Тесту продемонстрували місцеві адміністрації Полтавської, Луганської та Чернігівської областей, а також Київська міська державна адміністрація.

Лише місцеві органи виконавчої влади Херсонської та Хмельницької областей) взагалі не провели М-Тест до проектів, які потребували його здійснення.

Рейтинг дотримання центральними органами виконавчої влади вимог Методики під час здійснення М-тесту

Область	К-ть опрацьованих проектів та АРВ	З них:		%	К-ть балів	Місце у рейтингу
		Потребували М-тесту	Здійснено М-тест			
Полтавська	21	21	21	100%	100	1
Київська МДА	15	11	11	100%	100	1
Луганська	14	14	14	100%	100	1
Чернігівська	9	9	9	100%	100	1
Закарпатська	1	1	1	100%	100	1
Івано- Франківська	1	1	1	100%	100	1
Кіровоградська	1	1	1	100%	100	1
Тернопільська	1	1	1	100%	100	1
Вінницька	3	3	2	67%	67	2
Житомирська	3	3	2	67%	67	2
Запорізька	5	5	3	60%	60	3
Рівненська	5	5	3	60%	60	3
Харківська	7	7	4	57%	57	4
Дніпропетровська	2	2	1	50%	50	5
Київська	5	4	2	50%	50	5
Миколаївська	6	6	3	50%	50	5
Черкаська	7	7	2	29%	29	6
Донецька	4	4	1	25%	25	7
Херсонська	1	1	0	0%	0	8
Хмельницька	1	1	0	0%	0	8
Одеська	1	0	0	-	-	-
Сумська	1	0	0	-	-	-
Волинська	0	0	0	-	-	-
Львівська	0	0	0	-	-	-
Чернівецька	0	0	0	-	-	-

Загальний рейтинг дотримання органами виконавчої влади вимог Методики

При підготовці Загального рейтингу дотримання органами виконавчої влади вимог Методики при проведенні аналізу впливу регуляторних актів враховувались такі показники:

- ✓ питома вага проектів регуляторних актів, що відповідали вимогам Методики, від загальної кількості проектів, наданих на погодження;
- ✓ якість підготовки АРВ.

Центральні органи виконавчої влади

Центральний орган виконавчої влади	Місце у рейтингу 1	Місце у рейтингу 2	Загальна сума місць	Підсумкове місце у рейтингу
Державна архітектурно-будівельна інспекція	1	1	2	1
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження	1	1	2	1
Антимонопольний комітет України	1	1	2	1
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	3	3	6	2
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	5	2	7	3
Міністерство оборони України	2	6	8	4
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	4	6	10	5
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації	7	5	12	6
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	11	4	15	7
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	9	7	16	8
Державна авіаційна служба України	6	11	17	9
Міністерство фінансів України	7	10	17	9
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	8	12	20	10
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	12	9	21	11
Державна фіскальна служба України	9	13	22	12
Міністерство соціальної політики України	16	8	24	13
Міністерство аграрної політики та продовольства	10	16	26	14
Державна аудиторська служба України	13	17	30	15

Центральний орган виконавчої влади	Місце у рейтингу 1	Місце у рейтингу 2	Загальна сума місць	Підсумкове місце у рейтингу
Міністерство інфраструктури України	14	18	32	16
Державна служба України з питань праці	17	15	32	16
Фонд державного майна України	18	14	32	16
Міністерство охорони здоров'я України	15	19	34	17
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	15	20	35	18
Міністерство екології та природних ресурсів України	17	22	39	19
Державне агентство рибного господарства України	20	21	41	20
Національна поліція України	19	24	43	21
Міністерство внутрішніх справ України	21	23	44	22
Державна служба геології та надр України	22	25	47	23

Місцеві органи виконавчої влади

Область	Місце у рейтингу 1	Місце у рейтингу 2	Загальна сума місць	Підсумкове місце у рейтингу
Полтавська	1	1	2	1
Київська МДА	1	1	2	1
Луганська	1	1	2	1
Чернігівська	1	1	2	1
Закарпатська	1	1	2	1
Івано-Франківська	1	1	2	1
Кіровоградська	1	1	2	1
Одеська	1	1	2	1
Сумська	1	1	2	1
Тернопільська	1	1	2	1
Житомирська	2	2	4	2
Дніпропетровська	5	3	8	3
Київська	3	5	8	3
Рівненська	6	4	10	4
Харківська	4	6	10	4
Вінницька	7	7	14	5
Запорізька	6	8	14	5
Донецька	5	10	15	6
Миколаївська	7	9	16	7
Черкаська	8	11	19	8
Хмельницька	9	12	21	9
Херсонська	9	13	22	10
Волинська	-	-	-	-
Львівська	-	-	-	-
Чернівецька	-	-	-	-

1.1.3.4. Проблеми, що потребують вирішення

1). Відсутність комплексного підходу до обґрунтування необхідності прийняття регуляторних актів.

Так, розробники проектів регуляторних актів, здійснюючи розрахунки витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання, не співвідносять розмір цих витрат із можливими вигодами від впровадження регулювання, що унеможливорює об'єктивну оцінку адекватності та доцільності проекту регуляторного акта.

2). Відсутність практики застосування коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва при запровадженні нових регулювань.

Зокрема, проведений ДРС аналіз практики виконання регуляторними органами вимог законодавства про державну регуляторну політику виявив, що у 2017 році жодним регуляторним органом не було запропоновано коригуючі заходи для суб'єктів малого підприємництва при запровадженні регулювань з метою вирівнювання питомої вартості адміністративного навантаження між суб'єктами великого, середнього та малого бізнесу.

Зазначені проблемні питання пропонується вирішити шляхом проведення подальшої роз'яснювальної роботи серед розробників регуляторних актів.

1.1.4. Моніторинг прийняття регуляторних актів з дотриманням вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС

Проаналізовано:

✓ кількісні показники рівня дотримання органами виконавчої влади вимог Закону в частині обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з уповноваженим органом;

✓ коло розробників регуляторних актів, у регуляторній діяльності яких виявлено відповідне порушення.

Згідно із Законом **регуляторний акт не може бути прийнятий або схвалений** уповноваженим на це органом виконавчої влади або його посадовою особою, якщо розробниками **не було дотримано процедур** їх оприлюднення, підготовки аналізу регуляторного впливу та **погодження із уповноваженим органом**.

Протягом 2017 року **виявлено прийняття 32 регуляторних актів**, які не подавались у встановленому Законом порядку **на погодження до ДРС (розробниками 8 регуляторних актів виступали центральні органи виконавчої влади, 24 - місцеві органи виконавчої влади)**.

Результати аналізу:

Регуляторні органи центрального рівня*

Центральний орган виконавчої влади	Загальна кількість прийнятих РА		РА, прийняті без погодження з ДРС			
	2016 рік	2017 рік	2016 рік		2017 рік	
	шт.	шт.	шт.	%	шт.	%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	6	9	0	0	0	0
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	0	0	0	0	0	0
Державне агентство рибного господарства України	0	1	0	0	0	0
Міністерство внутрішніх справ України	4	7	0	0	0	0
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	0	2	0	0	0	0
Міністерство екології та природних ресурсів України	6	2	1	17	0	0
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	13	11	1	8	0	0
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	1	1	0	0	0	0
Міністерство інфраструктури України	4	11	0	0	0	0
Державна авіаційна служба України	2	3	0	0	0	0
Міністерство молоді та спорту України	0	1	0	0	0	0
Міністерство оборони України	1	3	0	0	0	0
Міністерство освіти і науки України	3	2	2	67	0	0
Міністерство охорони здоров'я України	10	10	1	10	0	0
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	4	11	0	0	0	0
Міністерство соціальної політики України	0	11	0	0	3	27
Міністерство фінансів України	39	18	1	3	0	0
Державна фіскальна служба України	2	1	0	0	0	0
Міністерство юстиції України	3	0	2	67	0	0
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	0	1	0	0	0	0
Фонд державного майна України	3	6	0	0	0	0
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	4	2	1	25	0	0
Державна інспекція ядерного регулювання України	3	1	2	67	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	6	4	4	67	0	0
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	26	6	7	27	0	0
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	5	4	0	0	0	0
Державна архітектурно-будівельна інспекція України	0	0	0	0	0	0
Пенсійний фонд України	4	1	0	0	0	0
Державна аудиторська служба України	0	0	0	0	0	0
Державна спеціальна служба транспорту	0	0	0	0	0	0
Антимонопольний комітет України	0	3	0	0	0	0

* у таблиці наведені результати моніторингу прийняття регуляторними органами центрального рівня лише власних регуляторних актів без урахування

урядових рішень, головними розробниками яких вони виступали. Наразі у більшості випадків визначення розробника проекту постанови Кабінету Міністрів України є неможливим.

- У 2017 році обсяги прийняття центральними органами виконавчої влади **регуляторних актів без погодження з ДРС суттєво скоротились у порівнянні з минулим роком**. Так, якщо у 2016 році з відповідним порушенням прийнято **50** регуляторних актів, то у 2017 році - **8**.

- У загальній кількості регуляторних актів, прийнятих центральними органами виконавчої влади у 2017 році, питома вага регуляторних актів, прийнятих без погодження з ДРС не перевищує **5%**.

Зокрема, без погодження з ДРС були прийняті регуляторні акти, якими регламентувались питання:

1. Визначення процедури, періодичності та строків оприлюднення інформації про діяльність державних унітарних підприємств.

2. Встановлення термінів видачі (відмови у видачі) дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах.

3. Визначення процедури розрахунку середньозваженого значення показника рентабельності для зіставної юридичної особи для цілей трансфертного ціноутворення.

4. Визначення правил, у відповідності до яких надаються відомості з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, та встановлення плати за надання цих відомостей.

5. Затвердження Правил безпеки під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин підземним способом.

6. Затвердження Державного стандарту соціальної послуги підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю;

7. Затвердження Правил охорони праці під час одержання та переробки порошків магнію та його сплавів.

- Із загальної кількості регуляторних актів, прийнятих центральними органами без погодження з ДРС, менше третини (**3 з 8**) **становлять власні регуляторні акти центральних органів виконавчої влади, 5 - Урядові рішення**. Для порівняння у 2016 році менше половини прийнятих без погодження регуляторних актів з ДРС (**21 з 50**) становили саме Урядові рішення, а власні регуляторні акти центральних органів виконавчої влади становили **29 з 50**.

Рейтинг
дотримання регуляторними органами центрального рівня вимоги щодо
обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС (№3)*

Центральний орган виконавчої влади	Оцінка дотримання рівня вимоги щодо обов'язковості погодження регуляторних актів з ДРС	Місце у рейтингу
1	2	3
Міністерство аграрної політики та продовольства України	100	1
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	100	
Державне агентство рибного господарства України	100	
Міністерство внутрішніх справ України	100	
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	100	
Міністерство екології та природних ресурсів України	100	
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	100	
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	100	
Міністерство інфраструктури України	100	
Міністерство оборони України	100	
Міністерство охорони здоров'я України	100	
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	100	
Міністерство фінансів України	100	
Державна фіскальна служба України	100	
Фонд державного майна України	100	
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	100	
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	100	
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	100	
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	100	
Державна архітектурно-будівельна інспекція України	100	
Державна аудиторська служба України	100	
Державна авіаційна служба України	100	
Антимонопольний комітет України	100	
Міністерство соціальної політики України	63	2
Національна поліція України**	-	-
Державна служба геології та надр України**	-	-
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України**	-	-
Державна служба України з питань праці**	-	-

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС використовувалися наступні підходи:**

- Бал, визначений у графі 2, відповідає питомій вазі регуляторних актів, які прийняті з дотриманням вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС (100 балів отримує регуляторний орган всі регуляторні акти якого були прийняті виключно після погодження з ДРС, 63 бали – свідчить, що лише 63% регуляторних актів, прийнятих відповідним органом, були прийняті виключно після погодження з ДРС)

** у 2017 році, за даними Мінюсту, відповідними регуляторними органами власні регуляторні акти не приймалися.

Місцеві органи виконавчої влади*

Назва місцевого органу виконавчої влади	Загальна кількість прийнятих регуляторних актів		Регуляторні акти, прийняті без погодження з ДРС			
	2016	2017	2016		2017	
			Кількість	%	Кількість	%
Вінницька ОДА	4	3	3	75	2	67
Волинська ОДА**	1	0	1	100	-	-
Дніпропетровська ОДА**	1	0	1	100	-	-
Донецька ОДА	1	1	0	0	1	100
Житомирська ОДА	0	2	-	-	1	50
Закарпатська ОДА	1	1	0	0	1	100
Запорізька ОДА	5	3	5	100	2	67
Івано-Франківська ОДА	1	1	1	100	0	0
Київська ОДА	3	1	2	67	0	0
Кіровоградська ОДА	3	5	3	100	4	80
Луганська ОДА	4	12	2	50	1	8
Львівська ОДА	5	2	5	100	2	100
Миколаївська ОДА	3	2	3	100	2	100
Одеська ОДА**	2	0	2	100	-	-
Полтавська ОДА	8	18	0	0	1	6
Рівненська ОДА	2	2	1	50	1	50
Сумська ОДА	3	3	3	100	2	67
Тернопільська ОДА	2	1	1	50	0	0
Харківська ОДА	1	1	0	0	0	0
Херсонська ОДА	0	1	-	-	1	100
Хмельницька ОДА**	0	0	-	-	-	-
Черкаська ОДА	9	1	3	33	1	100
Чернівецька ОДА	1	1	1	100	1	100
Чернігівська ОДА	8	9	2	25	0	0
Київська МДА	12	23	1	8	1	4

* при проведенні моніторингу враховувались показники прийняття регуляторних актів на рівні обласних державних адміністрацій та Київської міської державної адміністрації, оскільки на сьогоднішній день не всі РДА мають загальнодоступні офіційні сайти, а оновлення інформації щодо прийняття регуляторних актів на існуючих сайтах провадиться безсистемно та не в повному обсязі.

** в поточному році відповідними облдержадміністраціями не приймалися регуляторні акти.

• У 2017 році обсяги прийняття місцевими органами виконавчої влади **регуляторних актів без погодження з ДРС суттєво скоротились у порівнянні з минулим роком**. Так, якщо у 2016 році з відповідним порушенням прийнято **40** регуляторних актів, то у 2017 році - **24**.

При цьому, **знизилась і питома вага регуляторних актів, прийнятих з відповідним порушенням у загальній кількості регуляторних актів, прийнятих в регіонах - з 50% у 2016 році, до 26% у 2017 році**.

Зокрема, без погодження з ДРС були прийняти регуляторні акти, якими регламентувались питання:

1. Встановлення тарифів на платні послуги, що надаються лікувально-профілактичним закладом (Вінницька, Луганська області та КМДА).

2. Підготовки та оздоровлення дітей у заміських таборах у 2017 році (підготовка таборів до сезону, перевірка таборів тощо) (Житомирська, Закарпатська, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська та Чернівецька області).

3. Оздоровлення, відпочинку та зайнятості дітей, учнівської та студентської молоді у 2017 році (Сумська область).

4. Проведення в області курортно-туристичного сезону у 2017 році (Херсонська область).

5. Організації перевезень пасажирів на міських та приміських маршрутах загального користування, що не виходять за межі області (Запорізька та Львівська області).

6. Алгоритму дій з продажу права оренди на земельні ділянки водного фонду державної власності на земельних торгах (у формі аукціону) (Донецька область).

7. Організації та проведення конкурсу бізнес-планів для підприємців-початківців (стартапи) (Вінницька область).

8. Використання коштів для підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва через Регіональний фонд підтримки підприємництва (Кіровоградська область).

9. Організації роботи з ліцензування господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення (Кіровоградська область).

10. Організації роботи з ліцензування господарської діяльності у сфері теплопостачання (Кіровоградська область) тощо.

• Місцевими органами виконавчої влади **5-ти регіонів (Івано-Франківської, Київської, Тернопільської, Харківської та Чернігівської областей) всі регуляторні акти були прийняті після погодження з ДРС у встановленому Законі порядку. У 2016 році місцевими регуляторними органами лише 4-х регіонів - Донецької, Закарпатської, Полтавської та Харківської областей всі регуляторні акти були прийняті після погодження з ДРС у встановленому Законі порядку.**

Рейтинг
дотримання місцевими органами виконавчої влади вимоги щодо
обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС (№3)*

Назва місцевого органу виконавчої влади	Оцінка дотримання вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС	Місце у рейтингу
1	2	3
Івано-Франківська ОДА	100	1
Київська ОДА	100	1
Тернопільська ОДА	100	1
Харківська ОДА	100	1
Чернігівська ОДА	100	1
Київська МДА	96	2
Полтавська ОДА	94	3
Луганська ОДА	92	4
Житомирська ОДА	50	5
Рівненська ОДА	50	5
Вінницька ОДА	33	6
Запорізька ОДА	33	6
Сумська ОДА	33	6
Кіровоградська ОДА	20	7
Донецька ОДА	0	8
Закарпатська ОДА	0	8
Львівська ОДА	0	8
Миколаївська ОДА	0	8
Херсонська ОДА	0	8
Черкаська ОДА	0	8
Чернівецька ОДА	0	8
Волинська ОДА**	-	-
Дніпропетровська ОДА**	-	-
Одеська ОДА**	-	-
Хмельницька ОДА**	-	-

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС використовувалися наступні підходи:**

- Бал, визначений у графі 2, відповідає питомій вазі регуляторних актів, які прийняті з дотриманням вимоги щодо обов'язковості погодження проектів регуляторних актів з ДРС (100 балів отримує регуляторний орган, всі регуляторні акти якого були прийняті виключно після погодження з ДРС, 60 балів – свідчить, що лише 60% регуляторних актів, прийнятих відповідним органом, були прийняті виключно після погодження з ДРС).

** – в поточному році відповідними облдержадміністраціями не приймалися регуляторні акти.

1.1.5. Здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів

Проаналізовано:

- ✓ рівень дотримання органами виконавчої влади вимоги Закону щодо відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів;
- ✓ кількісні показники ефективності проведення заходів з відстеження результативності дії регуляторних актів;
- ✓ рівень виконання органами виконавчої влади власних рішень про необхідність скасування/внесення змін до регуляторних актів, прийнятих за результатами відстеження результативності їх дії.

Згідно з Законом стосовно кожного регуляторного акта після його прийняття послідовно здійснюються базове, повторне та періодичне відстеження його результативності.

Після здійснення заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта регуляторний орган, який прийняв відповідний акт, готує звіт про відстеження результативності цього регуляторного акта.

На підставі аналізу звіту про відстеження результативності дії регуляторного акта розробник може прийняти рішення про необхідність скасування або внесення змін до відповідного регуляторного акта.

Результати аналізу:

Протягом 2017 року до ДРС надійшло 602 звіти про відстеження результативності дії регуляторних актів. З них 429 звіт надано регуляторними органами центрального рівня, 173 звіти - місцевими органами виконавчої влади. Порівнюючи з обсягами надходження звітів у 2016 році можна констатувати, що у 2017 році знизився рівень дотримання органами виконавчої влади вимоги Закону щодо відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів.

Довідково: У 2016 році центральними та місцевими органами виконавчої влади до ДРС надано 781 звіт про відстеження результативності дії регуляторних актів (з них 603 звіти було надано центральними органами виконавчої влади, 177 звітів - місцевими органами виконавчої влади).

Регуляторні органи центрального рівня

Центральний орган виконавчої влади	Загальна к-ть наданих звітів		К-ть регуляторних актів (РА), що підлягали базовому відстеженню у 2017 році	Звіти про базове відстеження, що фактично надані стосовно РА що підлягають базовому відстеженню у 2017 р.		Показники ефективності здійснення заходів з відстеження результативності дії РА у 2017 році		
	2016 рік	2017 рік		К-ть	%	К-ть РА, що <u>потребують</u> скасування/ внесення змін	К-ть РА, що <u>фактично зазнали</u> скасування або внесення змін	%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	29	24	9	0	0%	0	0	0%
Державне агентство рибного господарства України	5	0	1	0	0%	0	0	0%
Міністерство внутрішніх справ України	3	6	7	2	33%	0	0	0%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	0	2	2	0	0%	0	0	0%
Міністерство екології та природних ресурсів України	2	0	2	0	0%	0	0	0%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	55	40	13	7	54%	0	0	0%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	34	17	1	0	0%	4	0	0%
Міністерство інфраструктури України	14	12	8	1	13%	0	0	0%
Міністерство молоді та спорту України	0	2	1	0	0%	1	0	0%
Міністерство оборони України	3	0	3	0	0%	0	0	0%
Міністерство освіти і науки України	1	2	2	1	50%	0	0	0%
Міністерство охорони здоров'я України	20	17	10	2	20%	0	0	0%
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	80	76	13	6	46%	2	1	50%
Міністерство соціальної політики України	0	2	11	0	0%	0	0	0%
Міністерство фінансів України	82	42	18	5	28%	0	0	0%
Державна фіскальна служба України	29	25	2	0	0%	2	0	0%

Центральний орган виконавчої влади	Загальна к-ть наданих звітів		К-ть регуляторних актів (РА), що підлягали базовому відстеженню у 2017 році	Звіти про базове відстеження, що фактично надані стосовно РА що підлягають базовому відстеженню у 2017 р.		Показники ефективності здійснення заходів з відстеження результативності дії РА у 2017 році		
	2016 рік	2017 рік		К-ть	%	К-ть РА, що <u>потребу</u> ють скасування/внесення змін	К-ть РА, що <u>фактично</u> <u>зазнали</u> скасування або внесення змін	%
Міністерство юстиції України	3	3	0	-	-	-	-	-
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	0	0	1	0	0%	0	0	0%
Фонд державного майна України	7	11	6	2	33%	0	0	0%
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	6	7	2	0	0%	0	0	0%
Державна інспекція ядерного регулювання України	15	13	1	0	0%	1	0	0%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	103	79	4	1	25%	0	0	0%
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	53	35	6	2	33%	3	3	100%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	15	13	4	3	75%	0	0	0%
Державна архітектурно-будівельна інспекція України	6	5	3	0	0%	0	0	0%
Пенсійний фонд України	11	5	1	0	0%	0	0	0%
Державна аудиторська служба України	0	5	0	-	-	-	-	-
Державна інспекція України з безпеки на наземному транспорті	0	1	0	0	0%	0	0	0%
Державна авіаційна служба України	0	1	3	1	33%	0	0	0%
Антимонопольний комітет України	2	0	2	0	0%	0	0	0%

• Майже половина регуляторних органів центрального рівня (17 з 30) скоротили обсяг проведення робіт по відстеженню результативності дії регуляторних актів, а 3-ма міністерствами та відомствами – Держрибгоспом, Мінприроди, та Міноборони – протягом року жодного звіту про відстеження регуляторних актів до ДРС не подано, тобто відповідні вимоги Закону взагалі не виконувались.

• За результатами проведених відстежень 6-ма регуляторними органами центрального рівня було зроблено висновок про необхідність скасування або внесення змін стосовно 13-ти регуляторних актів, з яких скасовано або внесено зміни до 4-х регуляторних актів 2-ма регуляторними органами.

Рейтинг дотримання регуляторними органами центрального рівня вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів (№4)*

Центральний орган виконавчої влади	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	здійснення (1)/ не здійснення (0) заходів з відстеження	рівня виконання вимоги Закону щодо проведення відстеження (базового)		
1	2	3	4	5
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	1	75%	76	1
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	1	54%	55	2
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	1	46%	47	3
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	1	33%	34	4
Міністерство внутрішніх справ України	1	33%	34	
Державна авіаційна служба України	1	33%	34	
Фонд державного майна України	1	33%	34	
Міністерство фінансів України	1	28%	28	5
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	1	25%	26	6
Міністерство охорони здоров'я України	1	20%	21	7
Міністерство інфраструктури України	1	13%	14	8
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	1	0%	1	9
Міністерство соціальної політики України	1	0%	1	
Державна фіскальна служба України	1	0%	1	
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	1	0%	1	
Державна архітектурно-будівельна інспекція України	1	0%	1	

Центральний орган виконавчої влади	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	здійснення (1)/ не здійснення (0) заходів з відстеження	рівня виконання вимоги Закону щодо проведення відстеження (базового)		
1	2	3	4	5
Міністерство аграрної політики та продовольства України	1	0%	1	9
Антимонопольний комітет України	1	0%	1	
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	1	0%	1	
Міністерство екології та природних ресурсів України	0	0%	0	
Міністерство оборони України	0	0%	0	10
Державне агентство рибного господарства України	0	0%	0	
Державна аудиторська служба України**	1	-	-	
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів**	-	-	-	-
Національна поліція України**	-	-	-	-
Державна служба геології та надр України**	-	-	-	-
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України**	-	-	-	-
Державна служба України з питань праці**	-	-	-	-

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів використовувалися наступні підходи:**

- у разі проведення протягом 2016 року регуляторним органом діяльності з відстеження результативності дії регуляторних актів регуляторний орган отримував 1 бал у 2 графі, а у разі не проведення – 0 балів;

- бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі регуляторних актів, щодо яких провадились заходи з базового відстеження результативності їх дії від загальної кількості регуляторних актів, які потребували відповідного відстеження (100 балів свідчить про те, що стосовно всіх регуляторних актів, що потребували базового відстеження у 2016 році, відповідне відстеження проведено, 0 балів – стосовно жодного регуляторного акта, що потребували базового відстеження у 2016 році, відповідне відстеження не провадилося);

** - в поточному році відповідними регуляторними органами не приймалися регуляторні акти і, відповідно, не було потреби у проведенні базового відстеження. З огляду на це, рейтингування по цих регуляторних органах не провадилося.

Місцеві органи виконавчої влади*

Область	Загальна кількість наданих звітів		Кількість РА, що підлягали базовому відстеженню в 2017	Звіти про базове відстеження, фактично наданих у 2017		Показники ефективності здійснення заходів з відстеження результативності дії РА за 2017		
	2016	2017		Кількість	%	Кількість РА, що потребують скасування/внесення змін	Кількість РА, що фактично зазнали скасування або внесення змін	%
Вінницька	4	0	3	0	0	-	-	-
Волинська **	0	4	0	-	-	0	0	0
Дніпропетровська **	3	0	0	-	-	-	-	-
Донецька	4	3	1	0	0	0	0	0
Житомирська	3	0	2	0	0	-	-	-
Закарпатська	1	3	1	0	0	1	0	0
Запорізька	13	1	3	1	33	0	0	0
Івано-Франківська	4	3	1	1	100	0	0	0
Київська	3	1	1	0	0	0	0	0
Кіровоградська	4	4	5	1	20	0	0	0
Луганська	18	13	12	3	25	3	1	33
Львівська	0	0	2	0	0	-	-	-
Миколаївська	2	11	2	0	0	0	0	0
Одеська**	2	1	0	-	-	0	0	0
Полтавська	15	23	18	11	61	4	0	0
Рівненська	0	0	2	0	0	-	-	-
Сумська	18	8	3	1	33	0	0	0
Тернопільська	2	0	1	0	0	-	-	-
Харківська	20	6	1	0	0	2	0	0
Херсонська	26	18	2	1	50	1	0	0
Хмельницька **	0	2	0	-	-	0	0	-
Черкаська	14	14	1	0	0	0	0	0
Чернівецька	5	0	1	0	0	-	-	-
Чернігівська	33	27	9	9	100	2	0	0
Київська МДА	18	32	23	22	96	0	0	0

** – протягом 2017 року місцевими органами виконавчої влади відповідних регіонів регуляторні акти не приймалися.

• У першому півріччі 2017 року практично збережено минулорічний обсяг проведення робіт по відстеженню результативності дії регуляторних актів у порівнянні з минулим роком. В той же час, у 7-ми регіонах (Вінницькій, Дніпропетровській, Житомирській, Львівській, Рівненській, Тернопільській та Чернівецькій областях) місцевими органами виконавчої влади не подано до ДРС жодного звіту про відстеження. Минулого року відповідне порушення було виявлено лише у Волинській області.

• Як і в попередні роки у 2017 році місцеві органи виконавчої влади обмежуються лише визнанням регуляторних актів неефективними, не вживаючи при цьому будь-яких практичних дій щодо їх скасування або перегляду.

З 13-ти регуляторних актів, щодо яких місцевими органами виконавчої влади Закарпатської, Луганської, Полтавської, Харківської, Херсонської та Чернігівської областей було зроблено

висновок про необхідність їх скасування або внесення змін до них, на 31.12.2017 року **зазнав перегляду лише 1 - Луганської ОДА.**

Рейтинг дотримання місцевими органами виконавчої влади вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів (№4)

Область	Оцінка		Загальна кількість балів	Місце у рейтингу
	здійснення (1) / не здійснення (0) заходів з відстеження	рівня виконання вимоги Закону щодо проведення базового відстеження		
1	2	3	4	5
Івано-Франківська	1	100	101	1
Чернігівська	1	100	101	
Київська МДА	1	96	97	2
Полтавська	1	61	62	3
Херсонська	1	50	51	4
Запорізька	1	33	34	5
Сумська	1	33	34	
Луганська	1	25	26	6
Кіровоградська	1	20	21	7
Донецька	1	0	1	8
Закарпатська	1	0	1	
Київська	1	0	1	
Миколаївська	1	0	1	
Харківська	1	0	1	
Черкаська	1	0	1	
Вінницька	0	0	0	9
Житомирська	0	0	0	
Львівська	0	0	0	
Рівненська	0	0	0	
Тернопільська	0	0	0	
Чернівецька	0	0	0	
Волинська*	1	-	-	
Дніпропетровська*	0	-	-	
Одеська*	1	-	-	
Хмельницька*	1	-	-	

*** При формуванні рейтингів дотримання регуляторними органами центрального та місцевого рівня вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів використовувалися наступні підходи:**

- у разі проведення протягом 2017 року регуляторним органом діяльності з відстеження результативності дії регуляторних актів регуляторний орган отримував 1 бал у 2 графі, а у разі не проведення – 0 балів;

бал, визначений у графі 3, відповідає питомій вазі регуляторних актів щодо яких провадились заходи з базового відстеження результативності їх дії від загальної кількості регуляторних актів, які потребували відповідного відстеження (100 балів свідчить про те, що стосовно всіх регуляторних актів, що потребували базового відстеження у 2017 році, відповідне відстеження проведено, 0 балів – стосовно жодного регуляторного акта, що потребували базового відстеження у 2017 році, відповідне відстеження не провадилося).

** - в поточному році регуляторними органами у відповідних регіонах не приймалися регуляторні акти і, відповідно, не було потреби у проведенні базового відстеження. Це не дозволяє у повному обсязі оцінити дотримання вимоги щодо відстеження результативності дії регуляторних актів у відповідних регіонах.

1.1.6. Підсумковий рейтинг

Регуляторні органи центрального рівня

Центральний орган виконавчої влади	Місце у рейтингу:				Загальна сума місць	Підсумкове місце у рейтингу 2017 рік	Підсумкове місце у рейтингу 2016 рік
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4			
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	6	3	1	1	11	1	4
Державна архітектурно-будівельна інспекція	1	1	1	9	12	2	-
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	10	3	1	3	17	3	7
Антимонопольний комітет України	7	1	1	9	18	4	10
Міністерство інфраструктури України	2	9	1	8	20	5	16
Державна авіаційна служба України	11	4	1	4	20	5	-
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	3	14	1	9	27	6	14
Державна аудиторська служба України	9	8	1	10	28	7	-
Фонд державного майна України	4	19	1	4	28	7	11
Національна комісія цінних паперів та фондового ринку	22	2	1	4	29	8	2
Державна фіскальна служба України	14	7	1	9	31	9	9
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	21	7	1	2	31	9	15
Міністерство внутрішніх справ України	8	20	1	4	33	9	6
Міністерство фінансів України	23	5	1	5	34	10	8
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	13	12	1	9	35	11	3
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	15	10	1	9	35	11	19
Міністерство оборони України	17	7	1	10	35	11	18
Міністерство аграрної політики та продовольства України	18	11	1	9	39	12	9
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	26	6	1	6	39	12	20

Центральний орган виконавчої влади	Місце у рейтингу:				Загальна сума місць	Підсумкове місце у рейтингу 2017 рік	Підсумкове місце у рейтингу 2016 рік
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4			
Міністерство соціальної політики України	16	15	2	9	42	13	8
Державне агентство рибного господарства України	18	17	1	10	46	14	13
Міністерство охорони здоров'я України	25	16	1	7	49	15	17
Міністерство екології та природних ресурсів України	24	17	1	9	51	16	12

Місцеві органи виконавчої влади

Область	Місце у рейтингу:				Загальна оцінка	Підсумкове місце у рейтингу 2017 рік	Підсумкове місце у рейтингу 2016 рік
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4			
Івано-Франківська	1	1	1	1	4	1	4
Чернігівська	1	1	1	1	4	1	2
Київська МДА	1	1	2	2	6	2	1
Полтавська	2	2	3	3	10	3	5
Тернопільська	1	1	1	9	12	4	3
Сумська	1	1	6	5	13	5	6
Луганська	1	3	4	6	14	6	9
Кіровоградська	1	1	7	7	16	7	16
Київська	3	5	1	8	17	8	14
Закарпатська	1	1	8	8	18	9	10
Житомирська	1	4	5	9	19	10	7
Запорізька	1	8	6	5	20	11	11
Вінницька	1	6	6	9	22	12	15
Харківська	6	7	1	8	22	12	10
Донецька	4	6	8	8	26	13	8
Миколаївська	1	9	8	8	26	13	12
Рівненська	5	8	5	9	27	14	14
Херсонська	8	11	8	4	31	15	6
Черкаська	7	10	8	8	33	16	13
Дніпропетровська*	1	6	-	-	7*	-	13
Хмельницька*	1	11	-	-	12*	-	8
Львівська*	-	-	8	9	17*	-	17
Чернівецька*	-	-	8	9	17*	-	7
Волинська*	-	-	-	-	-	-	18

* - підсумковий рейтинг по відповідних регіонах у 2017 році не визначався з причин неможливості проведення оцінки окремих складових реалізації регуляторної діяльності в регіоні.

1.2. Стан дотримання органами місцевого самоврядування вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

На сьогоднішній день органи місцевого самоврядування наділені повноваженнями щодо регулювання на місцевому рівні майже усіх сфер діяльності. Внаслідок цього, ними приймається лєвова частка регуляторних актів, які мають суттєвий регуляторний вплив.

Щодо кожного проекту регуляторного акта, розробником якого є орган місцевого самоврядування, проводяться регуляторні процедури (планування, підготовка аналізу регуляторного впливу, розгляд та прийняття, базове відстеження результативності тощо), передбачені Законом.

Водночас, враховуючи закріплений Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» особливий статус органів місцевого самоврядування, **їх регуляторна діяльність є майже неконтрольованою**, у тому числі і через відсутність відповідних повноважень уповноваженого органу щодо здійснення державної регуляторної політики.

У відповідності із статтею 34 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) **органи місцевого самоврядування лише зобов'язані подати до ДРС проекти регуляторних актів для отримання пропозицій** щодо їх удосконалення відповідно до принципів державної регуляторної політики, а також **заслухати ці пропозиції разом з рішенням постійної комісії щодо їх врахування при представленні на пленарному засіданні сесії ради.**

Державна регуляторна служба України, реалізуючи визначені Законом повноваження щодо узагальнення практики застосування законодавства про державну регуляторну політику, проаналізувала стан дотримання органами місцевого самоврядування вимог законодавства про державну регуляторну політику в частині:

- ✓ рівня відповідності проектів регуляторних актів вимогам статті 4 Закону;
- ✓ дотримання органами місцевого самоврядування вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів (застосування М-Тесту);
- ✓ прийняття регуляторних актів з дотриманням вимоги щодо обов'язковості подання проектів регуляторних актів до ДРС для отримання пропозицій щодо їх удосконалення відповідно до принципів державної регуляторної політики.

Для цього, зокрема, **здійснювався аналіз:**

- результатів опрацювання проектів регуляторних актів, що були подані до ДРС для отримання пропозицій щодо їх удосконалення відповідно до принципів державної регуляторної політики;
- інформації про здійснення державної регуляторної політики, розміщеної регуляторними органами на їх офіційних сайтах;
- результатів проведеного ДРС моніторингу дотримання органами місцевого самоврядування вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів;
- результатів проведеного ДРС моніторингу дотримання органами місцевого самоврядування процедурних вимог Закону при прийнятті регуляторних актів.

За даними офіційних джерел всього по Україні налічується **10581 регуляторних органів**, які мають повноваження приймати регуляторні акти, з яких:

- 24 обласні ради
- 514 районних рад
- 414 міських рад
- 8986 сільських рад
- 667 селищних рад

Водночас, кількість органів місцевого самоврядування, які подавали до ДРС проекти регуляторних актів, із загальної їх кількості, становить лише 8%, про що свідчать наведені нижче дані.

**Регуляторна діяльність
органів місцевого самоврядування у 2017 році
(у розрізі регіонів)**

Область	Кількість ОМС у регіоні		%	Кількість районів у регіоні		%
	за даними rada.gov.ua	що подали проекти РА до ДРС		за даними rada.gov.ua	ОМСи яких подали проекти РА до ДРС	
Вінницька	722	4	1	27	2	7
Волинська	345	13	4	16	7	44
Дніпропетровська	319	29	9	40	16	40
Донецька	381	26	7	39	16	41
Житомирська	594	4	1	25	3	12
Закарпатська	334	17	5	13	6	46
Запорізька	276	35	13	27	19	70
Івано-Франківська	465	12	3	14	8	57
Київська	678	24	4	25	11	44
Кіровоградська	430	171	40	23	23	100
Луганська	340	50	15	22	14	64
Львівська	685	15	2	26	10	39
Миколаївська	316	28	9	23	11	48
Одеська	476	9	2	30	7	23
Полтавська	475	33	7	30	14	47

Область	Кількість ОМС у регіоні		%	Кількість районів у регіоні		%
	за даними rada.gov.ua	що подали проекти РА до ДРС		за даними rada.gov.ua	ОМСи яких подали проекти РА до ДРС	
Рівненська	334	18	5	16	7	44
Сумська	375	120	32	20	18	90
Тернопільська	465	4	1	17	3	18
Харківська	473	10	2	36	9	25
Херсонська	302	151	50	21	19	90
Хмельницька	412	23	6	20	8	40
Черкаська	550	59	11	22	10	46
Чернівецька	231	5	2	11	4	36
Чернігівська	573	9	2	24	6	25
м. Київ	1	1	100	-	-	-
Всього	10552	870	8	567	251	44

1.2.1. Загальний рівень дотримання органами місцевого самоврядування вимог Закону

Результати опрацювання ДРС проектів регуляторних актів, поданих органами місцевого самоврядування протягом 2017 року, засвідчили дуже низький рівень дотримання ними вимог Закону.

У 2017 році від органів місцевого самоврядування надійшов 1861 проект регуляторного акта для отримання пропозицій щодо їх удосконалення відповідно до принципів державної регуляторної політики.

З 24 обласних рад до ДРС надійшли проекти регуляторних актів лише від 11 рад (46% від загальної кількості), з 514 районних рад - лише 34 (лише 7%). При цьому, жодна райрада Вінницької, Житомирської, Одеської, Херсонської, Хмельницької областей не подавали у 2017 році до ДРС проекти регуляторних актів.

Поряд з цим, слід відзначити більш високий рівень регуляторної активності міських рад. Зокрема, у 2017 році до ДРС надійшли проекти 148 міських рад з 414, тобто від кожної третьої.

**Рівень регуляторної активності органів місцевого самоврядування
у 2017 році (за видами суб'єктів місцевого самоврядування)**

Область	Ради, з них:														
	обласні			районні			міські			сільські			селищні		
	За даними rada.gov.ua	За даними реєстру ДРС	%	За даними rada.gov.ua	За даними реєстру ДРС	%	За даними rada.gov.ua	За даними реєстру ДРС	%	За даними rada.gov.ua	За даними реєстру ДРС	%	За даними rada.gov.ua	За даними реєстру ДРС	%
Вінницька	1	1	100	27	0	0	16	5	31	651	1	0,15	28	0	0
Волинська	1	1	100	16	1	6	10	4	40	302	3	1	17	4	24
Дніпропетровська	1	0	0	37	1	3	18	7	39	231	16	7	33	5	15
Донецька	1	0	0	26	1	4	50	12	24	230	9	4	75	2	3
Житомирська	1	1	100	25	0	0	12	3	25	522	0	0	35	0	0
Закарпатська	1	1	100	13	2	15	8	4	50	294	12	4	19	0	0
Запорізька	1	0	0	20	2	10	14	12	86	223	14	6	19	7	37
Івано-Франківська	1	1	100	14	2	14	14	5	36	415	4	1	22	0	0
Київська	1	0	0	25	3	12	24	8	33	601	13	2	28	0	0
Кіровоградська	1	0	0	23	1	4	12	9	75	368	149	40	27	12	44
Луганська	1	0	0	21	3	14	37	7	19	195	35	18	87	4	5
Львівська	1	0	0	20	1	5	44	5	11	590	6	1	31	3	10
Миколаївська	1	1	100	19	1	5	9	5	56	273	16	6	15	4	27
Одеська	1	1	100	26	0	0	17	5	29	402	1	0,2	31	1	3
Полтавська	1	0	0	28	3	11	13	5	39	417	20	5	17	2	12
Рівненська	1	0	0	16	3	19	10	5	50	293	10	3	15	0	0
Сумська	1	0	0	18	1	6	15	9	60	328	99	30	14	11	79
Тернопільська	1	0	0	17	1	6	14	4	29	426	0	0	8	0	0
Харківська	1	1	100	27	1	4	17	8	47	371	0	0	58	0	0
Херсонська	1	1	100	21	0	0	9	7	78	243	129	52	29	14	48
Хмельницька	1	1	100	20	0	0	10	6	60	368	11	3	14	4	29
Черкаська	1	1	100	20	3	15	15	6	40	504	51	10	11	1	9
Чернівецька	1	0	0	11	2	18	8	2	25	206	0	0	6	1	16
Чернігівська	1	0	0	24	2	8	16	4	25	507	0	0	26	1	4
м. Київ							1	1	100						
Всього	24	11	46	514	34	7	413	148	36	8960	599	7	665	76	11

Найактивнішими у 2017 році (подано до ДРС 50% і вище від їх загальної кількості по органу), були такі міські ради:

- Запорізька – 86% (12 з 14)
- Херсонська – 78% (7 з 9)
- Кіровоградська – 75% (9 з 12)
- Сумська – 60% (9 з 15)
- Хмельницька – 60% (6 з 10)
- Миколаївська – 56% (5 з 9)
- Закарпатська – 50% (4 з 8)
- Рівненська – 50% (5 з 10)

Водночас, рівень дотримання вимог Закону при прийнятті регуляторних актів сільськими і селищними радами є критично низьким.

Підтвердженням такому висновку може слугувати наступне. Міські, сільські та селищні ради у відповідності із Податковим кодексом України кожного року встановлюють на своїй території місцеві податки та збори. При цьому у разі, якщо цими радами у встановленому законодавством термін не були прийняті рішення про встановлення податків і зборів, такі податки справляються із застосуванням їх мінімальних ставок та без застосування відповідних коефіцієнтів.

Водночас, з 10067 рад, які кожного року встановлюють місцеві податки і збори, до ДРС подали проекти регуляторних актів лише 1348 органів місцевого самоврядування (13%).

Загалом, у 2017 році до ДРС подали проекти регуляторних актів для отримання пропозицій щодо їх удосконалення відповідно до принципів державної регуляторної політики лише 599 сільських рад – а це лише 7% від їх загальної кількості (яка по Україні становить 8986), з 668 селищних рад проекти регуляторних актів подали всього 76 – 11% від їх загальної кількості.

Не подавали проекти регуляторних актів до ДРС - жодна сільська рада Житомирської, Харківської Чернівецької та Чернігівської областей, селищна рада - Вінницької, Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Київської, Рівненської, Тернопільської і Харківської областей.

Поряд з цим слід відзначити регулятору активність сільських рад Херсонської області – більше половини (52%) із загальної кількості у регіоні подали проекти регуляторних актів до ДРС, Кіровоградської - відповідно 40% та Сумської області – 30%.

Серед селищних рад у 2017 році найактивнішими були ради Сумської області – 79% рад подали проекти регуляторних актів до ДРС, Херсонської – 48%, Кіровоградської – 44%, Запорізької – 37%, Хмельницької – 29% та Миколаївської – 27%.

В цілому протягом 2017 року до ДРС органами місцевого самоврядування було подано 1828 проектів регуляторних актів.

**Результати опрацювання ДРС проектів регуляторних актів
органів місцевого самоврядування у 2017 році**

Область	Кількість проектів РА, що надійшли до ДРС			Результати проведеного ДРС аналізу проектів РА				
	Загальна кіль-ь	Залишено без розгляду		Загальна кількість опрацьо- ваних	Проекти РА, до яких надані пропозиції та зауваження		Проекти РА, за результатами розгляду яких відсутні зауваження та пропозиції	
		кіль-ь	%		кіль-ь	%	кіль-ь	%
Вінницька	7	2	29	7	5	71	-	-
Волинська	25	4	16	24	20	83	-	-
Дніпропетровська	69	16	23	67	46	69	5	7
Донецька	41	10	24	40	27	68	3	8
Житомирська	13	-	-	13	12	92	1	8
Закарпатська	35	16	46	35	19	54	-	-
Запорізька	86	9	10	81	68	84	4	5
Івано-Франківська	39	3	8	33	29	88	1	3
Київська	55	11	20	55	44	80	-	-
Кіровоградська	409	81	20	409	328	80	-	-
Луганська	112	24	21	106	81	76	1	1
Львівська	32	22	69	32	9	28	1	3
Миколаївська	54	15	28	54	39	72	-	-
Одеська	16	1	6	15	14	93	-	-
Полтавська	97	44	45	93	48	52	1	1
Рівненська	32	16	50	32	16	50	-	-
Сумська	226	85	38	226	141	62	-	-
Тернопільська	7	1	14	7	6	86	-	-
Харківська	22	5	25	20	15	75	-	-
Херсонська	260	44	17	260	202	78	14	5
Хмельницька	47	11	23	43	32	74	-	-
Черкаська	126	27	21	126	98	78	1	1
Чернівецька	12	-	-	12	12	100	-	-
Чернігівська	31	1	3	30	29	97	-	-
м. Київ	8	1	13	8	7	87	-	-
Всього	1861	449	24	1828	1347	74	32	2

За результатами аналізу:

- **залишено без розгляду - 449 (кожний четвертий) проектів** регуляторних актів з підстав подання відповідних документів у неповному обсязі та/або їх оформлення з порушенням вимог Закону, з яких лише **156 подавались до ДРС повторно**
- **до 1347 проектів** регуляторних актів (74% від загальної кількості поданих до ДРС) **надано пропозиції** з обґрунтованими зауваженнями та висновками щодо удосконалення проектів, з яких **139 проектів (10%)** були розроблені за відсутності встановлених діючим законодавством України повноважень для їх прийняття
- **лише до 32 проектів** регуляторних актів (менше 2%) були **відсутні пропозиції** щодо удосконалення відповідно до принципів державної регуляторної політики.

**Регуляторна діяльність
органів місцевого самоврядування у 2017 році (за сферами регулювань)**

Область	Кіл-ь опра- цьова- них про- єктів РА ДРС	Проекти РА у сфері місцевих податків та зборів		Проекти РА у сфері оренди майна комунально ї власності		Проекти РА у сфері реклами		Проекти РА у сфері пайової участі у розвитку інфраструк- тури		Проекти РА у сфері благо- устрою населених пунктів	
		кіл-ь	%	кіл-ь	%	кіл-ь	%	кіл-ь	%	кіл-ь	%
Вінницька	7	3	43	1	14	-	-	2	29	-	-
Волинська	24	5	21	4	16	4	17	3	13	3	13
Дніпропетровська	67	34	50	2	3	1	2	1	2	2	3
Донецька	40	19	48	1	3	3	8	1	3	-	-
Житомирська	13	4	31	1	8	2	15	-	-	-	-
Закарпатська	35	26	74	1	3	1	3	-	-	-	-
Запорізька	81	51	63	6	7	3	4	1	1	2	3
Івано-Франківська	33	4	12	7	21	2	6	2	6	1	3
Київська	55	27	49	10	18	3	5	2	4	2	4
Кіровоградська	409	399	98	2	0,5	1	0,2	2	1	1	0,2
Луганська	106	95	90	2	2	-	-	1	1	-	-
Львівська	32	21	66	1	3	2	6	-	-	-	-
Миколаївська	54	30	56	2	4	2	4	2	4	2	4
Одеська	15	5	33	2	13	2	13	1	7	-	-
Полтавська	93	69	74	5	5	1	1	1	1	1	1
Рівненська	32	21	66	1	3	-	-	2	6	1	3
Сумська	226	193	86	4	2	4	2	5	2	-	-
Тернопільська	7	2	29	1	14	-	-	1	14	-	-
Харківська	20	-	-	2	10	3	16	2	11	1	5
Херсонська	260	220	85	3	1	1	0,4	1	0,4	5	2
Хмельницька	43	26	60	3	7	-	-	-	-	1	2
Черкаська	126	91	72	13	10	2	2	1	1	1	1
Чернівецька	12	1	8	3	25	1	8	-	-	-	-
Чернігівська	30	2	7	5	17	3	10	1	5	-	-
м. Київ	8	-	-	1	13	1	13	-	-	-	-
Разом	1828	1348	74	83	4	42	2	32	2	22	1

Поданими до ДРС у звітному періоді органами місцевого самоврядування проектами регуляторних актів передбачалось врегулювання питань:

- встановлення місцевих податків і зборів – надійшло **1348** проектів регуляторних актів (74% від загальної кількості поданих до ДРС);
- у сфері реклами, розвитку інфраструктури та благоустрою - **96** проектів (5%) ;
- оренди майна комунальної власності - **83** проекти (4%);
- інші.

**Результати опрацювання
проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування
з питань місцевих податків і зборів**

Область	Загальна кількість опрацьованих ДРС проектів РА	Проекти РА у сфері місцевих податків та зборів		Результати проведеного ДРС аналізу проектів РА щодо регулювання у сфері місцевих податків та зборів					
				Проекти РА, до яких надані пропозиції		Проекти РА, щодо яких відсутні пропозиції		Проекти РА, які залишено без розгляду	
		кіл-ь	%	кіл-ь	%	кіл-ь	%	кіл-ь	%
Вінницька	7	3	43	1	33	-	-	2	67
Волинська	24	5	21	4	80	-	-	3	60
Дніпропетровська	67	34	50	20	59	-	-	17	50
Донецька	40	19	48	10	53	3	17	10	53
Житомирська	13	4	31	4	100	-	-	-	-
Закарпатська	35	26	74	10	38	-	-	16	62
Запорізька	81	51	63	43	84	-	-	14	28
Івано-Франківська	33	4	12	3	75	-	-	1	33
Київська	55	27	49	17	63	-	-	10	37
Кіровоградська	409	399	98	317	79	-	-	103	26
Луганська	106	95	90	71	75	-	-	36	38
Львівська	32	21	66	7	33	-	-	20	95
Миколаївська	54	30	56	15	50	-	-	15	50
Одеська	15	5	33	4	80	-	-	1	20
Полтавська	93	69	74	24	35	-	-	47	68
Рівненська	32	21	66	5	24	-	-	17	81
Сумська	226	193	86	116	60	-	-	109	57
Тернопільська	7	2	29	1	50	-	-	1	50
Харківська	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Херсонська	260	220	85	185	84	14	6	51	23
Хмельницька	43	26	60	16	62	-	-	11	42
Черкаська	126	91	72	75	82	-	-	18	20
Чернівецька	12	1	8	1	100	-	-	1	100
Чернігівська	30	2	7	2	100	-	-	-	-
м. Київ	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	1828	1348	74	951	71	17	1	503	37

**Результати опрацювання
проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування
з питань реклами**

Область	Загальна кількість опрацьованих ДРС проектів РА	Кількість проектів РА у сфері реклами		Результати проведеного ДРС аналізу проектів РА щодо регулювання у сфері реклами					
				Проекти РА, до яких надані пропозиції		Проекти РА, щодо яких відсутні пропозиції		Проекти РА, які залишено без розгляду	
		кіль-ь	%	кіль-ь	%	кіль-ь	%	кіль-ь	%
Вінницька	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Волинська	24	4	17	4	100	-	-	1	25
Дніпропетровська	67	1	2	-	-	-	-	1	100
Донецька	40	3	8	2	100	-	-	1	33
Житомирська	13	2	15	1	50	1	50	1	50
Закарпатська	35	1	3	1	100	-	-	1	100
Запорізька	81	3	4	1	33	2	67	1	33
Івано-Франківська	33	2	6	1	50	-	-	2	100
Київська	55	3	5	3	100	-	-	-	-
Кіровоградська	409	1	0,2	1	100	-	-	-	-
Луганська	106	-	-	-	-	-	-	-	-
Львівська	32	2	6	1	50	-	-	1	50
Миколаївська	54	2	4	2	100	-	-	-	-
Одеська	15	2	13	2	100	-	-	-	-
Полтавська	93	1	1	-	-	-	-	1	100
Рівненська	32	-	-	-	-	-	-	-	-
Сумська	226	4	2	4	100	-	-	-	-
Тернопільська	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Харківська	20	3	16	3	100	-	-	-	-
Херсонська	260	1	0,4	-	-	-	-	1	100
Хмельницька	43	-	-	-	-	-	-	-	-
Черкаська	126	2	2	2	100	-	-	-	-
Чернівецька	12	1	8	1	100	-	-	-	-
Чернігівська	30	3	10	2	67	-	-	1	33
М. Київ	8	1	13	1	100	-	-	-	-
Разом	1828	42	2	32	80	3	8	11	28

**Результати опрацювання
проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування
з питань пайової участі у розвитку інфраструктури**

Область	Загальна кількість опрацьованих ДРС проектів РА	Кількість проектів РА у сфері пайової участі у розвитку інфраструктури		Результати проведеного ДРС аналізу проектів РА щодо регулювання у сфері пайової участі у розвитку інфраструктури					
				Проекти РА, до яких надані пропозиції		Проекти РА, щодо яких відсутні пропозиції		Проекти РА, які залишено без розгляду	
		кіль-ь	%	кіль-ь	%	кіль-ь	%	кіль-ь	%
Вінницька	7	2	29	2	100	-	-	2	100
Волинська	24	3	13	3	100	-	-	-	-
Дніпропетровська	67	1	2	1	100	-	-	1	100
Донецька	40	1	3	1	100	-	-	-	-
Житомирська	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Закарпатська	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Запорізька	81	1	1	1	100	-	-	-	-
Івано-Франківська	33	2	6	2	100	-	-	-	-
Київська	55	2	4	2	100	-	-	-	-
Кіровоградська	409	2	1	2	100	-	-	-	-
Луганська	106	1	1	1	100	-	-	-	-
Львівська	32	-	-	-	-	-	-	-	-
Миколаївська	54	2	4	2	100	-	-	-	-
Одеська	15	1	7	1	100	-	-	1	100
Полтавська	93	1	1	-	-	-	-	1	100
Рівненська	32	2	6	2	100	-	-	-	-
Сумська	226	5	2	2	40	-	-	3	60
Тернопільська	7	1	14	1	100	-	-	1	100
Харківська	20	2	11	1	50	-	-	1	50
Херсонська	260	1	0,4	1	100	-	-	-	-
Хмельницька	43	-	-	-	-	-	-	-	-
Черкаська	126	1	1	-	100	-	-	-	-
Чернівецька	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Чернігівська	30	1	5	1	100	-	-	-	-
М. Київ	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	1828	42	2	32	80	3	8	11	28

**Результати опрацювання
проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування
з питань благоустрою населених пунктів**

Область	Загальна кількість опрацьованих ДРС проектів РА	Кількість проектів РА у сфері благоустрою населених пунктів		Результати проведеного ДРС аналізу проектів РА щодо регулювання у сфері благоустрою населених пунктів					
				Проекти РА, до яких надані пропозиції		Проекти РА, щодо яких відсутні пропозиції		Проекти РА, які залишено без розгляду	
		кіль-	%	кіль-	%	кіль-	%	кіль-	%
Вінницька	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Волинська	24	3	13	3	100	-	-	-	-
Дніпропетровська	67	2	3	2	100	-	-	1	50
Донецька	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Житомирська	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Закарпатська	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Запорізька	81	2	3	1	50	-	-	1	50
Івано-Франківська	33	1	3	1	100	-	-	-	-
Київська	55	2	4	2	100	-	-	1	50
Кіровоградська	409	1	0,2	1	100	-	-	-	-
Луганська	106	-	-	-	-	-	-	-	-
Львівська	32	-	-	-	-	-	-	-	-
Миколаївська	54	2	4	2	100	-	-	-	-
Одеська	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Полтавська	93	1	1	-	-	-	-	1	100
Рівненська	32	1	3	1	100	-	-	-	-
Сумська	226	-	-	-	-	-	-	-	-
Тернопільська	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Харківська	20	1	5	-	-	-	-	1	100
Херсонська	260	5	2	3	60	-	-	2	40
Хмельницька	43	1	2	1	100	-	-	-	-
Черкаська	126	1	1	1	100	-	-	-	-
Чернівецька	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Чернігівська	30	-	-	-	-	-	-	-	-
М. Київ	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	1828	22		18	82	0	0	7	33

**Результати опрацювання
проектів регуляторних актів органів місцевого самоврядування
з питань оренди майна комунальної власності**

Область	Загальна кількість опрацьованих ДРС проектів РА	Кількість проектів РА у сфері оренди майна комунальної власності		Результати проведеного ДРС аналізу проектів РА щодо регулювання у сфері оренди майна комунальної власності					
				Проекти РА, до яких надані пропозиції		Проекти РА, щодо яких відсутні пропозиції		Проекти РА, які залишено без розгляду	
		кільк-	%	кільк-	%	кільк-	%	кільк-	%
Вінницька	7	1	14	1	100	-	-	-	-
Волинська	24	4	16	4	100	-	-	-	-
Дніпропетровська	67	2	3	2	100	-	-	-	-
Донецька	40	1	3	1	100	-	-	-	-
Житомирська	13	1	8	1	100	-	-	-	-
Закарпатська	35	1	3	1	100	-	-	-	-
Запорізька	81	6	7	5	83	-	-	1	17
Івано-Франківська	33	7	21	6	86	-	-	2	29
Київська	55	10	18	9	90	-	-	6	60
Кіровоградська	409	2	0,5	2	100	-	-	-	-
Луганська	106	2	2	2	100	-	-	-	-
Львівська	32	1	3	-	0	-	-	1	100
Миколаївська	54	2	4	1	50	-	-	1	50
Одеська	15	2	13	2	100	-	-	-	-
Полтавська	93	5	5	5	100	-	-	-	-
Рівненська	32	1	3	1	100	-	-	-	-
Сумська	226	4	2	1	25	-	-	3	75
Тернопільська	7	1	14	1	100	-	-	-	-
Харківська	20	2	10	2	100	-	-	-	-
Херсонська	260	3	1	3	100	-	-	-	-
Хмельницька	43	3	7	3	100	-	-	-	-
Черкаська	126	13	10	7	54	-	-	7	54
Чернівецька	12	3	25	3	100	-	-	-	-
Чернігівська	30	5	17	5	100	-	-	-	-
М. Київ	8	1	13	1	100	-	-	-	-
Разом	1828	83	5	69	82	0	0	21	25

Із 1828 опрацьованих ДРС проектів регуляторних актів 8% (139) передбачали врегулювання питань за відсутності передбачених законами України відповідних повноважень, з них:

кожен 4-й проект стосувався регулювання питань **земельних відносин** (зокрема, передбачалось нормативно-правове врегулювання питань *продажу земельних ділянок, надання в оренду нерозподілених (невитребуваних) земельних ділянок; здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель, встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки тощо* за відсутності повноважень, визначених Конституцією та законами України та за умови урегулювання зазначених питань діючими законами у сфері земельних відносин);

кожен 6-й проект стосувався **продажу, списання, відчуження майна та розміщення тимчасових споруд** (за відсутності повноважень, визначених Конституцією та законами України, встановлювались *порядки (положення) списання, відчуження, приватизації майна комунальної власності, а також порядки (правила) розміщення тимчасових споруд*, які врегульовані на сьогодні діючими нормативно-правовими актами України).

При цьому, **кожен 3-й проект регуляторного акта був розроблений за відсутності відповідних повноважень органами місцевого самоврядування Дніпропетровської та Одеської областей; кожний 4-й – Івано-Франківської, Тернопільської, Чернігівської, Харківської областей та м. Києва; кожний 5-й – Донецької та Чернівецької областей.**

**Результати опрацювання
проектів нормативно-правових актів,
розроблених органами місцевого самоврядування у 2017 році**

**з перевищенням повноважень
(за сферами регулювань)**

Область	Кіл-ь опраць ованих проектів в нормат ивно- правих актів	Кіл-ь проектів норматив но-правих актів, до яких надані пропозиції щодо відсут ності відповід них регуля торних повно важень	З них щодо регулювання у сферах:											
			Земель них відносин		Продажу, списання, відчу ження майна		Безхазя йного майна		Орендних ставок за використа ння земель них ділянок		Розміще ння тимчасо вих споруд		Конкурс ний відбір суб'єктів оціночної діяльності	
			кіл- ь	%	кіл- ь	%	кіл- ь	%	кіл- ь	%	кіл- ь	%	кіл- ь	%
Вінницька	7	1	1	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Волинська	24	2	2	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дніпропетровська	67	15 (22%)	6	9	2	3	-	-	-	-	3	4	-	-
Донецька	40	12 (30%)	2	5	-	-	1	3	2	5	3	8	2	5
Житомирська	13	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	-	-
Закарпатська	35	3 (9%)	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Запорізька	81	9 (11%)	4	5	2	3	-	-	-	-	2	3	1	1
Івано - Франківська	33	8 (24%)	3	10	1	3	-	-	-	-	2	7	2	7
Київська	55	9 (16%)	3	5	-	-	-	-	1	2	1	2	-	-
Кіровоградська	409	3	-	-	1	0,24	-	-	1	0,24	-	-	1	0,24
Луганська	106	6	1	1	1	1	1	1	3	3	-	-	-	-
Львівська	32	1	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Миколаївська	54	11 (20%)	3	5	1	2	-	-	-	-	1	2	1	2
Одеська	15	3 (20%)	2	13	-	-	1	7	-	-	-	-	-	-
Полтавська	93	6	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Рівненська	32	2	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Сумська	226	3	1	0,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тернопільська	7	2 (29%)	-	-	1	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Харківська	20	7 (35%)	-	-	3	16	-	-	-	-	1	5	1	5
Херсонська	260	8	1	0,4	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-
Хмельницька	43	4 (9%)	1	2	-	-	-	-	-	-	2	5	-	-
Черкаська	126	7	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-
Чернівецька	12	4 (33%)	3	25	-	-	-	-	-	-	1	8	-	-
Чернігівська	30	7 (20%)	1	5	3	14	-	-	-	-	1	5	1	5
Київ	8	3 (38%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	1828	139	35	2	19	1	4	0,2	7	0,4	23	1,3	9	0,5

1.2.2. Рівень дотримання органами місцевого самоврядування Методики в частині проведення М-Тесту як інструменту вимірювання впливу регулювання на малий та мікро- бізнес

З 1828 проаналізованих проектів регуляторних актів потребували проведення М-Тесту 1264 проекти (70% від загальної кількості проектів, які надійшли до ДРС у 2017 році)

В рамках підготовки АРВ з 1264 проектів регуляторних актів М-Тест застосовувався лише до 728 проектів. Тобто, рівень дотримання вимог Методики в частині застосування органами місцевого самоврядування М-Тесту склав 58% від кількості проектів, які потребували його проведення.

В той же час, рівень дотримання вимог Методики в частині застосування М-Тесту органами місцевого самоврядування (обов'язково проводиться у разі, якщо частка мікро- та малих бізнесів перевищує 10% у полі регулювання, яке розглядається) у кожному регіоні є різним.

При середньому показникові 58% проведеного в АРВ М-Тесту до проектів регуляторних актів, які подані до ДРС у звітному періоді, органами місцевого самоврядування Житомирської, Херсонської областей та Київською міською радою здійснено М-Тест до 75% і вище проектів регуляторних актів, дія яких поширювалась на малий бізнес.

Водночас, показники рівня дотримання вимог щодо обов'язковості проведення М-Тесту є нижчими серед органів місцевого самоврядування Волинської області, що склали 19%, а Львівської та Рівненської лише 11%.

Лише кожен третій проект регуляторного акта, розроблений органами місцевого самоврядування Закарпатської, Івано-Франківської, Миколаївської, Полтавської та Харківської областей супроводжувався розрахунками М-Тесту при підготовці АРВ.

Не проведено М-Тест в рамках підготовки АРВ до жодного проекту регуляторного акта, поданого органами місцевого самоврядування Тернопільської області.

При цьому, у жодному М-Тесті як частини АРВ органами місцевого самоврядування не запропоновано компенсаторних механізмів для суб'єктів мікро- та малого бізнесу, з метою забезпечення для них рівних ринкових умов.

**Результати опрацювання
проектів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу органів
місцевого самоврядування у 2017 році**

в частині застосування М-Тесту

Області	Кількість опрацьованих проектів РА та АРВ	Потребували М-Тесту	%	Здійснено М-Тест	%
Вінницька	7	6	86	2	33
Волинська	24	16	67	3	19
Дніпропетровська	67	36	54	25	69
Донецька	40	27	68	14	54
Житомирська	13	8	62	7	88
Закарпатська	35	24	69	8	33
Запорізька	81	58	72	34	59
Івано - Франківська	33	28	85	8	29
Київ	8	4	50	3	75
Київська	55	44	80	14	32
Кіровоградська	409	320	79	202	63
Луганська	106	72	68	49	68
Львівська	32	9	28	1	11
Миколаївська	54	32	60	10	31
Одеська	15	13	87	7	54
Полтавська	93	60	65	17	28
Рівненська	32	18	56	2	11
Сумська	226	133	59	77	58
Тернопільська	7	4	57	0	0
Харківська	20	7	35	2	29
Херсонська	260	198	76	159	80
Хмельницька	43	28	65	15	54
Черкаська	126	95	75	55	58
Чернівецька	12	10	83	5	50
Чернігівська	30	14	47	9	64
Разом	1828	1264	70	728	58

1.2.3. Моніторинг набуття чинності регуляторних актів органів місцевого самоврядування

Територіальними органами ДРС проведено моніторинг набуття чинності у 2017 році регуляторних актів органів місцевого самоврядування, який здійснювався шляхом аналізу їх офіційних Інтернет-сайтів, друкованих засобів масової інформації тощо.

Першою і похідною **проблемою**, виявленою під час моніторингу, є **відсутність офіційних веб-сторінок у більшій частини органів місцевого самоврядування**, що в результаті не дає повною мірою оцінити стан дотримання вимог Закону при прийнятті цими органами регуляторних актів.

Виявлено 476 регуляторних актів органів місцевого самоврядування, прийнятих з порушенням вимог Закону.

Із загальної кількості прийнятих органами місцевого самоврядування регуляторних актів, виявлених під час моніторингу, лише 112 надходили до ДРС у встановленому Законом порядку. Тобто, менше 24% регуляторних актів було прийнято органами місцевого самоврядування з дотриманням вимог Закону в частині подання до уповноваженого органу для підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів відповідно до принципів державної регуляторної політики.

Із 112 регуляторних актів, які подавалися до ДРС у 2017 році, більша частина прийнята органами місцевого самоврядування без урахування пропозицій уповноваженого органу взагалі, а інша – з частковим їх урахуванням.

З 476 регуляторних актів органів місцевого самоврядування, прийнятих з порушенням вимог Закону:

50% стосувалися питань щодо встановлення місцевих податків і зборів;

12% – оренди майна комунальної власності;

9% – питань у сфері благоустрою населених пунктів, пайової участі замовників будівництва у розвитку інфраструктури населених пунктів та розміщення рекламних засобів.

Майже 5% регуляторних актів прийняті органами місцевого самоврядування за відсутності повноважень, визначених Конституцією та законами України у відповідних сферах регулювання.

1.2.4. Висновки щодо виконання органами місцевого самоврядування вимог законодавства про державну регуляторну політику та завдання на 2018 рік

Аналіз регуляторної діяльності органів місцевого самоврядування засвідчив дуже низький рівень виконання ними вимог законодавства про державну регуляторну політику.

Загалом низька виконавча дисципліна органів місцевого самоврядування у сфері державної регуляторної політики пов'язана із наявністю наступних чинників:

1) недосконалість кадрового забезпечення (як правило, посадові особи органів місцевого самоврядування не мають фахової підготовки або підвищення кваліфікації з питань реалізації державної регуляторної політики);

2) відсутність системного підходу до забезпечення здійснення державної регуляторної політики, зокрема, в частині:

- інституційно-організаційного забезпечення здійснення державної регуляторної політики (як правило, безпосередньо порядок здійснення органами місцевого самоврядування державної регуляторної політики не регламентовано);

- систематизації регуляторних актів (відсутність будь-яких дій чи заходів щодо накопичення, систематизації, зберігання та оприлюднення всієї інформації (баз даних, реєстрів) про проекти та діючі регуляторні акти, яка необхідна для ефективної реалізації органами місцевого самоврядування регуляторних функцій);

- відсутність об'єднань підприємців, наукових установ та профільних громадських організацій в селах, селищах та малих містах;

- однозначного та чіткого визначення порядку розроблення та прийняття регуляторних актів органами місцевого самоврядування.

Підсумовуючи наведене, у 2018 році головним пріоритетом ДРС та її територіальних органів буде посилення методичного забезпечення діяльності регуляторних органів – органів місцевого самоврядування на всіх етапах їх регуляторної діяльності, у тому числі приділяючи особливу увагу:

- **систематизації регуляторних актів;**
- **виявленню прийнятих регуляторних актів з порушенням вимог Закону;**
- **проведенню методологічних заходів** (консультацій, нарад, семінарів з питань реалізації органами місцевого самоврядування державної регуляторної політики).

2. ОПЕРАТИВНЕ ДЕРЕГУЛЮВАННЯ

2.1. Координація виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності

Державна регуляторна служба України, відповідно до свого положення, є центральним органом виконавчої влади, який здійснює, зокрема, координацію дій органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства і підприємництва з питань дерегуляції господарської діяльності, бере участь у підготовці планів заходів Уряду щодо дерегуляції господарської діяльності, а також забезпечує здійснення моніторингу і координації їх виконання.

Так, 28 березня 2015 року за рішенням Уряду було прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України № 357-р «Про затвердження плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності» (далі – Розпорядження № 357), відповідно до положень якого міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади визначено низку заходів, які спрямовані на спрощення ведення бізнесу, зокрема в частині реалізації адміністративних процедур, процедур державного нагляду (контролю) за регулюванням господарської діяльності, розширення можливостей суб'єктів господарювання щодо участі у наданні публічних послуг, спрощення митного, податкового регулювання та подання звітності, а також удосконалення процедур технічного регулювання.

Протягом дії Розпорядження № 357 було реалізовано всього **100 заходів, що складало близько 70% від 145 запланованих.**

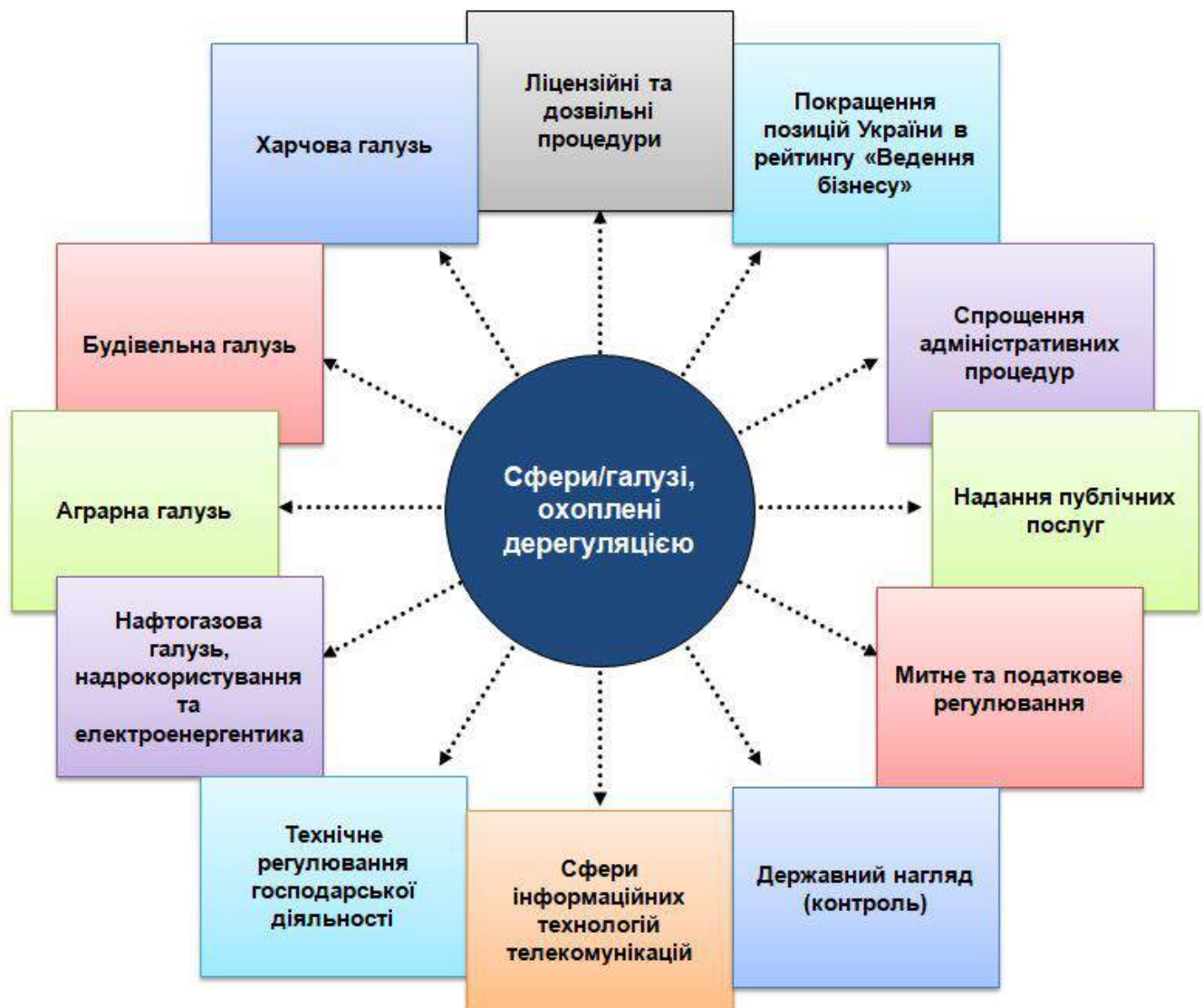
За результатами проведених опитувань серед бізнес-асоціацій, громадських організацій, установи бізнес-омбудсмена та центральних органів виконавчої влади було прийнято рішення щодо необхідності в оновленні існуючого Плану заходів в частині визначення завдань та термінів їх виконання. Так, 23 серпня 2016 року Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження № 615-р «Про затвердження плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Кабінету Міністрів України» (далі – Розпорядження № 615), яким було визначено та конкретизовано завдання та заходи.

ДРС забезпечує узагальнення інформації про стан виконання Плану дерегуляції та здійснює підготовку відповідних щомісячних інформаційно-аналітичних матеріалів до Кабінету Міністрів України, які з метою інформування громадськості про об'єктивний стан проведення дерегуляції в Україні розміщуються на офіційному сайті ДРС.

Загалом, План дерегуляції налічує 11 розділів, які складаються з 107 завдань (з урахуванням змін, внесених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.10.2017 № 724), реалізація яких відбувалася протягом 2016-2017 років.

Дерегуляційні ініціативи, передбачені планами дерегуляції протягом 2015-2017 років, стосуються різних сфер та галузей.

Сфери та галузі щодо яких передбачені дерегуляційні ініціативи відповідними планами дерегуляції

Відповідно до чинної редакції Плану дерегуляції господарської діяльності протягом 2016-2017 років передбачено виконання 81 заходу, з яких реалізовано 42, що становить 48% від загальної кількості, зокрема:

Мінагрополітики – 7 виконано (2, 3, 12, 49, 106, 109, 112), заплановано 10;
Мінекономрозвитку – 9 виконано (44, 73, 74, 79, 86, 98, 101, 107, 108), заплановано 8;
НКРЗІ – 6 виконано (17, 94, 97, 99, 100/1, 100/4), заплановано 5;
Мінсоцполітики – 4 виконано (21, 50, 78, 103), заплановано 5;
Мінрегіон – 4 виконано (41, 42, 67, 90/1), заплановано 5;
МОЗ – 3 виконано (25, 60, 84), заплановано 10;
Мінфін – 3 виконано (18, 20, 76), заплановано 5;
Мінінфраструктури – 2 виконано (26, 70), заплановано 7;
Держспецзв'язку – 3 виконано (91, 92, 93), заплановано 4;
МВС – 2 виконано (38, 46), заплановано 6;
Мінприроди – 1 виконано (66), заплановано 7.
АМК – 0 виконано, заплановано 3;
ФДМУ – 0 виконано, заплановано 1;
МОН – 1 виконано (59), заплановано 1;
Міненерговугілля – 1 виконано (61), заплановано 1;
НКРЕКП – 0 виконано, заплановано 1;
Мінюст – 1 виконано (87) – (термін - до прийняття Закону);
ЦОВВ (заходи загальні для всіх) – 0 виконано, заплановано 2.

До найбільш важливих результатів виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, отриманих у 2016 - 2017 роках, можна віднести наступні здобутки:

Заходи щодо дерегуляції господарської діяльності у 2016 році

На рівні законодавчих актів:

**запроваджено електронну систему
закупівель для всіх державних закупівель
товарів та послуг**
(Закон України «Про публічні закупівлі»)

**скасовано реєстрацію контрактів на експорт
металобрухту**
(Закон України від 12.07.2016 №1455 «Про внесення змін до деяких
законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних
металів на внутрішньому ринку»)

**скасовано подання вимоги щодо ведення
державного реєстру виробників рідких
біологічних видів палива та біогазів**
(Закон України «Про внесення змін до статті 8 Закону України
«Про альтернативні види палива»)

**скасовано валютний контроль за експортом
послуг, спрощено правила податкової
звітності**
(Закон України від 03.11.2016 № 1724-VIII «Про внесення змін до
деяких законів України щодо усунення адміністративних бар'єрів
для експорту послуг»)

**підвищення рівня захисту прав
інвесторів**
(Закон України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо захисту прав
інвесторів»)

**запроваджено комплексне врегулювання
питань підвищення ефективності системи та
спрощення контролю за економічними
концентраціями**
(Закон України «Про внесення змін до Закону України
«Про захист економічної конкуренції»)

На підзаконному рівні:

**впроваджено прозорий Порядок
проведення аукціонів з продажу
спеціальних дозволів на користування
надрами**
(Постанова Кабінету Міністрів України
від 06.04.2016 № 277)

**спрощення процедури поводження з
відпрацьованими мастилами**
(Постанова Кабінету Міністрів України
від 25.11.2016 № 1198)

**зниження адміністративного тиску на бізнес,
усунення надмірного втручання держави в
економічні процеси, розвиток конкуренції та
дебюрократизація (дерегуляція) у сфері
ціноутворення**
(окреме урядове рішення)

**запроваджено "єдине вікно" на митниці,
об'єднано всі види контролю при імпорті та
експорті товарів, запроваджено принцип
«мовчазної згоди» при здійсненні митного
контролю**
(Постанова Кабінету Міністрів України
від 25.05.2016 № 364)

**спрощення порядок доступу та
використання об'єктів інфраструктури
для розвитку телекомунікаційної
мережі**
(рішення НКРЗІ від 12.07.2016 № 359)

**спрощення умов оренди державного
майна операторами телекомунікацій**
(постанова Кабінету Міністрів України від
23.11.2016 № 930)

Заходи щодо дерегуляції господарської діяльності у 2017 році

На законодавчому рівні:

**врегульовано механізм подачі заяви в
електронній формі для проведення державної
реєстрації речових прав на нерухоме майно
всіма суб'єктами**

*(Закон України "Про державну реєстрацію речових прав
на нерухоме майно та їх обтяжень")*

**визначення шляхи врегулювання питань
стосовно об'єктів будівництва**

*(зміни до Закону України "Про регулювання
містобудівної діяльності")*

**створено умови для розвитку та функціонування
сфери електронних довірчих послуг**

(Закон України "Про електронні довірчі послуги")

**забезпечено розвиток інформаційного
суспільства в Україні**

*(Закон України "Про доступ на об'єкти будівництва транспорту,
електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних
мереж")*

**визначено виключний перелік підстав для
саксування містобудівних умов та обмежень**

*(Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо удосконалення містобудівного законодавства")*

**врегульовано відносини, що виникають у
процесі надання та соживання житлово-
комунальних послуг**

*(Закон України "Про житлово-комунальні
послуги")*

На підзаконному рівні:

**спрощено процедуру отримання
дозвільних документів на виконання
робіт технічнонескладних об'єктів**

*(постанова Кабінету Міністрів від 07.06.2017 №406
"Про затвердження переліку будівельних робіт, які
не потребують документів, що дають право на їх
виконання, та після закінчення яких об'єкт не
підлягає прийняттю в експлуатацію")*

Загалом, **завдяки проведенню дерегуляції в Україні було знято більше 100 регуляторних бар'єрів**, серед яких **скорочення більш ніж 40% дозвільних документів**, **обов'язкової сертифікації на 90% товарів**, **терміну видачі фітосанітарного сертифікату в портах (з 5 до 2 днів)**, **скасовано карантинний сертифікат**, а також скасовано близько 15 тисяч радянських стандартів.

Необхідно зазначити, що ДРС на системній основі здійснюється вивчення громадської думки результатів здійснення дерегуляції. Цей механізм застосовується через Громадську раду при ДРС. Так, представниками громадських організацій внесено низку пропозицій, які увійшли до оновленого урядового плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності.

Пріоритетність завдань з дерегуляції на 2017 рік, затверджених Розпорядженням № 615, полягає в існуючій необхідності зменшення адміністративного впливу на реалізацію господарської діяльності в країні, відповідає очікуваним результатам реформ з боку вітчизняного бізнес-середовища та полягає у наступному:

- скасування граничної торговельної надбавки (націнки), вимог щодо укладення договорів та строків отримання виручки, шляхом прийняття законопроекту «Про стимулювання розвитку агропромислового комплексу України»;

- визначення чіткого порядку (механізму) поводження з відходами як вторинною сировиною. Зазначене передбачає розробку нової редакції Закону України «Про відходи»;

- скасування ліцензування видів діяльності у сфері телекомунікацій та започаткування дії заявницького принципу провадження такої діяльності шляхом прийняття проекту Закону України «Про електронні комунікації»;

- скасування необхідності одержання дозволів на впровадження митної брокерської діяльності;
- перехід до використання альтернативних видів палива та запровадження стимулюючого регулювання шляхом прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо переходу до використання альтернативних видів палива та переходу суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сфері теплопостачання, до стимулюючого регулювання»;
- гармонізація вимог щодо маркування продуктів та інформування про них відповідно до стандартів ЄС шляхом прийняття відповідного законопроекту, що дозволить суб'єктам господарювання значно розширити ринки збуту та підвищити конкурентоздатність українських виробників продуктів харчування.

На оцінку стану виконання Плану дерегуляції суттєво вплинуло розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.10.2017 № 724 «Про внесення змін до плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності». Зазначені зміни були сформовані на підставі пропозицій зацікавлених центральних органів виконавчої влади та обумовлені змінами чинного законодавства, імплементацією норм міжнародного права в національне законодавство України та врегулюванням окремих поставлених завдань, визначених Планом заходів з дерегуляції, актами вищої юридичної сили.

Так, ряд заходів, виконання яких було не було завершено протягом 2016 – 2017 років, перенесено на кінець 2017 року.

Завдання і заходи, які свого часу були включені до Плану дерегуляції, **формувались за активної участі та на підставі пропозицій, отриманих від громадських організацій та об'єднань підприємців**, з якими такі суттєві зміни повинні узгоджуватися, що відповідає таким ключовим принципам державної регуляторної політики, як передбачуваність, прозорість, врахування громадської думки.

Дотримання цих принципів є основою проведення ефективної політики держави щодо дерегуляції господарської діяльності, оскільки їх зміст на законодавчому рівні гарантує відкритість для фізичних та юридичних осіб, а також їх об'єднань дій державних органів на всіх етапах регуляторної діяльності, обов'язковість розгляду регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій. При цьому, одночасно гарантується послідовність здійснення регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної політики, а також планам з підготовки проектів регуляторних актів, що в свою чергу дозволяє суб'єктам господарювання формувати ефективні бізнес-моделі за рахунок прогнозованого планування підприємницької діяльності з урахуванням регуляторних факторів.

Підсумовуючи, слід зазначити, що **дерегуляція є одним з основних елементів нової моделі розвитку України та невід'ємною складовою частиною європейської інтеграції.**

Впровадження Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності ідеологічно спрямовано на те, щоб у найкоротші строки **позитивно позначитись на діяльності господарюючих суб'єктів**, адже як показують приклади успішної реалізації його завдань, зайвий регуляторний і адміністративний тиск може і повинен усуватись швидко і в законний спосіб, але діяльність у цьому напрямку знаходиться у прямій залежності від активності державних регуляторів, яка в свою чергу базується на ступені відповідності внутрішньої відомчої позиції офіційно задекларованим цілям.

Ці взаємозв'язки є досить очевидними, адже останні звітні періоди виконання Плану дерегуляції характеризуються доволі пасивними кроками з боку державних органів у цьому напрямку, а подекуди, навіть стагнацією. Наприклад, **з боку окремих регуляторів залишаються невиконаними 60 та навіть більше ніж 80% від запланованих заходів** (з детальною інформацією можливо ознайомитись на офіційному сайті ДРС у рубриці «Дерегуляція»).

Також, необхідно враховувати, що виконання значної частки завдань, включених до Плану дерегуляції, **залежить від законодавчої активності Верховної Ради України**, оскільки більшість визначених у ньому законопроектів на сьогоднішній день так і знаходяться на статі розгляду в комітетах, а ще декілька прийнято в першому читанні.

Враховуючи, що мова йде про понад 20 законопроектів, а деякі з них є первинною основою для подальшої реалізації визначених у Плані дерегуляції завдань, така ситуація не виглядає обнадійливою з точки зору прогнозової оцінки практичного досягнення визначених у Плані завдань, принаймні у встановлені ним строки.

Вчасне та якісне виконання заходів з дерегуляції має покласти край зайвим та обтяжливим адміністративним бар'єрам, зменшити витрати часових і грошових ресурсів суб'єктами господарювання на дотримання і виконання обов'язкових процедур державного регулювання, скоротити кількість обтяжливих та непотрібних контрольно-перевірочних заходів.

Процес дерегуляції спрямовано на зміну ідеології державного регулювання, у тому числі, щодо безпідставності значної частини регулюючих та контрольно-наглядових заходів, які не приносять практичної користі для суспільства, проте під прикриттям різноманітних лозунгів, роками слугують інструментом реалізації суто відомчих інтересів.

2.2. Дерегуляційні ініціативи

В рамках виконання рішення, прийнятого за результатами проведеного 26 жовтня 2017 року засідання Колегії Державної регуляторної служби України, підготовлено звернення ДРС до Мінекономрозвитку України з ініціативою щодо створення спільної робочої групи з розроблення альтернативних механізмів, спрямованих на впровадження системного підходу до проведення дерегуляції в Україні.

Також, з метою покращення регуляторного середовища для бізнесу в регіонах України фахівцями ДРС проводиться робота в частині підготовки пропозицій щодо запровадження механізму комплексного перегляду регіональних регуляторних актів.

У цьому напрямку готується проект відповідних методичних рекомендацій щодо здійснення перегляду регіональних регуляторних актів, який буде оприлюднено на офіційному веб-сайті ДРС з метою отримання зауважень та пропозицій від громадськості.

Після завершення цієї роботи відповідний проект розпорядження кабінету Міністрів України разом з методичними рекомендаціями буде надано до Мінекономрозвитку України в установленому законодавством порядку для їх подальшого опрацювання та внесення на розгляд Уряду.

2.3. Проведення експертизи діючих регуляторних актів

До ДРС постійно надходять звернення від суб'єктів господарювання щодо необхідності дерегуляції господарської діяльності, спрощення умов ведення бізнесу, а також інших проблемних питань в частині перегляду діючих регуляторних актів.

Так, протягом 2017 року опрацьовано близько сотні звернень суб'єктів господарювання, їх громадських об'єднань та 70 доручень Уряду щодо створення окремими регуляторними актами перешкод у провадженні господарської діяльності. За результатами опрацювання цих питань проведено експертизу понад 50 регуляторних актів на відповідність їх принципам регуляторної політики.

Найбільш актуальними проблемами, що порушувались у зверненнях суб'єктів господарювання та знаходяться в площині прийняття урядових рішень, були:

- відсутність чіткого та прозорого механізму державного регулювання в частині процедури визначення спроможності суб'єктів господарювання виконувати роботи з технічного огляду та/або експертного обстеження устаткування підвищеної небезпеки;

ДРС неодноразово зверталась до Кабінету Міністрів України та Мінсоцполітики стосовно необхідності перегляду постанови Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 687 «Про затвердження Порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» та ряду нормативно-правових актів, прийнятих на її виконання. Проте, наразі питання залишається невирішеним

- складність системи адміністрування реалізації товарів із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій;

В цьому напрямку, фахівці ДРС тісно співпрацюють з суб'єктами господарювання з метою напрацювання пропозицій щодо спрощення системи функціонування та обслуговування реєстраторів розрахункових операцій, в тому числі розроблення та впровадження програмного забезпечення розрахункових операцій. Вказані пропозиції надавались відповідній робочій групі, створеній згідно з дорученням КМУ

- відсутність чітко визначеного механізму призначення уповноважених організацій на здійснення діяльності, пов'язаної з виготовленням, постачанням, ремонтом та технічним обслуговуванням технічних та інших засобів реабілітації інвалідів;

ДРС неодноразово зверталась до Мінсоцполітики з пропозиціями переглянути положення відповідного наказу, оскільки наявні у ньому положення скоріше зосереджені на невиправданому підході щодо аналізу фінансово-економічної діяльності підприємств, у тому числі доступу до конфіденційної інформації, яка міститься у їх договірних документах, ніж на об'єктивному оцінюванні підприємств-кандидатів на відповідність кваліфікаційним вимогам

- невідповідність законодавчим вимогам порядку оцінювання органів із сертифікації для індивідуального затвердження колісних транспортних засобів.

Під час опрацювання цього питання ДРС було встановлено, що процедура призначення відповідних органів, визначена на рівні постанов КМУ, не відповідає законодавчо встановленим вимогам. В цьому напрямку, за ініціативи Служби, створено робочу групу з врегулювання зазначеного питання. Наразі робота триває.

Водночас, слід відмітити, що Кабінетом Міністрів України прийняті розпорядження від 10 березня 2017 року № 166-р та № 169-р «Про скасування деяких наказів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади». Зазначеними розпорядженнями скасовано близько

100 наказів міністерств та інших ЦОВВ, значна частина з яких була скасована на підставі пропозицій ДРС, які були сформовані за результатами проведеної роботи фахівців ДРС щодо виявлення неактуальних та таких, що створюють перешкоди для розвитку підприємницької діяльності, регуляторних актів.

Крім того, у тих випадках, коли внаслідок дії певних положень регуляторних актів, які було прийнято центральними або місцевими органами виконавчої влади, порушуються права і законні інтереси суб'єктів господарювання і, при цьому регуляторні органи ухиляються від скасування регуляторних норм, якими встановлюються додаткові обтяжливі бар'єри для розвитку бізнесу, у ДРС залишається визначене Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» **право на реалізацію механізмів прикладного оперативного дерегулювання шляхом прийняття рішень про усунення порушень принципів державної регуляторної політики** (далі – Рішення) .

Зокрема, протягом поточного року ДРС прийнято **шість** Рішень, які спрямовані на:

- надання права проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних та наркологічних оглядів суб'єктами господарювання усіх форм власності;
- приведення у відповідність до вимог законодавства процедури здійснення атестації автостанцій та видачі свідоцтв про атестацію автостанцій;
- вдосконалення правил перевезення небезпечних вантажів, зокрема в частині закріплення обов'язку за перевізником вимоги щодо переконання у наявності ліцензії на перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом;
- скасування необхідності в отриманні свідоцтва державної санепідслужби МОЗ про атестацію санітарних лабораторій підприємств і організацій на право проведення санітарно-гігієнічних досліджень факторів виробничого середовища і трудового процесу для атестації робочих місць за умовами праці;
- скасування необґрунтованого регуляторного навантаження на роботодавця в частині організації додаткового теоретичного навчання, стажування та атестації фахівців, які мають право проводити технічний огляд та/або експертне обстеження устаткування підвищеної небезпеки.

Детальна інформація щодо прийняття та виконання Рішень про усунення порушень державної регуляторної політики системно оновлюється на офіційному веб-сайті ДРС у розділі «Дерегуляція».

З моменту створення ДРС було прийнято **15** Рішень, результати аналізу яких починаючи з 2015 року в розрізі проблемних питань, на які спрямовані їх положення, наведено нижче.

Проблематика прийнятих ДРС рішень про усунення порушень принципів державної регуляторної політики протягом 2015-2017 рр.

Результати аналізу виконання рішень ДРС про усунення порушень принципів державної регуляторної політики вказують на те, що:

5 регуляторних актів визнано такими, що втратили чинність;
до 3-х регуляторних актів внесено зміни, необхідність в яких була обумовлена відповідними рішеннями ДРС;

4 проекти регуляторних актів погоджено ДРС у встановленому порядку, проте ще не зареєстровані в Мін'юсті;

щодо одного регуляторного акта триває робота над доопрацюванням його проекту відповідним регуляторним органом;

щодо 2-х регуляторних актів наразі термін виконання Рішення не завершено

Протягом звітнього року спостерігались випадки виявлення порушень регуляторного законодавства органами місцевого самоврядування, переважна більшість яких стосується питань затвердження місцевих податків та зборів.

Так, за поточний рік Службою підготовлено **близько 40 звернень** до органів чи посадових осіб місцевого самоврядування з пропозиціями щодо вжиття ними відповідних заходів реагування в частині скасування чи приведення у відповідність до вимог законодавства чинних регулювань. Стосовно **25% цих звернень, органами місцевого самоврядування було враховано пропозиції ДРС** та вжиті відповідні заходи реагування.

Крім того, за результатами проведеної роботи в частині виявлення обставин, за яких регуляторний акт не може бути прийнятий або схвалений уповноваженим на це органом виконавчої влади, ДРС протягом 2017 року вжито відповідних заходів реагування щодо наступних регулювань:

1) щодо п'яти постанов Кабінету Міністрів України, прийнятих з порушенням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»:

від 26.04.2017 № 295 «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (2 рішення ДРС про відмову в погодженні проекту регуляторного акта);

від 16.03.2017 № 231 «Про затвердження переліку груп технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту (обслуговуванню) або гарантійній заміні, в цілях застосування реєстраторів розрахункових операцій» *(проект регуляторного акту не погоджено з ДРС);*

від 05.04.2012 № 321 «Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів» *(проект не погоджувався з ДРС, оскільки за позицією Мінсоцполітики, як його розробника, не містив ознак регуляторного акта);*

від 11.08.2014 № 374 та від 26.10.2016 № 781, якими було внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 № 321 «Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів» *(відповідні проекти не погоджувались з ДРС).*

2) щодо двох наказів Міністерства охорони здоров'я України:

від 13.03.2017 № 266 «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань», редакція якого не відповідала проекту, що погоджувався Службою. *З метою конструктивного врегулювання цього питання за ініціативи ДРС було проведено нараду за участю представників МОЗу, Мін'юсту та учасників ринку, за результатами якої досягнуто домовленостей в частині доопрацювання та погодження зі Службою нової редакції проекту відповідного наказу МОЗ. Наразі ДРС погоджено доопрацьовану редакцію відповідного проекту регуляторного акта;*

від 29.03.2017 № 339 «Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест», положеннями якого встановлювалась повна заборона на виробництво та використання азбесту незалежно від його виду та азбестовмісних виробів і матеріалів в технологічних процесах та при проведенні будівельно-монтажних робіт. *Завдяки об'єктивній і виваженій позиції, яка була сформована фахівцями ДРС при опрацюванні цього питання, Міністерством юстиції України було скасовано рішення про державну реєстрацію цього наказу.*

Процедура скасування Мін'юстом державної реєстрації регуляторного акта на підставі повідомлення ДРС про виявлення обставин, за яких регуляторний акт не може бути схвалений уповноваженим на це органом виконавчої влади або його посадовою особою, виглядає таким чином:

ПРИКЛАД:

ДРС було виявлено обставини, за яких наказ МОЗ від 29.03.2017 № 339 «Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест» не міг бути прийнятий в частині непогодження з ДРС.

Крім того, його положеннями встановлювалась повна заборона на виробництво та використання азбесту незалежно від його виду та азбестовмісних виробів і матеріалів в технологічних процесах та при проведенні будівельно-монтажних робіт.

За результатами перевірки на підставі повідомлення ДРС про виявлення зазначеної обставини, Мін'юстом було прийнято рішення про скасування державної реєстрації наказу МОЗ від 29.03.2017 № 339

2.4. Участь громадськості у реалізації державної регуляторної політики

Протягом 2015-2017 років Державною регуляторною службою України організовано та проведено більше **сімдесяти громадських заходів** (74), у тому числі 14 засідань Громадської ради при ДРС, під час яких було розглянуто більше ста питань (107) та направлено **185 листів/звернень до органів державної влади**.

Завдяки консолідованій участі громадськості **було опрацьовано 65 проектів нормативно-правових актів, до 24 з яких підготовлено пропозиції та зауваження**, зокрема:

❖ щодо проектів Законів України:

- «Про державну службу» (реєстр. № 2490 від 30.03.2015);
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо єдиної правової долі земельної ділянки та розмішеного на ній об'єкта нерухомості)» (реєстр. № 2027а від 04.06.2015);
- «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» (реєстр. № 1256 від 04.12.2014);
- «Про внесення змін до Податкового кодексу України (про тимчасове призупинення застосування коефіцієнт) індексації нормативної грошової оцінки земель» (реєстр. № 2171а від 26.06.2015);
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру, у тому числі шляхом розширення сфери застосування декларативного принципу» (реєстр. № 4131-1 від 04.03.2016);
- «Про оцінку впливу на довкілля» (реєстр. № 2009а-д від 22.02.2016);
- «Про внесення змін до Законів України «Про телекомунікації» і «Про радіочастотний ресурс України» щодо ідентифікації абонентів рухомого (мобільного) зв'язку та запровадження реєстрації кінцевого обладнання за міжнародним ідентифікатором»;
- «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо заходів з детінізації обігу товарів і послуг»;
- «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо створення умов для детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг»;
- «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо питань відшкодування покупцям частини штрафних санкцій за порушення порядку проведення розрахункових операцій».

❖ щодо проектів інших нормативно-правових актів:

- «Про затвердження Порядку видачі або відмови у видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання видачі висновків державної санітарно-епідеміологічної експертизи»;
- «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»;
- «Про затвердження порядку Установлення розрахункових такс на послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій та можливого застосування роздільного обліку»;
- «Про затвердження міжповірочних інтервалів законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, за категоріями»;
- «Про внесення змін до переліку платних послуг, які надаються підрозділами МВС, Нацполіції, Державної міграційної служби, і розміру плати за їх надання»;
- «Про затвердження Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення»;
- «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства транспорту та зв'язку України»;
- «Про затвердження Переліку груп технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту (обслуговуванню) або гарантійній заміні, в цілях застосування реєстраторів розрахункових операцій та внесення змін до Порядку гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійної заміни технічно складних побутових товарів»;
- «Про затверджений категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах»;
- «Про затвердження Порядку здійснення контролю за технічним станом колісних транспортних засобів під час їх експлуатації»;
- «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження єдиної державної системи електронного обліку деревини»;
- «Порядок атестації фахівців, які мають право проводити технічний огляд та/або експертне обстеження устаткування підвищеної небезпеки»;
- «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування»;

- «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту»;

- «Про затвердження Інструкції з оформлення в Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, матеріалів про адміністративні правопорушення»;

- «Про затвердження Порядку визначення ринків певних телекомунікаційних послуг, проведення їх аналізу та визначення операторів, провайдерів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках таких послуг та визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗІ від 25.08.2011 №444».

У результаті конструктивної співпраці Громадської ради та Державної регуляторної служби України були **враховані регуляторними органами пропозиції та зауваження громадськості до більшості проектів, що виносилися на громадське обговорення (15 проектів нормативно-правових актів)**, зокрема:

- наказ «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з надання послуги з управління багатоквартирним будинком»;

- наказ «Про затвердження Вимог до закладів, що проводять, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, та кваліфікаційні вимоги до спеціалістів, які здійснюють таку підготовку»;

- наказ «Про затвердження нормативно-правових актів, що регламентують порядок підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів V закладах, що проводять таку діяльність, їх державну акредитацію та атестацію спеціалістів, а також допуск) громадян до керування транспортними засобами, видані обміну) посвідчень водія»;

- рішення «Про деякі питання розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності в м. Києві»;

- постанова «Про затвердження Порядку видачі або відмови у видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання видачі висновків державної санітарно-епідеміологічної експертизи»;

- постанова «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»;

- постанова «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

- наказ «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства транспорту та зв'язку України»;

- постанова «Про внесення змін до Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту»;

- *постанова «Про внесення змін до Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування»;*

- *постанова «Про затвердження Переліку груп технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту (обслуговуванню) або гарантійній заміні, в цілях застосування реєстраторів розрахункових операцій та внесення змін до Порядку гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійної заміни технічно складних побутових товарів»;*

- *постанова «Про затвердженій категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах».*

Протягом серпня-вересня 2017 року Службою проводилась робота щодо **формування нового складу Громадської ради при ДРС**. При цьому було забезпечено відкритість для громадськості участі у формуванні складу Громадської ради, підготовлено відповідні роз'яснення та надано консультації стосовно проведення установчих зборів, які здійснювались телефонним зв'язком, за допомогою електронної пошти, а також під час зустрічей з представниками інститутів громадянського суспільства, які виявили бажання увійти до її складу.

Так, інститути громадянського суспільства надали пропозиції щодо включення **76 кандидатур** для участі в установчих зборах, з яких за результатами проведеної перевірки всіх необхідних документів було **допущено до голосування 72 кандидата**.

У жовтні-листопаді 2017 року відбулись **установчі збори**, на яких було **затверджено новий склад, структуру, регламент та положення Громадської ради при ДРС**. Вже наприкінці року відбулося два засідання Громадської ради, на яких розглянуто 24 питання та за результатами проведених обговорень направлено 11 листів-звернень до відповідних органів державної влади.

3. ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Реалізація закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності»

У 2017 році Державна регуляторна служба Країни продовжувала здійснювати заходи щодо імплементації положень Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон № 222), які спрямовані на системне вдосконалення та спрощення процедур ліцензування.

ДРС, як спеціально уповноважений орган з питань ліцензування:

- ✓ сприяє створенню повноцінної та ефективної системи ліцензування шляхом затвердження Кабінетом Міністрів України Ліцензійних умов провадження видів господарської діяльності та інших нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію вимог Закону № 222;
- ✓ забезпечує громадське обговорення проектів Ліцензійних умов (змін до них) за участі широкого кола експертів, що унеможливорює прийняттю неефективних регуляторних актів;
- ✓ узагальнює практику застосування нормативно-правових актів з питань ліцензування, готує пропозиції щодо його вдосконалення;
- ✓ проводить експертизу проектів нормативно-правових актів у сфері ліцензування (у тому числі ліцензійні умови), що розробляються та/або приймаються органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та забезпечує погодження таких проектів актів;
- ✓ здійснює інформаційне та методичне забезпечення діяльності органів ліцензування, (зокрема, систематизовано та надано роз'яснення щодо практичного застосування положень Закону № 222);
- ✓ організовує діяльність Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування при ДРС як дієвої інституції щодо забезпечення досудового врегулювання спорів між органами ліцензування та ліцензіатами.

На реалізацію вимог Закону № 222 у 2017 році забезпечено прийняття нормативно-правових актів:

1.Прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 363 «Про затвердження Порядку подання органу ліцензування документів в електронній формі» (далі – Постанова № 363).

Відповідно до Порядку подання органу ліцензування документів в електронній формі, затвердженого Постановою № 363, електронні документи (заяви та документи, визначені законом та ліцензійними

умовами, затвердженими КМУ) подаються до органу ліцензування через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи органів ліцензування, порядки функціонування яких визначаються відповідними органами ліцензування.

Органам ліцензування протягом двох місяців необхідно затвердити та подати Міністерству економічного розвитку і торгівлі план запровадження ліцензування в електронній формі на 2017 рік.

2. Постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 № 383 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 р. № 609 та від 30 грудня 2015 р. № 1164» внесено зміни до Переліку органів ліцензування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 609, та вид господарської діяльності, щодо якого органом ліцензування визначена Держархбудінспекція, приведено у відповідність до вимог пункту 9 частини першої статті 7 Закону № 222.

3. Постановами Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 238 та 07.06.2017 № 402 внесено зміни до Порядку ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 р. N 1396.

Змінами приведено Порядок ліцензування у відповідність до вимог Закону № 222, у тому числі, виключено положення щодо строку дії ліцензії, чим усунуто колізію із Законом № 222.

4. Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 134 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом».

5. Постановою КМУ від 07.06.2017 № 401 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 256», зокрема, внесено зміни до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками, затверджених постановою КМУ від 30.03.2016 № 256 «Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками».

6. Постановою КМУ від 09.08.2017 № 569 «Про внесення змін до переліку вибухових матеріалів промислового призначення,

виробництво яких підлягає ліцензуванню» внесено зміни до Переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню, затвердженого постановою КМУ від 23.12.2015 № 1137 «Про затвердження переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню».

Таким чином, станом на 31.12.2017 постановами Кабінету Міністрів України затверджено **23 Ліцензійні умови**.

3.2. Ліцензійні умови, затверджені постановами Кабінету Міністрів України

1. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з ветеринарної практики (постанова КМУ від 04.11.2015 № 896);

2. Ліцензійні умови провадження туropolераторської діяльності (постанова КМУ від 11.11.2015 № 991);

3. Ліцензійні умови провадження охоронної діяльності (постанова КМУ від 18.11.2015 № 960);

4. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом (постанова КМУ від 02.12.2015 № 1001);

5. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва та ремонту вогнепальної зброї невійськового призначення і боєприпасів до неї, холодної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду, торгівлі вогнепальною зброєю невійськового призначення та боєприпасами до неї, холодною зброєю, пневматичною зброєю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду; виробництва спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, індивідуального захисту, активної оборони та їх продажу (постанова КМУ від 02.12.2015 № 1000);

6. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом (постанова КМУ від 09.12.2015 № 1168);

7. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном (постанова КМУ від 16.12.2015 № 1060);

8. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних

відходів річковим, морським транспортом (постанова КМУ від 23.12.2015 № 1186);

9. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМУ від 30.12.2015 № 1187);

10. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з медичної практики (постанова КМУ від 02.03.2016 № 285);

11. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини згідно з переліком, затвердженим Міністерством охорони здоров'я (постанова КМУ від 02.03.2016 № 286);

12. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками (постанова КМУ від 30.03.2016 № 256);

13. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з культивування рослин, включених до таблиці I переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного переліку (постанова КМУ від 06.04.2016 № 282);

14. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва особливо небезпечних хімічних речовин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України (постанова КМУ від 13.07.2016 № 445);

15. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами (постанова КМУ від 13.07.2016 № 446);

16. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва вибухових матеріалів промислового призначення (постанова КМУ від 22.07.2016 № 604);

17. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності, пов'язаної з розробленням, виготовленням, постачанням спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку та інших технічних засобів негласного отримання інформації, а також Перелік спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку та інших технічних засобів негласного отримання інформації (постанова КМУ від 22.09.2016 № 669);

18. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису) та технічного захисту

інформації за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України, а також Перелік послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису) та технічного захисту інформації, господарська діяльність щодо яких підлягає ліцензуванню (постанова КМУ від 16.11.2016 № 821);

19. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України (постанова КМУ від 23.11.2016 № 845);

20. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення, а також Перелік послуг і робіт протипожежного призначення, що підлягають ліцензуванню (постанова КМУ від 23.11.2016 № 852);

21. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) (постанова КМУ від 30.11.2016 № 929);

22. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) (постанова КМУ від 07.12.2016 № 913);

23. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом (постанова КМУ від 10.03.2017 № 134).

Крім цього, Перелік вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1137 „Про затвердження переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню”.

Довідково: Дія Закону № 222 не поширюється на порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій на здійснення таких видів господарської діяльності:

1) банківську діяльність, яка здійснюється відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність";

2) діяльність в галузі телебачення і радіомовлення, яка здійснюється відповідно до Закону України "Про телебачення і радіомовлення";

3) виробництво і торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами, що здійснюється відповідно до Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів".

4) зовнішньоекономічна діяльність відповідно до статті 16 Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність".

26.11.2016 набрав чинності Закон України від 22.09.2016 № 1540-VIII «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон № 1540), яким, серед іншого, внесено зміни і до статті 1 Закону № 222, згідно з якими, крім Кабінету Міністрів України, іншому уповноваженому законом органу державної влади надано повноваження щодо затвердження Ліцензійних умов.

Згідно з частиною п'ятою статті 17 Закону № 1540, **Ліцензійні умови провадження господарської діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг розробляються та затверджуються Регулятором (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг відповідно до статті 1 Закону № 1540) з урахуванням особливостей, визначених законами.**

У 2017 році постановами **НКРЕКП затверджено 15 Ліцензійних умов.**

3.3. Ліцензійні умови, затверджені постановами НКРЕКП

1. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з транспортування природного газу (постанова НКРЕКП від 16.02.2017 № 201);

2. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності із зберігання (закачування, відбору) природного газу (постанова НКРЕКП від 16.02.2017 № 201);

3. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (постанова НКРЕКП від 16.02.2017 № 201);

4. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання природного газу (постанова НКРЕКП від 16.02.2017 № 201);

5. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з транспортування нафти, нафтопродуктів магістральним трубопроводом (постанова НКРЕКП від 16.02.2017 № 202);

6. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (постанова НКРЕКП від 22.03.2017 № 308);

7. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами (постанова НКРЕКП від 22.03.2017 № 308);

8. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії (постанова НКРЕКП від 22.03.2017 № 308);

9. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення (постанова НКРЕКП від 22.03.2017 № 307);

10. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з захоронення побутових відходів (постанова НКРЕКП від 04.04.2017 № 467);

11. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів (постанова НКРЕКП від 25.05.2017 № 683);

12. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії (постанова НКРЕКП від 22.03. 2017 № 309);

13. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії (постанова НКРЕКП від 13.04.2017 № 504);

14. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії (постанова НКРЕКП від 25.07. 2017 № 932);

15. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії (постанова НКРЕКП від 09.11.2017 № 1388 (станом на 04.01.2018 не набрала чинності).

Станом на 31.12.2017 не прийняті Ліцензійні умови:

- *провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей*

Міністерством фінансів України проводяться консультації щодо узгодження низки зауважень та пропозицій, висловлених до проекту постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей та встановлення розміру плати за видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей”.

- *провадження господарської діяльності з виробництва ветеринарних препаратів*

Законом України від 18.05.2017 N 2042-VIII «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин») запроваджено новий господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню: виробництво ветеринарних препаратів (термін на розробку та приведення нормативно-правових актів, у відповідність із цим Законом - протягом дев'яти місяців з дня опублікування цього Закону).

У зв'язку із змінами в законодавстві та з метою удосконалення вимог ліцензійних умов провадження певних видів господарської діяльності центральними органами виконавчої влади **у 2017 році розроблялися зміни до ліцензійних умов.**

Враховуючи досвід попередніх років з опрацювання проектів Ліцензійних умов, більшість проектів Змін та доповнень до Ліцензійних умов, що надсилались органами ліцензування до ДРС, у 2017 році пройшли громадське обговорення з бізнесом, експертним середовищем та зацікавленими органами державної влади.

За результатами обговорень та доопрацювання проектів нормативно-правових актів Державною регуляторною службою України

✓ прийнято рішення про погодження 2 проектів постанов Кабінету Міністрів України:

- Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном ;

- Про внесення змін у додаток 2 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики.

✓ Відмовлено в погодженні проектів Кабінету Міністрів України - 4 проектів:

- Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами;

- Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом;

- Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження охоронної діяльності;

- Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва та ремонту вогнепальної зброї невійськового призначення і боєприпасів до неї, холодної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду, торгівлі вогнепальною зброєю невійськового призначення та боєприпасами до неї, холодною зброєю, пневматичною зброєю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду; виробництва спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, індивідуального захисту, активної оборони та їх продажу.

✓ Знаходиться на опрацюванні в ДРС проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», який розроблений МОН України з метою приведення у відповідність до вимог Закону України від 05.09.2017 № 2145-VIII «Про освіту», який набрав чинності 28.09.2017 (ним запроваджується ліцензування у сфері фахової передвищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою).

Одночасно, у відповідності до частини другої статті 21 (Прикінцеві та перехідні положення) Закону № 222 з 01.01.2018 втрачає чинність ліцензування діяльності у сфері телекомунікацій, передбаченої пунктом 8 частини першої статті 7 Закону № 222, а НКРЗІ втрачає повноваження органу ліцензування.

3.4. Діяльність експертно-апеляційної ради з питань ліцензування

❖ На виконання вимог Закону № 222 створена Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування (далі – Рада), що є постійно діючим колегіальним органом при спеціально уповноваженому органі з питань ліцензування, діє за регламентом, що затверджується спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування, та є ефективним механізмом для досудового вирішення спорів у сфері ліцензування.

До складу Ради на даний час входять **34 фахівці у сфері ліцензування** (22 представники громадських організацій та 12 державних службовців, що складає 65 % та 35 % відповідно).

Обов'язками Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування є:

✓ розгляд апеляцій та інших скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії органу ліцензування або інших заявників щодо порушення законодавства у сфері ліцензування;

✓ розгляд звернень органів ліцензування щодо надання погодження на проведення позапланових перевірок додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов на підставах, передбачених пунктами 4 та 5 частини дев'ятої статті 19 цього Закону.

Також, Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування має право:

✓ розглядати пропозиції щодо запровадження ліцензування нового чи скасування чинного виду господарської діяльності (частини (частин) виду господарської діяльності) та запитувати необхідні матеріали для їх розгляду;

✓ розробляти рекомендації стосовно вдосконалення державної політики у сфері ліцензування;

✓ проводити експертизу проектів нормативно-правових актів або пропозицій у сфері ліцензування.

У 2017 році Радою **проведено 15 засідань**, де **розглянуто 131 скаргу суб'єктів господарювання на дії органу ліцензування** щодо порушення законодавства у сфері ліцензування (безпідставні анулювання, відмови у переоформленні строкових ліцензій на безстрокові та відмови у видачі ліцензій), що **у порівнянні з 2016 роком збільшилося більше ніж у 1,5 рази** (в 2016 було розглянуто 85 скарг). Вказане свідчить, що Рада є ефективним інструментом щодо захисту прав суб'єктів господарювання.

Найбільша кількість скарг суб'єктів господарювання надійшла на дії Державної архітектурно-будівельної інспекції України та Міністерства екології та природних ресурсів України. Але, якщо лише незначна кількість скарг на дії Державної архітектурно-будівельної інспекції України була задоволена (задоволено 7 скарг з 37), то скарги на дії Міністерства екології та природних ресурсів України переважно виявилися обґрунтованими (з 32 скарг 18 - задоволено).

Аналіз скарг свідчить, що суб'єкти господарювання здебільшого скаржаться на такі дії органів:

- прийняття рішень про анулювання ліцензій – 70% від загальної кількості скарг (найбільше скаржаться на Мінприроди – 32 скарги; Держархбудінспекцію – 25 скарг; Нацкомфінпослуг – 9 скарг);

- відмови у видачі ліцензій – 22%;

- непереоформлення ліцензій на безстрокові – 8% (найбільше скаржаться на Держархбудінспекцію – 7 скарг).

За результатом розгляду скарг прийнято **рішення про задоволено 56% скарг суб'єктів господарювання**, та, як наслідок, ДРС видано органам ліцензування розпорядження про усунення порушень ліцензійного законодавства (скасування незаконних рішень).

Порушення, які допускають органи ліцензування:

1) вимог Закону № 222-VIII "Про ліцензування видів господарської діяльності":

пунктів 5 та 7 частини другої, частини третьої статті 16: органом ліцензування неправомірно та необґрунтовано застосовано підставу для анулювання, оскільки в акті перевірки не зазначено детальних фактів, їх обґрунтування, з посиланням на порушення вимог законодавства щодо виявлення недостовірних даних у документах, поданих суб'єктом господарювання разом із заявою про отримання ліцензії, на момент подання суб'єктом господарювання заяви про отримання ліцензії (не є виявленням недостовірних даних у

документах, поданих суб'єктом господарювання разом із заявою про отримання ліцензії, зазначення у акті перевірки про не подання відомостей щодо приведення діяльності підприємства у відповідність до вимог ліцензійних умов та зазначення порушення вимог ліцензійних умов);

частини шостої статті 16: щодо оформлення рішення про анулювання ліцензії;

вимог пункту 3 частини другої статті 6, частини другої статті 9, частини сьомої статті 19: відсутність правових підстав для здійснення заходів контролю та прийняття рішень за їх результатами за відсутності затверджених Кабінетом Міністрів України ліцензійних умов на момент здійснення планових заходів контролю;

абзацу 3 частини чотирнадцятої статті 19: не складання органом ліцензування акту про виявлення недостовірності даних у документах, поданих суб'єктом господарювання разом із заявою про отримання ліцензії, як окремого документу;

вимог пункту 8 частини другої статті 16, частини сьомої статті 19: органом ліцензування не правомірно та необґрунтовано застосовано підставу для анулювання (відсутність правових підстав для здійснення заходів контролю та прийняття рішень за їх результатами під час дії мораторію на проведення перевірок);

статті 21: ліцензії, які є чинними на день набрання чинності цим Законом та мали обмежений термін дії, є безстроковими і можуть бути, за заявою ліцензіата, переоформлені відповідним органом ліцензування безкоштовно у тижневий строк.

2) вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»:

абзацу 2 частини другої статті 8: в частині обов'язку органу контролю повно, об'єктивно та неупереджено здійснювати державний нагляд (контроль) у межах повноважень, передбачених законом;

абзацу 6 частини другої статті 8: в частині обов'язку органу контролю ознайомлення керівника суб'єкта господарювання - юридичної особи, її відокремленого підрозділу або уповноважену ним особу (фізичну особу - підприємця або уповноважену ним особу) з результатами державного нагляду (контролю) в строки, передбачені законом;

частини другої статті 5: у межах переліку питань кожен орган державного нагляду (контролю) залежно від цілей заходу має визначити ті питання, щодо яких буде здійснюватися державний нагляд (контроль). Уніфіковані форми актів, в яких передбачається перелік питань залежно від ступеня ризику, затверджуються органом державного нагляду (контролю) і публікуються в мережі Інтернет у порядку, визначеному законодавством (на момент проведення

перевірки уніфіковані форми актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), органом контролю затверджені не були);

статті 10: в частині права суб'єкта господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) серед іншого, вимагати від посадових осіб органу державного нагляду (контролю) додержання вимог законодавства та не допуску посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю), якщо, зокрема, органом державного нагляду (контролю) не була затверджена та оприлюднена на власному офіційному веб-сайті уніфікована форма акта, в якій передбачається перелік питань залежно від ступеня ризику.

3) вимог Закону України від 03.11.2016 № 1728-VIII «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»:

мораторій на планові перевірки та обмеження на позапланові перевірки, запроваджені статтями 2 та 3 Закону України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», поширюється на органи ліцензування як органи державного нагляду (контролю)).

Відповідно до Закону № 222, якщо ліцензіат протягом строку набрання чинності рішенням органу ліцензування про анулювання ліцензії подає скаргу (апеляцію) до Експертно-апеляційної ради, дія цього рішення органу ліцензування зупиняється до прийняття рішення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування (ДРС) за результатами розгляду апеляції Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування, а Ліцензія, стосовно якої орган ліцензування прийняв рішення про анулювання і щодо якої Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування розглядається апеляція на рішення органу ліцензування, є чинною до дня прийняття відповідного рішення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування (ДРС).

Рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування є обов'язковими для розгляду спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування і є підставою для видання спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування (ДРС) розпорядження про задоволення апеляції чи про відхилення апеляції або розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування.

Відповідно до Закону № 222 розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, прийняті в межах його повноважень, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, юридичними особами всіх форм власності, а також фізичними особами - підприємцями.

При цьому оскарження розпоряджень Державної регуляторної служби України, виданого на підставі рішення Експертно-апеляційної ради до суду, не звільняють органи ліцензування від обов'язку виконати таке розпорядження. Разом з тим, органи ліцензування оскаржують розпорядження ДРС у судовому порядку.

**Загальна статистика за результатами засідань
Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування
за період з 01.01.2017 по 26.12.2017**

**(розгляд апеляцій та інших скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії
органу ліцензування або інших заявників щодо порушення законодавства у
сфері ліцензування, відповідно до пункту 1 частини 2 статті 5 Закону № 222)**

Орган ліцензування	Кіл-ь скарг	результат розгляду скарги			
		задоволено	відмовлено	перенесено	знято з розгляду
Державна архітектурно-будівельна інспекція України	37	7	15	2	13
Міністерство екології та природних ресурсів України	32	18	10	3	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	15	7	5	3	0
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	14	10	2	0	2
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	12	7	3	1	1
Міністерство соціальної політики України	5	1	1	0	3
Державна служба України з безпеки на транспорті	4	0	2	0	2
Міністерство внутрішніх справ України	3	0	2	0	1
Київська МДА	3	1	0	1	1
Міністерство охорони здоров'я України	2	0	1	0	1
Міністерство фінансів України	1	1	0	0	0
Кіровоградська ОДА	1	1	0	0	0
Тернопільська ОДА	1	1	0	0	0
Черкаська ОДА	1	0	1	0	0
ВСЬОГО	131	54 (56%)	42 (44%)	10	25

❖ Відповідно до статей 4 та 5, а також частини десятої статті 19 Закону № 222 **Радою в 2017 році розглянуто 135 звернень органів ліцензування щодо надання погодження ДРС на проведення позапланових перевірок додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов.**

Переважна більшість із зазначених звернень мотивована надходженням до органів ліцензування обґрунтованих звернень фізичних або юридичних осіб про те, що внаслідок порушення ліцензіатами вимог ліцензійних умов таким особам було завдано матеріальної шкоди або порушено їхні законні права чи інтереси.

Зокрема, на підставі відповідних рішень Ради Державною регуляторною службою України:

- **погоджено проведення позапланових перевірок 75 ліцензіатів**, звернення щодо яких за результатами розгляду Радою визнано обґрунтованими;

- **не погоджено проведення позапланових перевірок 60 ліцензіатів** внаслідок відсутності належного обґрунтування підстав здійснення таких перевірок авторами звернень, а також у зв'язку із відсутністю повноважень Ради.

**Загальна статистика за результатами засідань
Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування
за період з 01.01.2017 по 26.12.2017**

(розгляд звернень органів ліцензування або спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування щодо проведення позапланових перевірок додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов на підставах, передбачених пунктами 4 та 5 частини дев'ятої статті 19, пунктом 2 частини 2 статті 5 Закону № 222)

Орган ліцензування	Кіль-ь звернень	результат розгляду	
		погоджено	не погоджено, у т.ч. у зв'язку із відсутністю повноважень Ради
Міністерство соціальної політики України	38	20	18
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	22	16	6
Державна архітектурно-будівельна інспекція України	20	15	5
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	17	10	7
Міністерство внутрішніх справ України	13	7	6
Міністерство екології та природних ресурсів України	13	1	12
Державна інспекція України з безпеки на наземному транспорті	8	3	5
Обласні, Київська МДА	2	1	1
Міністерство охорони здоров'я України	1	1	-
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	1	1	-
ВСЬОГО	135	75 (56%)	60 (44%)

Серед загальної кількості звернень щодо погодження проведення позапланових перевірок суб'єктів господарювання **переважали звернення стосовно дотримання ліцензіатами вимог:**

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1060;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 256;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 № 446;

Ліцензійних умов провадження охоронної діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18.11.2015 № 960;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.12.2015 № 1001;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затверджених постановою Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 16.02.2017 № 201;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії, затверджених постановою Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 № 308;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами, затверджених постановою Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 № 308;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 № 307;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 22.03.2017 № 309.

Водночас, зважаючи на встановлення Законом України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері

господарської діяльності» обмеження на здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) до 31 грудня 2017 року, на розгляд Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування в поточному році виносились лише звернення органів ліцензування, на які не поширюється дія таких обмежень, а також звернення, що надходили в 2015-2016 роках, розгляд яких було попередньо відкладено до затвердження Кабінетом Міністрів України ліцензійних умов провадження відповідних видів господарської діяльності.

Беручи до уваги необхідність подальшого вдосконалення правових засад ліцензійної діяльності, як одного з пріоритетних напрямів діяльності Державної регуляторної служби України, на розгляд Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування протягом 2017 року **виносились питання щодо проведення експертизи проектів нормативно-правових актів та надання пропозицій у сфері ліцензування, розроблялись рекомендації стосовно вдосконалення державної політики у сфері ліцензування**, зокрема, щодо:

- підготовки роз'яснень стосовно втрати чинності ліцензування діяльності у сфері телекомунікацій, передбаченої пунктом 8 частини першої статті 7 Закону № 222;

- щодо однозначного правозастосування органами ліцензування та здобувачами ліцензії положення стосовно виявлення недостовірності даних у підтвердних документах, поданих здобувачем ліцензії, як підстави для відмови у видачі ліцензії, та за необхідності внесення відповідних змін до законодавства у сфері ліцензування /надання роз'яснення з метою усунення перешкод для суб'єктів господарювання при отриманні ліцензій.

- щодо необхідності удосконалення певних ліцензійних умов в частині доцільності укладання трудових договорів з усіма найманими працівниками.

На офіційному веб-сайті Державної регуляторної служби України (www.drs.gov.ua) з метою інформування громадськості в рубриці «Дозвільна система та ліцензування»/«Експертно-апеляційна рада»/«Рішення» розміщена інформація про результати всіх засідань Ради, а також витяги з відповідних протокольних рішень за результатами розгляду скарг заявників.

Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування при Державній регуляторній службі України є не лише дієвим механізмом досудового вирішення спорів у сфері ліцензування, а й ефективним та необхідним інструментом, що забезпечує безпосередню участь громадськості у формуванні державної політики у сфері ліцензування.

4. ДОЗВІЛЬНА СИСТЕМА У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

4.1. Реалізація Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»

Протягом 2017 року в рамках завдання щодо реалізації Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» ДРС співпрацювала з органами державної влади, органами місцевого самоврядування щодо підготовки пропозицій до проектів законодавчих та нормативно-правових актів, спрямованих на усунення надмірного регулювання господарської діяльності, спрощення дозвільно-погоджувальних процедур, недопущення прийняття нормативно-правових актів, прийняття рішень органами місцевого самоврядування, якими запроваджуються нові документи дозвільного характеру, не передбачені Законами.

Протягом 2017 року ДРС на постійній основі здійснювала **експертизу проектів регуляторних актів** (розглянуто більше **300** проектів, зокрема, проектів рішень органів місцевого самоврядування – **160**, проектів законодавчих та нормативно-правових актів - **143**), **пов'язаних з наданням документів дозвільного характеру та адміністративних послуг**, які находили на погодження до ДРС.

Майже **80%** проектів нормативно-правових актів містили положення, які ускладнювали діяльність суб'єктів господарювання та запроваджували надмірне державне регулювання. Особливо це стосується проектів рішень органів місцевого самоврядування, пов'язаних з регулюванням питань розміщення тимчасових споруд, об'єктів торгівлі, рекламних засобів, вивісок, благоустрою територій.

Проекти таких рішень передбачали документи дозвільного характеру, погодження на розміщення тимчасових споруд, об'єктів торгівлі тощо, не передбачені Законами, як того вимагає Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

ДРС постійно готує пропозиції для недопущення включення до розроблених проектів регуляторних актів документів дозвільного характеру та дозвільних процедур, не передбачених спеціальними законами, які регулюють відносини у відповідних сферах, та Законом «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

В 2017 році прийнято низку законів, які спрямовані на спрощення та удосконалення процедур під час отримання,

переоформлення документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, усунення надмірного навантаження на суб'єктів господарювання, зокрема, **щодо вдосконалення містобудівної діяльності та регулювання відносин, пов'язаних з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування.**

ДРС долучалася до опрацювання та підготовки пропозицій до проектів нормативно-правових актів, направлених на реалізацію цих законів.

❖ Закон України від 17.01.2017 № 1817 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення містобудівної діяльності»

Закон прийнятий з метою приведення у відповідність до європейських практик погоджувальних процедур у будівництві. Зокрема, Законом внесено зміни до КУпАП, а також Законів України «Про основи містобудування», «Про архітектурну діяльність», «Про землеустрій», «Про фінансово-кредитні механізми й управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», «Про благоустрій населених пунктів», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Відповідно до нового закону відбудеться перехід від триступенової дозвільної системи (повідомлення, декларація, дозвіл) до двоступеневої (повідомлення, дозвіл). А порядок оформлення дозвільних документів визначатиметься не за категорією складності об'єкта будівництва, а за класом наслідків (незначний, середній, значний).

Законом встановлені умови віднесення тих чи інших об'єктів до певних класів наслідків (відповідальності), скасовано реєстрацію декларацій про початок виконання будівельних робіт, запроваджено повідомлення про початок виконання будівельних робіт відповідному органу державного архітектурно-будівельного контролю - щодо об'єктів будівництва, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), та щодо об'єктів, будівництво яких здійснюється на підставі будівельного паспорта та які не потребують отримання дозволу на виконання будівельних робіт.

Законом передбачено, що зареєстровані до набрання чинності цим Законом декларації про початок виконання підготовчих та/або будівельних робіт є чинними до завершення будівництва об'єктів.

На реалізацію положень Закону України № 1817-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

удосконалення містобудівної діяльності» прийнято низку актів Кабінету Міністрів України, які були погоджені Державною регуляторною службою України, зокрема:

- «Про внесення змін до порядків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 461 «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів» (постанова Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 р. N 409);

- «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 466 «Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт» (постанова Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 р. N 404);

- «Про внесення змін до переліку певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, які не можуть провадитися на підставі подання декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства» (постанова Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 р. N 400).

❖ **Закон України від 07.02.2017 № 1830 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру (щодо спеціального водокористування)»**

Метою Закону є дерегуляція та розвиток підприємництва, поліпшення умов ведення бізнесу шляхом усунення надмірного навантаження при оформленні права на здійснення спеціального водокористування та приведення порядку надання дозволів на спеціальне водокористування до вимог Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Цим Законом, зокрема:

- зменшено кількість дозвільно-погоджувальних органів з чотирьох до двох;

- обмежено сферу дії спеціального водокористування (для водокористувачів, що у своїй діяльності використовують незначні обсяги води (забирають та використовують менше 5 кубічних метрів води на добу, крім тієї, що використовується для виробництва напоїв та фасованої води) та вторинних водокористувачів);

- надано можливість подання водокористувачами документів в електронному вигляді;

- скорочено перелік документів, які подаються водокористувачем для оформлення права спеціального водокористування, визначивши їх

вичерпний перелік, та заборono вимагати від водокористувачів документи, що не передбачені переліком;

встановлено вичерпний перелік підстав для припинення права спеціального водокористування та порядок припинення такого права.

На реалізацію вимог вказаного Закону приведено у відповідність Порядок видачі дозволів на спеціальне водокористування, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1173 (постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1091).

❖ Закон України від 23.05.2017 № 2059-VIII «Про оцінку впливу на довкілля»

Закон встановлює правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Цим Законом передбачено заміну висновку державної екологічної експертизи на висновок з оцінки довкілля, що враховує аналіз уповноваженим органом інформації, наданої у звіті з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації.

На виконання вимог Закону Кабінетом Міністрів України затверджено:

- Критерії визначення планованої діяльності, її розширення та зміни, які не підлягають оцінці впливу на довкілля (постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010);

- Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля (постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 989);

- Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля (постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026).

Так, Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля визначає механізм передачі суб'єктом господарювання Мінприроди (далі – уповноважений центральний орган) або обласним, Київській та Севастопольській міським

держадміністраціям (відповідному підрозділу з питань екології та природних ресурсів), органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань екології та природних ресурсів (далі – уповноважений територіальний орган) документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля, вимоги до форми, складу та її змісту та фінансування оцінки впливу на довкілля.

Також постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026 затверджено Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля (далі – Порядок).

Зазначений Порядок визначає процедуру ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Реєстр ведеться з метою забезпечення:

- доступу суб'єктів оцінки впливу на довкілля до актуальної інформації про порядок здійснення оцінки впливу на довкілля (нормативно-правові акти, методичне забезпечення та довідкова інформація);
- доступу суб'єктів господарювання до документів з оцінки впливу на довкілля та можливості їх подання через електронний кабінет Реєстру;
- централізованого накопичення, оброблення, систематизації та зберігання інформації та документів щодо планованої діяльності, що створюються у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля;
- вільного доступу усіх заінтересованих сторін через веб-сайт Реєстру до інформації та документів щодо планованої діяльності, що створюються у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.

❖ Закон України від 23.03.2017 № 1983 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах»

Законом внесено зміни до Законів України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про ліцензування видів господарської діяльності» в частині звільнення акціонерних товариств, які ухвалили рішення про зміну типу на приватне акціонерне товариство або про реорганізацію в іншу організаційно-правову форму (наприклад, у товариство з обмеженою відповідальністю), від зобов'язання переоформлення документів дозвільного характеру та ліцензій, у зв'язку з їх перейменуванням.

4.2. Запровадження оновленого Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (ЄДР) з 01.01.2017 року, як єдиної електронної системи накопичення даних, що забезпечує прозорість та відкритість інформації про ліцензії та документи дозвільного характеру

Відповідно до статті 1 Закону № 222, з урахуванням змін внесених Законом України від 26.11.2015 року № 835-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (далі – Закон № 835), **видача ліцензії** - внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань **запису** про право провадження суб'єктом господарювання визначеного ним виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Згідно із Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» **документ дозвільного характеру** - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (**запис** про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.

Натомість, Законом України від 06.10.2016 № 1666-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державної реєстрації прав на нерухоме майно та захисту прав власності» (набув чинності 02.11.2016) внесено зміни до розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 835 та встановлено, **що до 1 січня 2019 року:**

- відомості про видачу ліцензій та документів дозвільного характеру продовжують вноситися та надаватися відповідно до Єдиного ліцензійного реєстру та Реєстру документів дозвільного характеру;

- набуття здобувачем ліцензії права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відбувається з моменту оприлюднення прийнятого органом ліцензування рішення про видачу ліцензій на їх офіційних веб-сайтах.

Таким чином, передбачені вищезазначеними законами заходи щодо наповнення ЄДР відомостями щодо ліцензій та документів

дозвільного характеру не було завершено, а строк їх виконання **відтерміновано до 1 січня 2019 року**, що не дозволяє в повній мірі реалізувати право суб'єктів господарювання на відображення в реєстрі інформації щодо наявності у них ліцензій або документів дозвільного характеру.

Разом з тим, на сьогодні альтернативою ведення ЄЛР є оприлюднення прийнятих органами ліцензування рішень про видачу ліцензій на їх офіційних веб-сайтах. Вказане дозволяє отримати інформацію про діючі ліцензії у відкритому доступі.

Державною регуляторною службою України узагальнено та розміщено на офіційному веб-сайті ДРС інформацію щодо оприлюднення на сайтах органів ліцензування відповідних рішень з посиланням на електронну адресу сторінки сайту, на якій вона розміщена ([Головна сторінка / Ліцензування / Реалізація Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" від 02.03.2015 № 222-VIII / Інформація / Інформація надана органами ліцензування про прийняті ними рішення за відповідними видами господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню](#)).

З метою прозорості та відкритості процедур видачі ліцензій та документів дозвільного характеру для суб'єктів господарювання важливим завданням є активізація роботи щодо забезпечення функціонування Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань в частині наповнення його відомостями про ліцензії та документи дозвільного характеру, що передбачає:

- розроблення та провадження програмного продукту;
 - прийняття необхідних нормативно-правових актів;
 - державне фінансування цих заходів.
-

5. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ТА КОНТРОЛЮ

5.1. Приведення органами державного нагляду та контролю нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

ДРС постійно здійснюється моніторинг приведення органами державного нагляду та контролю нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про контроль) та постанови Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)» (далі – постанова КМУ № 752).

За результатами моніторингу ДРС щоквартально надає інформацію до Кабінету Міністрів України.

01.01.2017 набрали чинності зміни до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», внесені Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 03.11.2016 № 1726-VIII.

Так, відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», **планові заходи державного нагляду (контролю)** здійснюються органом державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання, яка віднесена:

- до високого ступеня ризику – не частіше одного разу на два роки;
- до середнього ступеня ризику – не частіше одного разу на три роки;
- до незначного ступеня ризику – не частіше одного разу на п'ять років.

Відповідно до частини п'ятнадцятої статті 4 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» при здійсненні заходів державного нагляду (контролю)

посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані використовувати виключно уніфіковані форми актів.

Відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» залежно від ступеня ризику орган державного нагляду (контролю) визначає перелік питань для здійснення планових заходів, що затверджується наказом такого органу; уніфіковані форми актів з переліком питань затверджуються органом державного нагляду (контролю).

Протягом 2017 року міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, державними колегіальними органами протягом 2018 року здійснено роботу з приведення нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752.

Інформація щодо критеріїв, за якими оцінюється ступень ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю):

у 19 сферах державного нагляду (контролю) затверджено критерії, які **відповідають** вимогам Закону про контроль та постанови КМУ № 752;

у 45 сферах державного нагляду (контролю) затверджено критерії, **проте вони не відповідають** вимогам Закону про контроль та постанови КМУ № 752 та потребують перегляду;

у 23 сферах державного нагляду (контролю) (за наявною у ДРС інформацією) взагалі не затверджено критерії та відповідно не визначено періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю).

Інформація щодо уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), в яких передбачаються вичерпні переліки питань залежно від ступенів ризику (далі – уніфіковані форми актів):

у 7 сферах державного нагляду (контролю) затверджено уніфіковані форми актів, які **відповідають** вимогам Закону про контроль та постанови КМУ № 752;

у 47 сферах державного нагляду (контролю) затверджено уніфіковані форми актів, **проте вони не відповідають** вимогам Закону про контроль та постанови КМУ № 752 та потребують приведення у відповідність до законодавства;

у 35 сферах державного нагляду (контролю) (за наявною у ДРС інформацією) відсутні уніфіковані форми актів.

5.2. Створення та впровадження Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю)

Інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю) (далі – ІАС ДНК) призначена для узагальнення та оприлюднення інформації про заходи державного нагляду, координації роботи органів контролю щодо здійснення комплексних заходів державного нагляду, моніторингу ефективності та законності здійснення заходів державного нагляду. ІАС створюється з метою забезпечення суб'єктів господарювання та органів державної влади, органів місцевого самоврядування інформацією про заходи державного нагляду.

Відповідно до концепції реформування державного нагляду ІАС забезпечуватиме:

- ✓ виконання вимог Закону України № 877-V від 05.04.2007 «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

- ✓ виконання вимог до державного контролю, визначених у Порядку функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), внесення відомостей до неї та строки розміщення цих відомостей, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 387.

Впродовж 2017 року проведено значну роботу: створено та діє Міжвідомча робоча група з питань створення ІАС ДНК, до якої увійшли представники центральних органів виконавчої влади, громадськості, міжнародні експерти; визначено обсяги фінансування ІАС ДНК, що за попередніми підрахунками, які були зроблені при курсі 25 грн./долар США, складає на рівні 36313820 грн.; проведено зміни до Державного бюджету України на 2017 рік, якими у серпні 2017 року виділено частину коштів на здійснення витрат на створення ІАС ДНК в розмірі 15,0 млн. грн.

Усвідомлюючи державну важливість створення ІАС ДНК, ДРС було вжито заходів для залучення позабюджетного фінансування створення технічного завдання. Зокрема, було досягнуто домовленості з Міжнародною фінансовою корпорацією (International Finance Corporation, далі - IFC), якою було проведено конкурентний відбір розробника технічного завдання. За результатами відбору IFC уклала договір на розробку технічного завдання створення ІАС ДНК з переможцем та повністю оплатила вартість розробки технічного завдання. Технічне завдання переможцем розроблено та погоджено ДРС.

З метою забезпечення виконання вимог статті 4-1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо створення ІАС ДНК для забезпечення

суб'єктів господарювання та органів державної влади, органів місцевого самоврядування інформацією про заходи державного нагляду (контролю) Державна регуляторна служба України 20.10.2017 спільно з Міністерством економічного розвитку і торгівлі та **за підтримки Офісу ефективного регулювання (BRDO) запустила пілотний модуль планування заходів державного нагляду (контролю)** та збору інформації для запуску Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) (далі - пілотний модуль ІАС), який дозволяє органам державного нагляду (контролю) виконати вимоги Закону та здійснити планування проведення заходів державного нагляду (контролю) на наступний плановий період (2018 рік), а також централізовано надати інформацію, необхідну для подальшої розробки повноцінної ІАС. Пілотний модуль знаходиться у мережі Інтернет за **адресою <http://ias.brdo.com.ua/>**.

16.11.2017 Державна регуляторна служба України наказом № 139 **затвердила План здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) на 2018 рік, в якому міститься 27171 запис про суб'єктів господарювання.**

Після затвердження Плану здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) на 2018 рік пілотний модуль ІАС самостійно сформував річні плани проведення заходів державного нагляду (контролю) з урахуванням змісту комплексного плану. Такі річні плани негайно стали доступними для завантаження органами державного нагляду (контролю) для подальшого затвердження.

Крім того, будь-який суб'єкт господарювання завдяки пілотному модулю ІАС має можливість переглянути інформацію про себе у затвердженому комплексному плані.

5.3. Стан надання погоджень на проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав

З метою виконання вимог Закону України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та Порядку надання погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав, затвердженого спільним наказом Мінекономрозвитку України та ДРС від 20.01.2017 № 56/5 (далі - Порядок), наказом ДРС від 28.02.2017 № 25 **створено Раду з питань державного нагляду (контролю) та затверджено її склад.**

Протягом 2017 року ДРС з урахуванням рекомендацій Ради з питань державного нагляду (контролю) **розглянуто 3074 звернення**

органів державного нагляду (контролю) щодо надання погоджень на проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованих звернень фізичних осіб про порушення суб'єктом господарювання їх законних прав.

За результати розгляду звернень **ДРС надано 2273 погоджень** на проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованих звернень фізичних осіб про порушення суб'єктом господарювання їх законних прав та **679 відмов** у погодженні. З урахуванням підстав, визначених Порядком, **залишено без розгляду 122 звернення** органів державного нагляду (контролю).

Найчастіше відмови у погодженні перевірок надавались з таких причин:

- суперечності між Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про контроль) та Кодексом цивільного захисту України (далі - Кодекс). Відповідно до Закону про контроль здійснюється державний нагляд (контроль) додержання законодавства суб'єктами господарювання у сфері господарської діяльності, а згідно з Кодексом Державна служба України з надзвичайних ситуацій здійснює контроль об'єктів підвищеної небезпеки;

- заяви громадян, які служили підставою для звернення контролюючих органів щодо проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю), не містить фактів порушень прав громадянина;

- через допущені технічні помилки (не зазначено код ЄДРПОУ, помилки в назвах суб'єкта господарювання або прізвищах, відсутність у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань відомостей про суб'єкта господарювання щодо діяльності якого здійснюється захід і т.д.);

- замість звернень громадян як підстава для проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) додавалося звернення юридичної особи.

Слід зазначити, що у відповідності до Порядку, погодження ДРС на проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) та/або вмотивовані відмови у погодженні оприлюднюються на офіційному веб-сайті ДРС у день їх надання – щоп'ятниці.

5.4. Стан проведення ДРС перевірок дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю)

З метою попередження та виявлення порушень законодавства державними органами нагляду (контролю) у 2017 року ДРС було **проведено 58 перевірок**, в тому числі:

- 10 перевірок додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності (6 планових та 4 позапланові)

- 22 перевірок додержання дозвільними органами вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру (11 планових та 11 позапланових)

- 26 перевірок додержання органами нагляду (контролю) вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в частині здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності (24 планових та 2 позапланових)

За результатами всіх перевірок було складено акти та видано приписи та розпорядження.

Останні роки намітилася тенденція до зростання кількості перевірок органів ліцензування, дозвільних органів.

Так, у 2015 році ДРС було проведено 14 перевірок таких органів:

- 4 перевірки додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності (2 планові та 2 позапланові);

- 10 перевірок додержання дозвільними органами вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру (2 планових та 8 позапланових).

У 2016 році таких перевірок було проведено 15:

- 5 перевірок додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності (позапланові перевірки не проводились);

- 10 перевірок додержання дозвільними органами вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру (4 планових та 6 позапланових).

Посилення контролю з боку ДРС за діяльністю органів ліцензування та дозвільних органів призвело до різкого зменшення кількості випадків порушень ними вимог законодавства, за які встановлено адміністративні відповідальність.

Сфера контролю	2015 рік	2016 рік	2017 рік	
Додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності	4	5	10	
Додержання дозвільними органами вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру	10	10	22	
Додержання органами нагляду (контролю) вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»	-	-	26	
РАЗОМ	14	15	58	
Кількість складених протоколів про адміністративні правопорушення	1	17	2	

Тим самим ДРС показує державним органам приклад того, що заміна репресивного механізму послідовними роз'ясненнями способів дотримання законодавства є цілком можливою.

6. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВИХ ОСНОВ ДІЯЛЬНОСТІ ДРС, ПРАВОВА ЕКСПЕРТИЗА

Правова експертиза

- ❖ Протягом 2017 року **проведено правову експертизу та підготовлено пропозиції до 196 проектів нормативно-правових актів**, які надійшли для погодження, з питань, що належать до компетенції ДРС.

Серед них Закон України «Про оренду державного та комунального майна» (нова редакція), Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» та проекти постанов Кабінету Міністрів України на його виконання.

- ❖ **За втручання ДРС було досягнуто позитивного результату щодо захисту інтересів суб'єктів господарювання у виноробній галузі.**

У Верховній Раді України було зареєстровано чотири законопроекти, спрямовані на введення квотування (встановлення обов'язкового відсотку українського спирту) вмісту українських спиртів при виробництві марочних коньяків (№ 5501 від 07.12.2016), (№ 5501-1 від 12.12.2016), (№ 5501-2 від 21.12.2016) та (№ 5501-3 від 21.12.2016).

Вищевказані законопроекти запроваджували потенційно обтяжливі умови для виноробної галузі, що могли призвести до негативних наслідків, а така законодавча ініціатива ніяким чином не призвела б до підтримки виноградарства, а навпаки - до монополізації ринку виробництва коньяків, оскільки встановлює бар'єри для одних виробників і надає переваги іншим.

У зв'язку з численними зверненнями суб'єктів господарювання (Асоціація «Виноградари та винороби України», ПАТ «Коблево» та інш.) з боку ДРС були направлені відповідні листи на адресу Міністерства аграрної політики та продовольства, а також до Комітету Верховної Ради України з питань податкової і митної політики.

Внаслідок вжитих ДРС заходів вдалося завадити запровадженню таких законодавчих ініціатив.

Правовий супровід реалізації ДРС державної політики у сферах державної регуляторної політики, ліцензування, дозвільної системи, нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності

Проводилась робота з **приведення Положення про Державну регуляторну службу України**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2014 № 724, **у відповідність до законодавства**, внаслідок змін, що були внесені до Законів України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду», «Про ліцензування видів господарської діяльності», та Законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляції)» та Закону України «Про державну службу», який набув чинності 01.05.2016.

Вищевказані законодавчі зміни розширили повноваження ДРС у сфері державного нагляду (контролю) та як спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування. Зокрема, ДРС видає розпорядження про відхилення або задоволення апеляцій чи скарг з урахуванням рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування; порушує питання щодо відповідальності посадових осіб органів ліцензування, які прийняли рішення, скасоване на підставі рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування тощо.

Разом з тим звужено повноваження ДРС як спеціально уповноваженого органу з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності. Зокрема, виключено погодження ДРС проектів нормативно-правових актів з питань видачі документів дозвільного характеру, скасовано посаду державного адміністратора, відповідно й виключено необхідність погодження ДРС кандидатур для призначення та звільнення державних адміністраторів, скасовано ведення Реєстру документів дозвільного характеру, розпорядником якого була ДРС.

Проведено роботу по **перегляду нормативно-правових актів, виданих ще за часів Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва** та приведення їх у відповідність до законодавства.

Зокрема, скасовані спільні накази Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та інших органів, які регулювали Порядки контролю за дотриманням ліцензійних умов. Неврегульованість законодавства давала можливість органам державного нагляду (контролю) користуватися діючими (не скасованими) Порядками контролю за дотриманням ліцензійних умов провадження того чи іншого виду господарської діяльності, а не лише вимогами Закону України «Про основні засади державного нагляду

(контролю) у сфері господарської діяльності», як вимагає стаття 2 вказаного Закону, що створювало підґрунтя для можливих зловживань.

Проблема полягала в тому, що самостійно ДРС не мало права скасовувати такі акти, оскільки не є правонаступником Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва.

З метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до чинного законодавства ДРС зверталось до Мін'юсту та Мінекономрозвитку (якому було делеговано частково певні функції Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва) з відповідними пропозиціями та проектами документів.

За результатами проведеної роботи було **визнано такими, що втратили чинність 16 нормативно-правових документів**, серед яких 14 спільних наказів Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та інших центральних органів виконавчої влади, які затверджувалися ліцензійні умови провадження певних видів господарської діяльності та Порядки контролю за їх додержанням.

7. ДОГОВІРНА ТА ПРЕТЕНЗІЙНО-ПОЗОВНА РОБОТА

У 2017 році до ДРС надійшло:

42 позови (у 2016 році - 42 позови).

24 судові справи, де ДРС залучена в якості 3-ої особи без заявлення самостійних вимог на стороні позивача/відповідача (у 2016 році - 10 судових справ).

У 2017 році Державною регуляторною службою України **укладено 132 договори** (у 2016 році - 113 договорів).

На початок 2017 року у провадженні судів різних інстанцій знаходилось **57** справ, провадження по яким розпочато у минулих роках, з них:

47 - за позовами до ДРС;

10 - ДРС залучена в якості 3-ої особи без заявлення самостійних вимог на предмет спору на стороні позивача/відповідача.

Ураховуючи залишок справ на початок року та показники надходження справ, у 2017 році забезпечено представлення інтересів держави в судах під час розгляду **115** справ, у **192** судових засіданнях.

У 2017 році у судових справах, в яких ДРС є відповідачем судами прийнято 15 судових рішень, що набрали законної сили, з них:

12 - на користь ДРС;

1 - не на користь ДРС;

2 - залишено позови без розгляду або закрито провадження.

Станом кінець 2017 року **у провадженні судів різних інстанцій знаходиться 106 справ**, з них:

77 - за позовами до ДРС;

29 - ДРС залучена в якості 3-ої особи без заявлення самостійних вимог на предмет спору на стороні позивача/відповідача.

За результатом аналізу судових справ, в яких відповідачем є ДРС, можна виділити основні три категорії:

Період	Оскарження розпоряджень ДРС прийнятих за наслідками рішень Експертно-апеляційної ради	Оскарження дій/бездіяльності ДРС з питань актів, що містять норми регуляторного характеру	Оскарження рішень ДРС щодо погодження/відмови в погодженні проведення позапланових перевірок суб'єктів господарювання	Трудові спори	Інше
2016	36	6	-	-	-
2017	26	6	8	1	1

Найбільша категорія справ це справи про оскарження розпоряджень ДРС, прийнятих на підставі рішень Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування за результатом розгляду апеляцій на дії органів ліцензування в порядку передбаченому Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності». Ця категорія справ складає **62%** від загальної кількості справ за позовами до ДРС, що надійшли у 2017 році.

В переважній більшості справ даної категорії органи ліцензування при оскарженні розпоряджень ДРС єдиною підставою для їх визнання протиправними та скасування зазначають нібито втручання ДРС у компетенцію та дискреційні повноваження органу ліцензування.

У даній категорії справ, сформувалась **позитивна практика**. Зокрема, правомірність та повноваження приймати ДРС розпорядження, які зобов'язують органи ліцензування усунути порушення законодавства у сфері ліцензування підтверджується ухвалою Вищого адміністративного суду України від 13.06.2017 у справі К/800/37022/16.

У зазначеній ухвалі Вищого адміністративного суду України викладена правова позиція, відповідно до якої ДРС при прийнятті розпоряджень діє стосовно органу ліцензування, як орган, якому на підставі закону надано повноваження здійснювати нагляд за додержанням органами державної влади (в тому числі органами ліцензування) законодавства у сфері ліцензування. Тому рішення ДРС, прийняті з питань, віднесених Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» до компетенції ДРС та Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування не слід розцінювати як втручання у дискреційні повноваження органу ліцензування.

Другою категорією справ можна виділити справи, в яких оскаржують дії (бездіяльність) ДРС на підставі вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Ця категорія справ складає **14%** від загальної кількості справ за позовами до ДРС, що надійшли у 2017 році.

У даній категорії справ відсутня стала практика, оскільки у більшій кількості, ці справи перебувають у провадженні суду першої інстанції.

Третя категорія справ пов'язана з оскарженням дій ДРС щодо погодження органам державного нагляду (контролю) проведення позаплановий захід державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав.

Ця категорія справ виникла лише у 2017 році у зв'язку з тим, що Законом України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» встановлено, що у 2017 році позапланові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються органами державного нагляду (контролю) з вищенаведених підстав за погодженням ДРС. Ця категорія справ складає **19%** від загальної кількості справ за позовами до ДРС, що надійшли у 2017 році.

8. РОБОТА ІЗ ЗВЕРНЕННЯМИ ГРОМАДЯН ТА ЗАПИТАМИ НА ПУБЛІЧНУ ІНФОРМАЦІЮ

Відповідно до вимог Конституції України, Закону України «Про звернення громадян», актів Президента України, Кабінету Міністрів України ДРС забезпечує реалізацію громадянами конституційного права на звернення.

В ДРС забезпечено:

- ✓ прийом звернень громадян **на електронну та поштову адреси**, відпрацьовано систему надання оперативних відповідей на такі звернення;
- ✓ роботу **телефонної «гарячої лінії»**, яка працює в понеділок, середу з 14.00 до 16.00.

Протягом 2017 року до ДРС надійшло 480 звернень громадян, при цьому кількість громадян, що звернулись складає 588.

Протягом 2015 року до ДРС надійшло 210 звернень, при цьому кількість громадян, що звернулись складає 433. Це пояснюється тим, що окремі звернення були колективними, тобто підписані декількома громадянами.

Протягом 2016 року до ДРС надійшло 230 звернень, при цьому кількість громадян, що звернулись складає 470.

Результати аналізу звернень за змістом основних питань свідчать, що у зверненнях з більшості регіонів України частіше порушувалися питання у 2017 році:

- щодо економічної, цінової, інвестиційної, зовнішньоекономічної, регіональної політики та будівництва, підприємництва – 454 звернення;
- щодо діяльності місцевих органів виконавчої влади – 6.
- інші питання – 20.

У 2016 році:

- економічна, цінова, інвестиційна, зовнішньоекономічна, регіональна політика та будівництво, підприємництво – 200;
- фінансова, податкова, митна політика – 4;
- праця – 2;
- забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку – 3;
- діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади – 19;
- інші питання – 2.

У 2015 році:

- економічна, цінова, інвестиційна, зовнішньоекономічна, регіональна політика та будівництво, підприємництво – 142;
- фінансова, податкова, митна політика – 20;
- соціальний захист – 11;

- забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку – 1;
- діяльність місцевих органів виконавчої влади – 22;
- земельні відносини – 2;
- транспорт – 8;
- інші питання – 6.

Безпосередньо за напрямками діяльності ДРС у 2017 році отримано 373 звернення, в яких порушувались такі питання:

1. Регуляторна діяльність і дерегуляція – 80 звернень, з яких:
24 звернення з питань процедури погодження ДРС регуляторних актів;

19 звернень з питань порушення органами місцевого самоврядування порядку прийняття регуляторних актів;

37 звернень з питань роз'яснення законодавства щодо застосування регуляторної діяльності та інше;

2. Ліцензування та дозвільна система – 151 звернення, з яких:

115 звернень стосовно діяльності страхових компаній;

14 звернень з питань перевірки Ліцензійних умов, правомірності отримання ліцензії;

12 звернень з питань роз'яснення законодавства щодо ліцензійної діяльності;

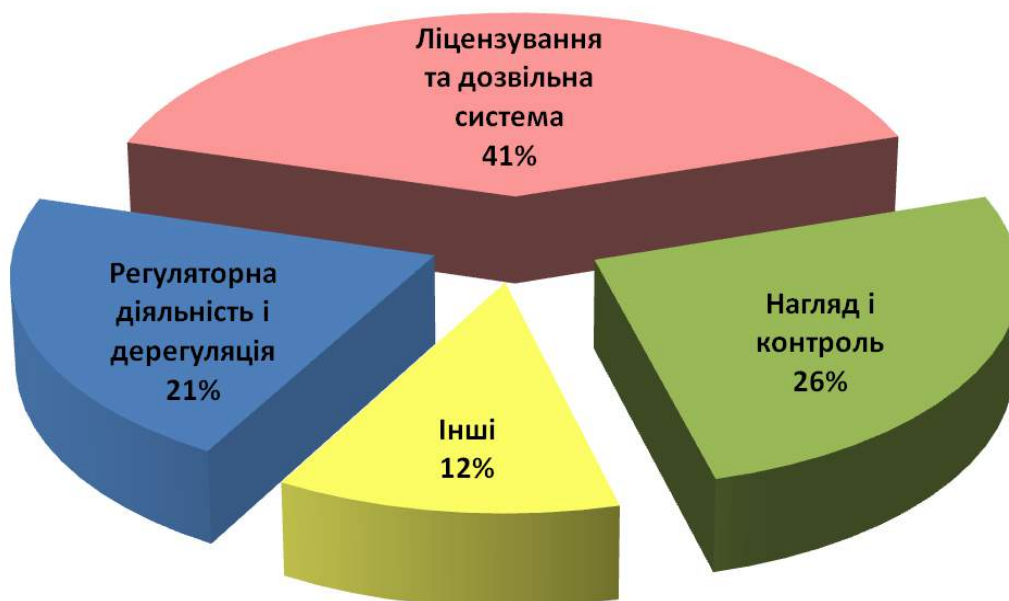
10 звернень з питань роз'яснення законодавства щодо видачі дозволів;

3. Нагляд і контроль – 97 звернень, з яких:

18 звернень з питань порядку погодження перевірок суб'єктам господарювання;

79 звернень з питань надання роз'яснень законодавства нагляду і контролю.

4. Інші (юридично-правові, кадрові, організаційні, тощо) – 45

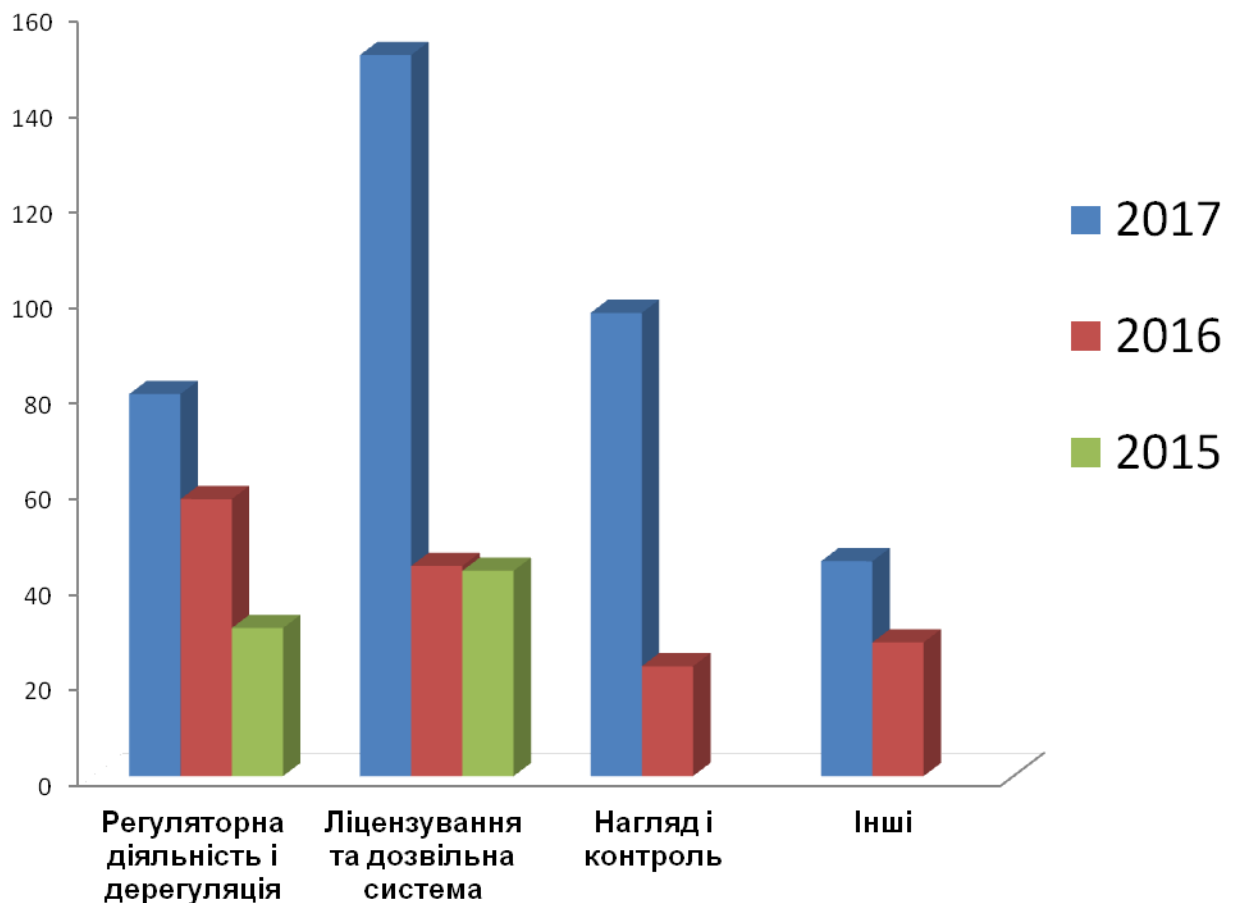

У 2015 році за змістом тематичних питань та напрямками діяльності ДРС порушувались такі питання:

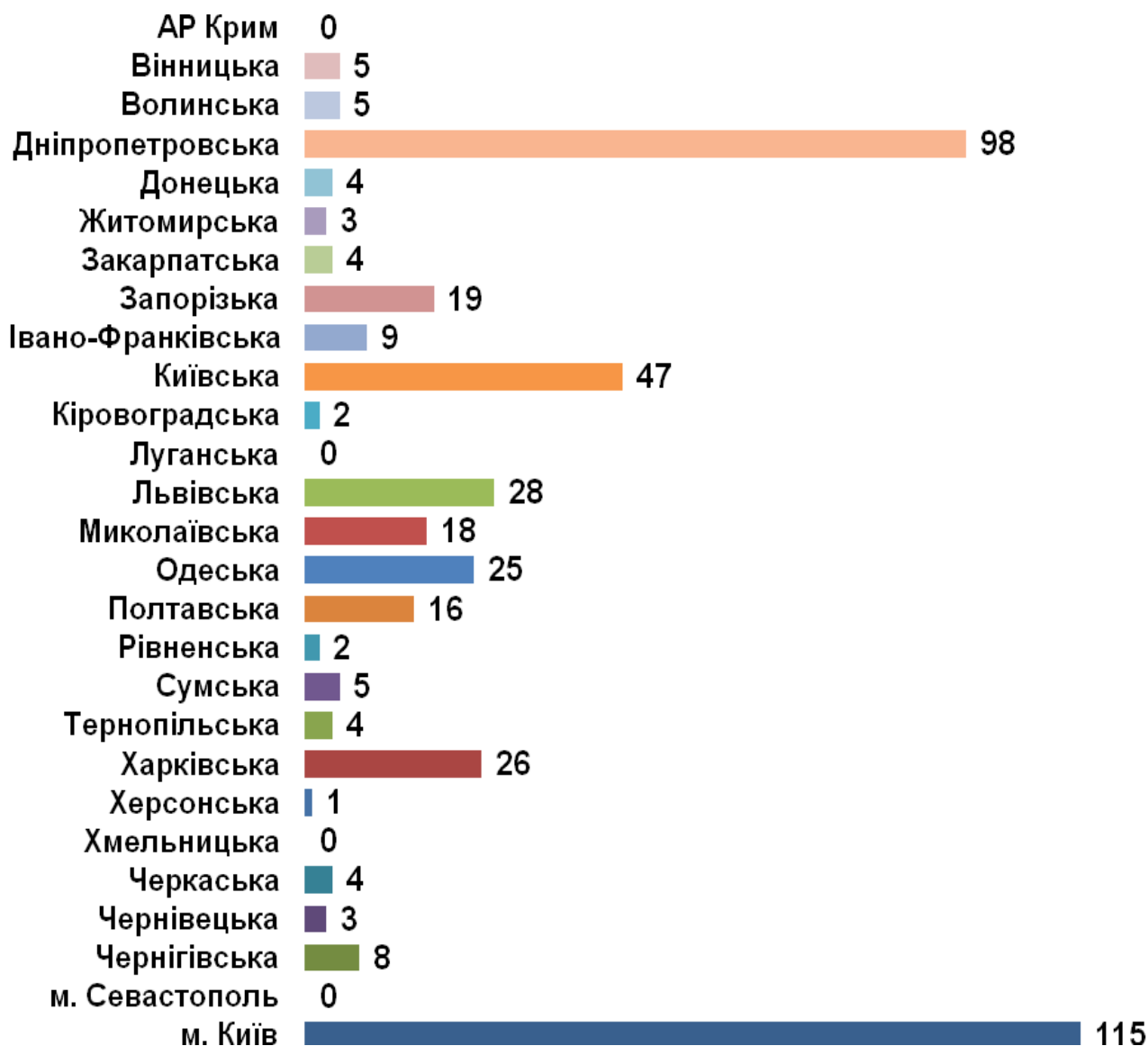
1. Регуляторна діяльність і дерегуляція – 31 звернення;
2. Ліцензування та дозвільна система – 43 звернення;
3. Інші (юридично-правові, кадрові, організаційні, нагляд і контроль тощо) – 57 звернень;
4. Звернення, які не відносяться до компетенції ДРС – 79 звернень.

У 2016 році за змістом тематичних питань та напрямками діяльності ДРС порушувались такі питання:

1. Регуляторна діяльність і дерегуляція – 58 звернень;
2. Ліцензування та дозвільна система – 44 звернення;
3. Нагляд і контроль – 23 звернення;
4. Інші (юридично-правові, кадрові, організаційні, тощо) – 28 звернень;
5. Звернення, які не відносяться до компетенції ДРС – 77 звернень.

5. Звернення за територіальними ознаками:

Електронна адреса без регіону - 29

Звернень, які не відносяться до компетенції ДРС надійшло 107.

За період 2015, 2016, 2017 років в ДРС було **розглянуто 412 запитів на публічну інформацію**, а саме:

Запити на публічну інформацію, у тому числі від:	2015 рік	2016 рік	2017 рік
фізичних осіб	55	76	103
юридичних осіб	27	32	47
об'єднань громадян без статусу юридичної особи	15	22	26
представників ЗМІ	-	7	2
Всього:	97	137	178
Зміст запитів			
Регуляторна політика	22	39	53
Дозвільна система та ліцензування	18	30	18
Діяльність ДРС	7	29	38
Державний нагляд (контроль)	22	11	41
Інше	28	28	28

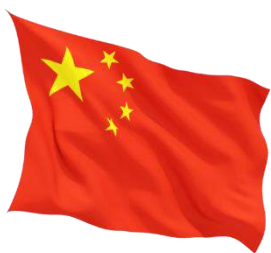
9. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Співробітництво з Азербайджанською Республікою

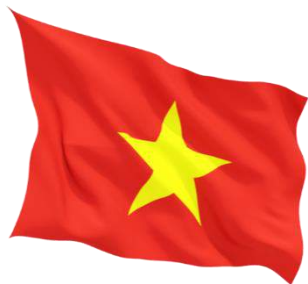
Державна регуляторна служба України має дозвіл Кабінету Міністрів України на проведення переговорів та підписання Угоди про співробітництво між Державною регуляторною службою України та Міністерством економіки Азербайджанської Республіки. ДРС в робочому порядку погодила проект Угоди з Міністерством економіки Азербайджанської Республіки. Наразі очікується повідомлення азербайджанської сторони про виконання внутрішньодержавних процедур погодження зазначеного проекту Угоди.

Співробітництво з Китайською Народною Республікою

На виконання підпункту 14 Плану Заходів з реалізації домовленостей, досягнутих під час 4-го засідання Українсько-китайської Підкомісії з торговельно-економічного співробітництва Комісії зі співробітництва між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки (КНР) ДРС підготовлено та надіслано до Міністерства закордонних справ України проект Угоди про співробітництво у сфері регуляторної політики і дерегуляції господарської діяльності між Державною регуляторною службою України і Національною комісією КНР з розвитку та реформ і Державною комісією КНР з питань нагляду та управління майном для подальшої передачі дипломатичними каналами до державних органів КНР.

Співробітництво з Соціалістичною Республікою В'єтнам

На виконання пункту 14 Протокового рішення за результатами засідання Української частини Комісії з питань торговельно-економічного та науково-технічного співробітництва ДРС підготувала проект Угоди про співробітництво у сфері регуляторної політики і дерегуляції господарської діяльності між Державною регуляторною службою України і Міністерством планування та інвестицій Соціалістичної Республіки В'єтнам.

Відповідно до домовленостей, досягнутих сторонами на експертному рівні в ході 14-го засідання Міжурядової українсько-

в'єтнамської комісії з питань торговельно-економічного та науково-технічного співробітництва, яке відбулося 9-10 жовтня 2017 року в м. Київ, ДРС розглянула та врахувала пропозиції до проекту Угоди запропоновані в'єтнамською стороною і направила згаданий проект Угоди на погодження центральними органами виконавчої влади згідно із Законом України від 29.06.2004 № 1906-15 «Про міжнародні договори України».

Співробітництво з ОЕСР

Делегація ДРС у період з 25 по 28 квітня 2017 року взяла участь у 16-му засіданні Комітету з регуляторної політики ОЕСР. Під час засідання учасники мали змогу провести круглий стіл щодо регуляторного контролю та огляду регуляторної політики-2018, а також ознайомитись з принципами кращої практики по залученню зацікавлених сторін та прокоментувати перший проект інструментарію для регуляторного правозастосування та проведення перевірок, підготовленого Секретаріатом ОЕСР.

Крім цього, у період з 6 по 9 листопада 2017 року делегація ДРС взяла участь у 17 засіданні Комітету з питань регуляторної політики ОЕСР. У рамках зазначеного засідання учасники обговорили питання щодо регуляторного контролю та ефективного перегляду регулювань, а також узгодили остаточну версію проекту інструментарію для регуляторного правозастосування та проведення перевірок і методичні рекомендації по залученню стейкхолдерів до регуляторного процесу, підготовлені Секретаріатом ОЕСР. Також, під час засідання учасники обговорили та вивчили переваги, труднощі та обмеження з якими стикаються країни, при застосуванні окремих принципів регуляторної політики з метою зменшення регуляторного навантаження на бізнес та громадян.

ДРС зацікавлена в розширенні співпраці з ОЕСР в рамках Плану дій між Урядом України та ОЕСР, що був підписаний 22 квітня 2015 р. Зокрема, важливим елементом є методологічна підтримка щодо впровадження інструментів для забезпечення якості нормативних документів по адміністрації шляхом здійснення Огляду регуляторної політики. Крім цього, ДРС зацікавлена в допомозі і методичній підтримці з налаштування інституційного механізму для сприяння регуляторній політиці, поліпшенню політики залучення ЦОВВ, вдосконаленню системи АРВ, включаючи міжвідомчу координацію та контроль й перегляд існуючих правил з метою усунення адміністративних бар'єрів.

9.1. Участь у міжнародних заходах

Польський Економічний форум

У період 4 по 8 вересня 2017 року відбувся робочий візит Голови Державної регуляторної служби України К.М. Ляпіної до м. Криниця-Здруй (Республіка Польща) для участі у XXVII засіданні щорічного Економічного форуму.

Щорічний Міжнародний Економічний Форум зібрав багато відомих європейських політиків, підприємців, громадських діячів, представників влади та перших осіб країн Східної Європи. В рамках заходу відбувалось багато тематичних конференцій, спільних нарад, робочих панелей, на яких формувалось спільне європейське бачення сучасного стану Європи і процесів, котрі в ній відбуваються. Напрацьовувались спільні ідеї і проекти, підписувались важливі угоди. Основними темами дискусій під час криницького форуму були не лише економічні питання, але й безпека, боротьба з податковими шахрайствами та продовження європейської інтеграції.

Голова ДРС К.М.Ляпіна провела дискусійну панель «Майбутнє європейської економіки: держава чи ринок?» під час якої зазначила, що сучасна економічна реальність змушує компанії та держави відмовлятися від старих неефективних рішень і шукати прогресивні відповіді на глобальні питання. Головним фокусом даної дискусії стали питання нових викликів для Європи, що несуть тектонічні зміни у світовій економіці та політиці. Крім цього, Голова ДРС взяла участь в обговоренні перспектив публічно-приватного партнерства та його ролі у розвитку країн і висловила переконання, що для вдалих проектів публічно-приватного партнерства ключова умова - наявність довіри. Вибудова довіри - завдання не тільки для України.

Учасники Форуму заслухали виступ К.М. Ляпіної, що дало можливість представникам державних установ та ділових кіл країн ЄС всебічно вивчити наявні переваги і виклики в рамках реалізації спільних з Державною регуляторною службою України програмних ініціатив із співробітництва в сфері регуляторної політики та спрощення умов ведення бізнесу в Україні.

Перша сесія Робочої групи ЄЕК ООН з державно-приватного партнерства (Швейцарська Конфедерація)

У період з 20 по 23 листопада 2017 року відбувся робочий візит Голови Державної регуляторної служби К.М. Ляпіної до м. Женева (Швейцарська Конфедерація) для участі у засіданні Першої сесії Робочої групи ЄЕК ООН з державно-приватного партнерства.

Дане запрошення стало результатом активної роботи Голови ДРС в рамках попередніх міжнародних заходів ЄЕК ООН з ДПП та успішної презентації досвіду ДРС у сфері ДПП на міжнародних платформах.

У рамках засідання учасники мали можливість ознайомитися з реальними прикладами впровадження проектів державно-приватного партнерства, вивчити досвід успішного розвитку проведення реформи регуляторної політики європейських країн, презентувати Україну як юрисдикцію, привабливу для інвестування європейськими компаніями, ознайомити європейських колег з ініціативами Уряду України щодо здійснення євроінтеграційних заходів, а також обговорити з ними шляхи удосконалення політики державно-приватного партнерства та регуляторної політики на основі найкращих європейських стандартів.

В ході засідання делегатів було ознайомлено з ініціативами Уряду України щодо здійснення євроінтеграційних заходів, а також обговорено з ними шляхи удосконалення політики державно-приватного партнерства та регуляторної політики на основі найкращих світових стандартів.

Ознайомчий візит до Республіки Молдова

У період з 17 по 21 липня 2017 року відбувся ознайомчий візит делегації Державної регуляторної служби України до м. Кишинів (Республіка Молдова).

У зв'язку з початком реформування контрольно-наглядової сфери у господарській діяльності в Україні, а також необхідністю створення порядку функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), надзвичайно цікавим і актуальним є досвід Республіки Молдова у створенні і забезпеченні функціонування аналогічної інформаційної системи державного нагляду (контролю).

У рамках візиту до м. Кишинів делегація ДРС, за сприяння Центру з надання допомоги державним органам РМ, мала змогу ознайомитись

з досвідом функціонування згаданої системи, а також безпосередньо проаналізувати роботу відповідного державного органу Республіки Молдова, який реалізує законодавче та методологічне забезпечення інформаційної системи.

Ознайомчий візит до Королівства Данія

У період з 17 по 21 липня 2017 року відбувся ознайомчий візит делегації Державної регуляторної служби України на чолі з Головою ДРС К.М. Ляпіною м. Копенгаген (Королівство Данія) з метою проведення зустрічей з представниками данських установ, діяльність яких спрямована на зменшення адміністративного навантаження на бізнес та покращення його регулювання.

У ході візиту представники України провели зустріч із заступником Державного секретаря Міністерства промисловості, бізнесу та фінансової активності Данії та фахівцями Міністерства, під час якої ознайомилися із досвідом інноваційного підходу до вироблення урядових рішень, співробітництва з бізнесом та громадським сектором.

В урядовому інноваційному центрі «MindLab», який створений з метою впровадження креативних технологій у сферу державного управління та вирішення проблем бізнес спільноти, відбулась плідна дискусія з данськими колегами щодо можливостей втілення данського досвіду в цій царині в Україні.

Українська делегація також взяла участь у семінарі, підготовленому представниками Управління у справах бізнесу Данії, яке відповідає за створення сприятливих умов для бізнесу, розвиток цифрового суспільства у всіх сферах, підвищення конкурентної спроможності Данії тощо.

В рамках зазначеного семінару, Ксенія Ляпіна виступила з презентацією системи провадження регуляторної політики в Україні та останніх тенденцій і зрушень в рамках регуляторної реформи. В свою чергу представники Управління у справах бізнесу Данії ознайомили українську делегацію з особливостями провадження регуляторної політики в Данії і зокрема, з такими інструментами як Business Forum for Better Regulation та інноваційна платформа VIRK.

9.2. Співробітництво в рамках міжнародної технічної допомоги

1). ДРС виступала реципієнтом та бенефіціаром **проекту «Розвиток комерційного права в Україні – Фаза II»**, за фінансової підтримки USAID. Основними цілями та завданнями проекту були вдосконалення правового середовища і покращення загального клімату для ведення бізнесу та сприяння надходженню інвестицій в Україну.

Проект охоплював наступні напрями співробітництва з ДРС:

- вивчення та проведення досліджень проблемних питань, розробка та надання відповідних пропозицій та рекомендацій, а також забезпечення їх реалізації;
- розробка проектів законів та підзаконних актів;
- проведення конференцій, семінарів, круглих столів та тренінгів;
- організація та проведення профільних робочих груп, слухань.

У рамках реалізації Проекту, зокрема, було оновлено методологію APB та запроваджено M-Тест на основі практик Європейського Союзу у застосуванні SME Test.

Крім цього, **завдяки підтримці Проекту** делегація Державної регуляторної служби України мала змогу у липні 2017 року здійснити **ознайомчий візит до м. Копенгаген (Королівство Данія)** з метою проведення зустрічей з представниками данських установ, діяльність яких спрямована на зменшення адміністративного навантаження на бізнес та покращення його регулювання.

Разом з цим, в рамках Проекту 29-30 листопада 2017 року Державною регуляторною службою України спільно з Центром комерційного права та за участю провідних експертів ОЕСР було проведено **семінар на тему: «Зменшення регуляторного навантаження на бізнес: уроки світової практики і розробка ефективних інструментів»**.

Учасників семінару було ознайомлено з ефективними сучасними регуляторними інструментами, які отримали широке застосування в Європі та світі, з методами вимірювання адміністративного навантаження на бізнес, що пов'язане з необхідністю виконання регуляторних актів, а також з дієвими методами його зменшення. Учасники мали змогу проаналізувати способи кількісного розрахунку витрат бізнесу в APB та можливості їх зменшення при проведенні відстеження результативності регуляторних актів. Під час семінару також обговорювалися можливості цих інструментів та розширення їх використання в Україні.

2). ДРС також виступала реципієнтом та бенефіціаром **проекту USAID «Лідерство в економічному врядуванні» (ЛЕВ)**, що впроваджувався з грудня 2014 по грудень 2017 року. Основною метою Програми було визначено покращення ділового клімату шляхом втілення вагомих та сталих реформ у секторі малого та середнього підприємництва (далі – МСП) на центральному та регіональному рівнях через визначення адміністративних та регуляторних бар'єрів та їх подолання шляхом розробки і впровадження законодавчих та регуляторних процедур. Досягнення цього завдання проводилось через об'єднання зусиль активних та орієнтованих на реформи представників приватного, громадського і держаного секторів. Крім того, Програма мала сприяти розвитку бізнес-асоціацій як рушійної сили на шляху впровадження прогресивних реформ.

**Програма
«Лідерство в економічному
врядуванні»**

Протягом всіх 3х років діяльності, Програма ЛЕВ **системно проводила роботу із інституційної підтримки ДРС та покращення її спроможностей у реалізації державної регуляторної політики**. Така підтримка сфокусована на наступних напрямках:

- Покращення обізнаності підприємницького середовища, експертів, а також посадових осіб органів державної влади про результати реалізації державної регуляторної політики.
- Сприяння успішній імплементації досвіду провідних країн-членів ОЕСР для проведення реформи регуляторної політики в Україні.
- Покращення спроможностей співробітників територіальних органів ДРС щодо виконання посадових обов'язків з реалізації державної регуляторної політики.

З метою покращення обізнаності широких кіл стейкхолдерів про результати реалізації державної регуляторної політики, Програма ЛЕВ підтримала підготовку і видання річних звітів про результати реалізації регуляторної політики, а також проведення їх громадських слухань. Такі звіти включали інформацію про результати діяльності ДРС за пріоритетними напрямками, як-то реалізації державної регуляторної політики, дерегуляція господарської діяльності, реформи у сфері ліцензування та дозвільної системи, у сфері державного нагляду і контролю тощо. Крім того, до звітів включались рейтинги дотримання центральними та місцевими органами влади вимог законодавства про регуляторну політику, інформацію щодо кращих міжнародних практик у цій сфері та плани діяльності на наступний рік.

Під час громадських обговорень, які відбулись у січні 2016 та лютому 2017 року, дискутувались багато актуальних питань покращення регуляторного середовища, зокрема прикладні механізми посилення впливу бізнес-асоціацій на прийняття регуляторних рішень

через проактивну позицію, контроль системних реформ в економіці та використання відповідних інструментів, в т.ч. М-тесту.

Дбаючи про тривалий результат заходів по посиленню інституційної спроможності ДРС, Програма ЛЕВ протягом всіх трьох років діяльності сприяла покращенню теоретичних знань та практичних навичок співробітників територіальних органів ДРС у всіх областях України.

Зокрема, було двічі організовано спеціалізовані дводенні тренінги у м. Києві, на яких навчання проходили співробітники територіальних органів ДРС з усіх областей України. Під час цих тренінгів покращувались теоретичні та практичні навички щодо реалізації регуляторної політики, в т.ч. щодо взаємодії з органами місцевого самоврядування, реалізації контрольних функцій нагляду за законодавством про ліцензування, документування порушень. Крім того, співробітники територіальних органів ДРС брали участь в низці інших тренінгів регуляторної політики, в т.ч. з питань застосування її окремих інструментів, зокрема, М-тесту, які проходили в м. Києві та у всіх пілотних регіонах Програми протягом 3-х років діяльності.

Всі заходи Програми за цим завданням проводились відповідно до запитів ДРС, згідно із актуальними потребами цього спеціалізованого органу у міжнародній технічній допомозі. В результаті:

- Покращено обізнаність підприємницького середовища, експертів, а також посадових осіб органів державної влади про результати реалізації державної регуляторної політики.
- Створено підґрунтя для успішної імплементації досвіду провідних країн-членів ОЕСР для проведення реформи регуляторної політики в Україні.
- Підвищено спроможність співробітників територіальних органів ДРС щодо виконання посадових обов'язків з реалізації державної регуляторної політики.

Якісне значення та довготривалий характер досягнутих результатів підтверджується як оцінкою самої ДРС, так і оцінкою, наданою Світовим банком.

3). ДРС є бенефіціаром проекту FORBIZ в рамках ініціативи EU4Business.

Проект FORBIZ містить низку заходів, спрямованих на створення сприятливого бізнес-середовища, приділяючи особливу увагу малому та середньому бізнесу (МСБ). Головні завдання проекту - допомога у створенні правил гри для підприємців, спрощення регуляції, зменшення адміністративного тиску на МСБ, стимулювання бізнес-орієнтованої політики, а також залучення бізнес-спільноти до конструктивного діалогу.

10. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА

2017 рік ознаменований високою активністю в частині партнерської співпраці з мас-медіа.

Впродовж року організовано і проведено **29 прес-конференцій, брифінгів для ЗМІ** за участі представників влади громадських діячів, підприємців. Заходи були присвячені нововведенням у сфері державної регуляторної політики, виявленню неякісних регулювань та недопущення їх упровадження; питанням реформування нагляду (контролю),

підвищенню прозорості роботи контролюючих органів; стану проведення дерегуляції.

З метою поширення оперативної та системної інформації про діяльність Державної регуляторної служби України підготовлено та розповсюджено близько **2000 статей/ інтерв'ю/ коментарів/ повідомлень для інтернет-видань**, зокрема, щодо:

- нововведень у сфері державного нагляду і контролю;
- запровадження М-тесту;
- моніторингу заходів державного нагляду (контролю);
- виявлення неякісних регулювань та недопущення їх упровадження;
- інше.

В рамках проведення публічних заходів підготовлено **111 прес-релізів** для ЗМІ, громадських об'єднань, галузевих асоціацій підприємців, міжнародних та вітчизняних експертів, науковців.

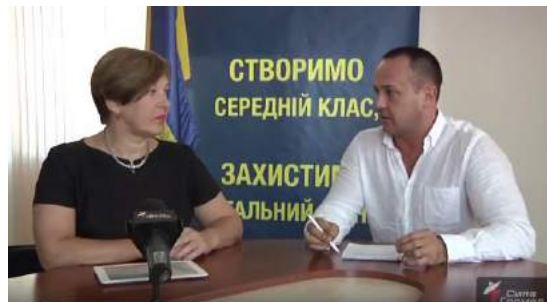

Щодня розміщуються публікації у соціальних мережах **Facebook та Twitter**.

На **сайті ДРС** розміщено **34 відео-** та **390 фоторепортажів** публічних заходів, в т.ч. регіональних.

Спільно з проектом «Об'єднання «Сила громад» записано **4 відео-практикуми для підприємців**, під час яких Голова ДРС К.М.Ляпіна надавала практичні рекомендації:

- що робити підприємцям, якщо прийшли з перевіркою представники державного нагляду (контролю);
- з питань перевірок у сфері праці;
- стосовно дії мораторію на перевірки у 2017 році;
- щодо питань ліцензування.

Завдяки забезпеченню безперебійної роботи офіційного сайту ДРС та оперативному оновленню інформаційних повідомлень у 2017 році ДРС вдалося зайняти **8-ме місце** (із 43-х) у **Рейтингу «Відкритість Уряду»**, проведеного Офісом ефективного регулювання серед центральних органів виконавчої влади.

Дослідження проводиться на регулярній основі в межах публічного діалогу, спрямованого на підвищення ефективності регуляторного поля. Об'єктом аналізу стали офіційні сайти установ. За основу взяті концептуальні положення законодавства про публічну інформацію, відкриті дані, постанови Кабінету Міністрів України про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, а також затверджений Кабміном порядок ведення веб-сайтів державних органів влади й оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади.

Методологія аналізу складається з п'яти частин/маркерів:

- висвітлення основної інформації про орган влади та його діяльність;
- доступ до нормативно-правових актів, регуляторних актів та відкритих баз даних;
- фінансова звітність та боротьба з корупцією;
- висвітлення інформації про комунікацію з громадянським суспільством та експертним середовищем;
- технічні характеристики сайтів.

Окрім того, Держкомтелерадіо за результатами II півріччя 2017 року складено **Рейтинг інформаційної прозорості офіційних веб-сайтів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади**.

За показниками наявної інформації, якості інформаційного наповнення, інформаційної прозорості та динаміки інформаційної прозорості **ДРС зайняла 12-е місце** серед 64-х.

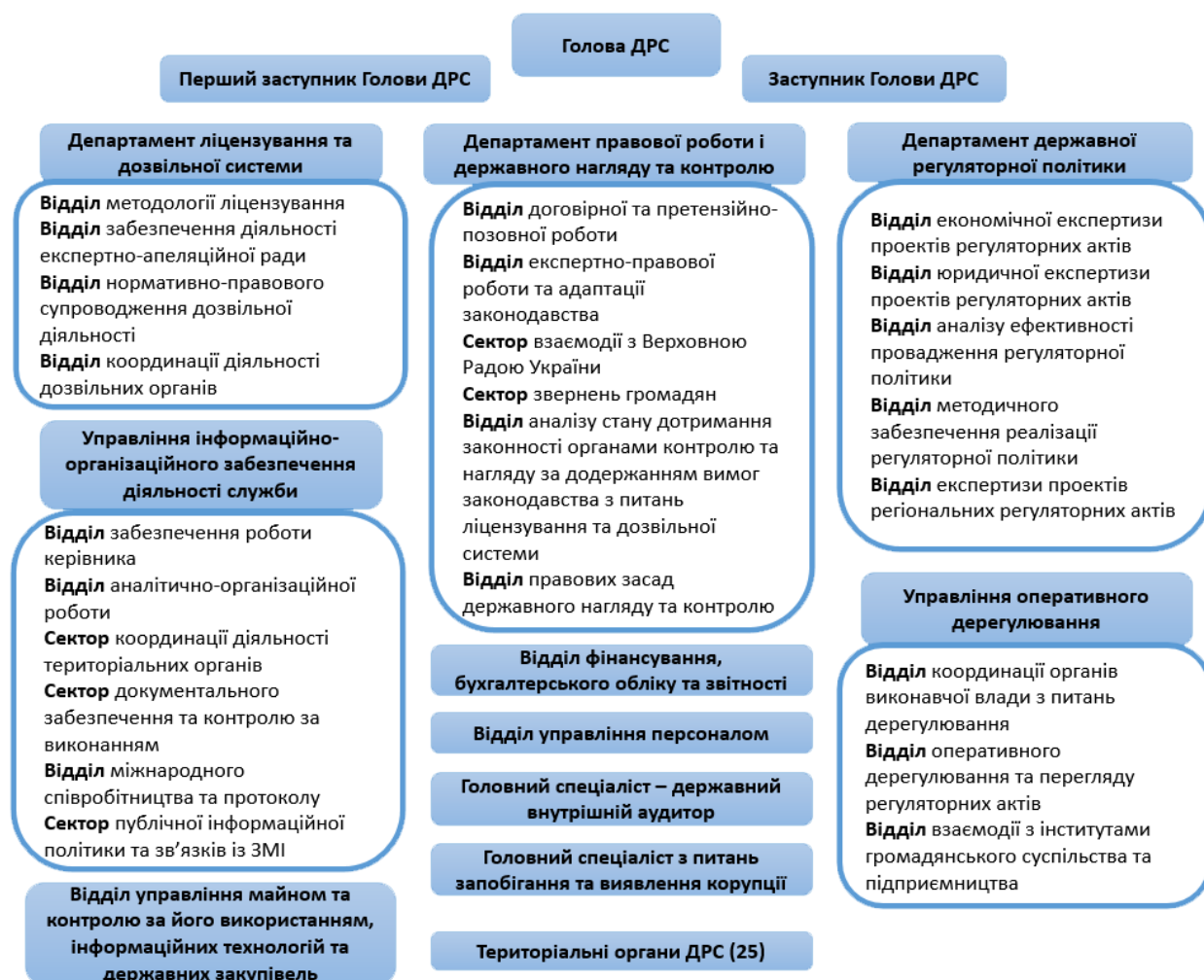
11. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.12.2014 № 724 «Деякі питання Державної регуляторної служби України» утворено Державну регуляторну службу України, реорганізувавши шляхом перетворення Державну службу України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва.

Постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.2015 № 62 «Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 85» затверджено граничну чисельність працівників Державної регуляторної служби України, у кількості **201 одиниця** (всі посади є посадами державних службовців).

Територіальні органи ДРС утворено згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 № 199-р «Про утворення територіальних органів Державної регуляторної служби та визнання такими, що втратили чинність, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 01.08.2012 № 540 та від 27.11.2013 № 948», як структурні підрозділи апарату ДРС (**25 територіальних органів ДРС**).

Структура Державної регуляторної служби України:

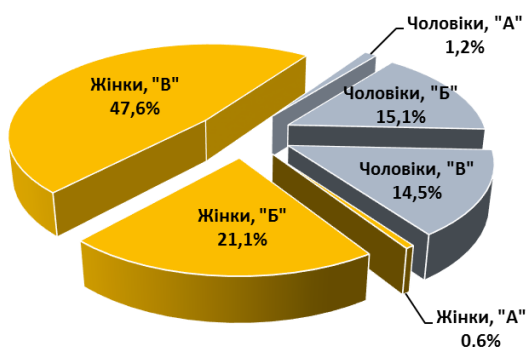
З метою забезпечення ефективного виконання завдань і функцій ДРС у 2017 році була підготовлена нова оптимізована структура, яка введена в дію з 03.04.2017.

Структурою ДРС передбачено: 3 департаменти, 2 самостійні управління, 3 самостійні відділи, 25 самостійних секторів, які є територіальними органами та посади головного спеціаліста – державного внутрішнього аудитора, головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції. Всього 33 самостійні структурні підрозділи та дві посади головних спеціалістів, які не входять до складу структурних підрозділів.

У підпорядкуванні ДРС відсутні підприємства, установи та організації.

Основу колективу ДРС у свій час склали 130 державних службовців Держпідприємництва України.

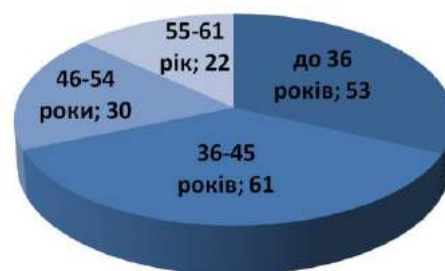
Станом на кінець 2017 року облікова чисельність складає **166 осіб** (у т.ч. 12 осіб перебувають у соціальних відпустках для догляду за дітьми).

Із загальної чисельності державних службовців 51 (31%) особа – чоловіки, з них обіймають посади державної служби категорії «А» 2 особи, категорії «Б» - 25 осіб. 115 (69%) осіб – жінки, з них обіймає посаду державної служби категорії «А» 1 особа, категорії «Б» - 35 осіб.

У ДРС працює 53 особи віком до 35 років включно, 61 особа віком від 36 до 45 років, 30 осіб віком від 46 до 54 років, 22 особи віком від 55 до 61 років.

Всі державні службовці ДРС мають повну вищу освіту. Науковий ступінь кандидата наук мають 2 державні службовці. 25 осіб закінчили Національну академію державного управління при Президентові України.

З початку 2017 року до ДРС **призначено 28 осіб**: 2 особи за переведенням, 26 осіб призначені за результатами конкурсного відбору.

Відповідно до Закону України «Про державну службу» в ДРС здійснюються просування державних службовців по службі з урахуванням професійної компетентності шляхом зайняття вищої

посади за результатами конкурсу. Так, у 2017 році **переведені на вищі посади в ДРС 7 державних службовців.**

У 2017 році **звільнились 18 осіб**, з них: 2 особи за власним бажанням, 11 осіб за переведенням до іншого органу влади, 4 особи за угодою сторін та 1 особа звільнена у зв'язку зі встановленням невідповідності займаній посаді протягом строку випробування, відповідно до пункту 2 частини першої статті 87 Закону України «Про державну службу».

Незважаючи на низьку плинність кадрів (2%) на даний час забезпечити шляхом конкурсного відбору Державну регуляторну службу України персоналом, який здатний професійно виконувати посадові обов'язки для забезпечення ефективної роботи складно. Наразі гостро стоїть проблема кадрового забезпечення ДРС. Ця проблема зокрема пов'язана із специфікою роботи нашого органу. Адже виконання завдань, що мають забезпечувати фахівці ДРС, потребує симбіозу глибокого знання національного законодавства у різних сферах діяльності, аналітичного підходу до пошуку проблемних «зон» та застосування новітніх підходів до пошуку оптимального варіанту їх (усунення) розв'язання.

У 2017 році **3 державні службовці ДРС** зараховані на **навчання до Національної академії державного управління при Президентові України**. Протягом 2017 року **підвищили кваліфікацію 75 державних службовців ДРС.**

Відповідно до Закону України «Про державну службу» в ДРС утворено та діють:

- Конкурсна комісія для проведення конкурсу на зайняття вакантних посад державної служби категорій «Б» і «В» Державної регуляторної служби України (наказ ДРС від 20.07.2016 № 182-к, зі змінами);
- Дисциплінарна комісія Державної регуляторної служби України з розгляду дисциплінарних справ (наказ ДРС від 07.06.2016 № 24 «Про створення дисциплінарної комісії Державної регуляторної служби України з розгляду дисциплінарних справ» зі змінами).

На виконання **Закону України «Про очищення влади»** та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 563 «Деякі питання реалізації Закону України «Про очищення влади» завершена перевірка достовірності відомостей щодо застосування заборон, передбачених частинами третьою і четвертою статті 1 Закону України «Про очищення влади» стосовно **23 державних службовців**, які станом на кінець 2017 року працювали/працюють в ДРС. Наразі триває перевірка щодо **23 державних службовців.**

12. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Державна регуляторна служба України фінансується виключно за рахунок загального фонду Державного бюджету за бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері регуляторної політики та ліцензування» (КПКВК 8681010).

Законом України від 21.12.2016 № 1801–VIII «Про Державний бюджет України на 2017 рік» ДРС передбачені видатки у сумі 52108300,00 грн.

Звіт про надходження та використання коштів загального фонду за 2017 рік:

Показники	Затверджено на звітний рік, грн.	Надійшло коштів за звітний період (рік), грн.	Касові за звітний період (рік), грн.
Видатки - усього	52108300,00	41511500,39	41511500,39
у тому числі: поточні видатки	44267100,00	34705418,39	34705418,39
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	32190000,00	32109560,71	32109560,71
Заробітна плата	26385300,00	26385234,84	26385234,84
Нарахування на оплату праці	5804700,00	5724325,87	5724325,87
Використання товарів і послуг	11992200,00	2542268,14	2542268,14
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	340200,00	326642,57	326642,57
Оплата послуг (крім комунальних)	9871900,00	1179047,22	1179047,22
Видатки на відрядження	426800,00	135482,84	135482,84
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	1350500,00	898470,51	898470,51
Оплата теплопостачання	717600,00	475523,10	475523,10
Оплата водопостачання та водовідведення	35800,00	24614,02	24614,02
Оплата електроенергії	585700,00	393575,08	393575,08
Оплата природного газу	11400,00	4758,31	4758,31
Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	2800,00	2625,00	2625,00
Інші поточні видатки	84900,00	53589,54	53589,54
Придбання основного капіталу	7841200,00	6806082,00	6806082,00
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	6991200,00	5956082,00	5956082,00
Капітальний ремонт	850000,00	850000,00	850000,00

Відповідно до Планів діяльності з внутрішнього аудиту в ДРС, затверджених Головою ДРС, у 2015-2017 рр. було **проведено 9 аудитів, з них планових: 2 аудити відповідності, 2 аудити**

ефективності, 4 фінансових аудитів та 1 позаплановий аудит (аудит відповідності).

Об'єктами внутрішніх аудитів були **питання** стосовно:

- правильності відображення звітних показників єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та забезпечення контролю за повнотою і своєчасністю його сплати до Державного бюджету України;
- законності та достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку дотримання актів законодавства, планів, процедур з питань збереження, використання та списання активів (основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних матеріальних активів);
- кадрової роботи;
- договірної та претензійно-позивної роботи;
- ефективності виконання функцій і завдань визначених річними планами для територіальних органів ДРС;
- достовірності взаєморозрахунків з контрагентами за договорами оренди нерухомості та супутніми правочинами (відшкодування витрат тощо);
- забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти;
- своєчасності, повноти відшкодування витрат, пов'язаних зі службовими відрядженнями державних службовців ДРС, подання звітів про використання коштів, виданих на відрядження, та їх відображення в бухгалтерському обліку;
- достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку в частині списання матеріальних цінностей (запасів, основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних активів).

Враховуючи критерії надання аудиторського висновку за зазначеними напрямками внутрішніх аудитів надавались умовно-позитивні оціночні висновки.

Результативними показниками проведення внутрішніх аудитів визначено надання Голові ДРС об'єктивних і незалежних висновків та рекомендацій щодо запобігання виникненню помилок (недоліків) у відповідній сфері діяльності ДРС, незаконному та неефективному використанню бюджетних коштів та удосконаленню функціонування внутрішнього контролю.

У ході реалізації аудиторських рекомендацій вживались заходи щодо усунення нефінансових та фінансових порушень/ недоліків. Так, в 2017 році було **усунуто кредиторсько-дебіторську заборгованість минулих періодів на суму 419,4 тис. грн.**

13. ДОКУМЕНТУВАННЯ

Протягом 2017 року до Державної регуляторної служби України **надійшло на розгляд 16407 документів**, з яких на виконання з Кабінету Міністрів України - 1388 документів. Також розглянуто 9142 вхідних документи, які надійшли на виконання від міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

У 2017 році ДРС підготовлено **12098 вихідних документів** за підписом керівництва ДРС.

27 серпня 2015 року ДРС була підключена **Системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ)** для отримання та відправки документів в електронному вигляді, крім документів, що містять інформацію з обмеженим доступом, фінансових документів, документів з кадрових питань, пов'язаних із розглядом спорів у судах, а також документів, що в установлених законом випадках не можуть бути застосовані як оригінали. У 2017 році отримано за зареєстровано **2207** таких вхідних документів.

З 16 вересня 2015 року відбувається отримання в електронній формі матеріалів до засідань Кабінету Міністрів України та урядових комітетів.

З 15 липня 2016 року здійснюється отримання вхідної та відправлення вихідної кореспонденції в електронній формі на постійній основі з КМУ, пізніше – з іншими центральними органами виконавчої влади.

Діловодною службою ДРС у 2017 році зареєстровано **138 наказів з основної діяльності та 157 розпоряджень**.

Впродовж 2017 року видано **1052 накази з кадрових питань**, з них **460** наказів з особового складу, **442** накази про відпустки, **150** наказів про відрядження.

14. ПРІОРИТЕТИ РОБОТИ ДРС НА 2018 РІК

Щодо державної регуляторної політики:

Підвищення якості підготовки проектів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу до них, в тому числі, шляхом визначення в АРВ компенсаторних заходів у разі, якщо від запровадження регулювання прогнозується надмірне навантаження на малий бізнес.

Здійснення заходів, спрямованих на втрату чинності положень регуляторних актів, які ускладнюють ведення господарської діяльності.

Методична робота з регуляторними органами щодо покращення якості аналізу регуляторного впливу, необхідності запровадження компенсаторних механізмів для суб'єктів малого підприємництва.

Активізація діяльності регуляторних органів в частині виконання заходів з відстеження результативності прийнятих регуляторних актів з обов'язковим здійсненням розрахунків витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання.

Щодо Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності:

Запровадження механізму комплексного перегляду регіональних регуляторних актів

- Підготовка проекту розпорядження Кабінету Міністрів України про здійснення заходів щодо перегляду регіональних регуляторних актів.
- Розробка методичних рекомендацій щодо здійснення перегляду регіональних регуляторних актів.
- Проведення заходів у всіх областях України щодо методичної підготовки представників робочих груп з проведення перегляду регіональних регуляторних актів.

Моніторинг стану виконання заходів щодо дерегуляції господарської діяльності.

Створення міжвідомчої робочої групи з розроблення альтернативних механізмів, спрямованих на впровадження системного підходу до проведення дерегуляції в Україні.

Щодо реформування сфери нагляду (контролю):

Перенесення акценту роботи органів державного нагляду (контролю) з покарання на попередження порушень

законодавства, удосконалення застосування ризикорієнтованого підходу до здійснення державного нагляду (контролю)

➤ Внесення на розгляд Кабінету Міністрів України нової Методики розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю).

➤ Проведення планових та позапланових перевірок дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю).

➤ Моніторинг приведення органами державного нагляду та контролю нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752 з урахуванням запровадження нової редакції зазначених у постанові методик.

Завершення роботи над створенням Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

Щодо дозвільної системи та ліцензування:

Удосконалення системи ліцензування у сфері господарської діяльності

➤ Здійснення заходів щодо подальшої імплементації Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», зокрема, прийняття нормативно-правових актів з питань ліцензування, прийняття яких передбачено вказаним законом, в тому числі відповідних Ліцензійних умов.

➤ Оптимізація державного регулювання у сфері ліцензування шляхом скорочення ліцензування окремих видів господарської діяльності та/або робіт (послуг) в межах виду діяльності у разі наявності дублювання інших засобів державного регулювання у певній сфері діяльності або неефективності такого регулювання.

➤ Здійснення заходів, спрямованих на впровадження Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (ЄДР) з 01.01.2019, як єдиної електронної системи накопичення даних, що забезпечує прозорість та відкритість інформації про ліцензії та документи дозвільного характеру.

Забезпечення діяльності Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, як колегіального органу при Державній регуляторній службі України.

Удосконалення та спрощення дозвільних процедур у сфері господарської діяльності

➤ Участь у приведенні у відповідність законів, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, із законами України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

➤ Розширення переліку видів діяльності, які здійснюються за декларативним принципом, та удосконалення механізму застосування декларативного принципу.